ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 17ης Μαΐου 2011 *

Στην υπόθεση T-299/08,

Elf Aquitaine SA, με έδρα το Courbevoie (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους É. Morgan de Rivery και S. Thibault-Liger, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους X. Lewis, É. Gippini Fournier και R. Sauer,

καθής,

με αντικείμενο, κυρίως, αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως E (2008) 2626 τελικό της Επιτροπής, της 11ης Ιουνίου 2008, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) (Υπόθεση COMP/38.695 — Χλωρικό νάτριο), κατά το μέτρο που η εν λόγω απόφαση αφορά την προσφεύγουσα, και, επικουρικώς, αίτημα ακυρώσεως ή μειώσεως του ύψους των προστίμων που της επιβλήθηκαν με την εν λόγω απόφαση,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους I. Pelikánová, πρόεδρο, K. Jürimäe (εισηγήτρια) και S. Soldevila Fragoso, δικαστές,

γραμματέας: C. Kristensen, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 2ας Ιουνίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Με την απόφαση Ε (2008) 2626 τελικό, της 11ης Ιουνίου 2008, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) (Υπόθεση COMP/38.695 — Χλωρικό νάτριο) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επέβαλε κυρώσεις, μεταξύ άλλων επιχειρήσεων, στην προσφεύγουσα Elf Aquitaine SA, που ήταν μέχρι το 2006 η μητρική της Arkema France (πρώην Atochem SA, που μετονομάστηκε σε Elf Atochem SA και κατόπιν σε Atofina SA και σε Arkema SA), λόγω συμμετοχής τους σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών σχετικών με την αγορά χλωρικού νατρίου στον ΕΟΧ, για το χρονικό διάστημα από 11 Μαΐου 1995 έως 9 Φεβρουαρίου

2000 όσον αφορά την προσφεύγουσα και την Arkema France (αιτιολογικές σκέψεις 12 έως 15 και άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

2 Το χλωρικό νάτριο είναι ισχυρό οξειδωτικό το οποίο παράγεται με την ηλεκτρόλυση υδατικού διαλύματος χλωριούχου νατρίου σε κυψελίδα χωρίς διάφραγμα. Μπορεί να παραχθεί σε κρυσταλλική μορφή ή σε μορφή διαλύματος. Βρίσκει κυρίως εφαρμογή στην παρασκευή διοξειδίου του χλωρίου, το οποίο χρησιμοποιείται στη βιομηχανία χαρτοπολτού και χάρτου, για τη λεύκανση του χημικού πολτού. Άλλες εφαρμογές του είναι, σε πολύ μικρότερο βαθμό, ο καθαρισμός του πόσιμου νερού, η λεύκανση υφασμάτων, τα ζιζανιοκτόνα και ο εξευγενισμός του ουρανίου (αιτιολογική σκέψη 2 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

3 Το 1999, οι κυριότερες επιχειρήσεις που ανταγωνίζονταν στην αγορά χλωρικού νατρίου εντός του ΕΟΧ ήταν οι ακόλουθες: Καταρχάς, η EKA Chemicals AB (στο εξής: EKA), της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο ανήκε καθ' ολοκληρίαν στον όμιλο Akzo Nobel, κατείχε μερίδιο 49 % της εν λόγω αγοράς. Η Finnish Chemicals Oy, της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο ανήκε εμμέσως και καθ' ολοκληρίαν στην Erikem Luxembourg SA (στο εξής: ELSA), κατείχε μερίδιο 30 % της αγοράς. Εν συνεχεία, η Arkema France, της οποίας το 97,55 % του εταιρικού κεφαλαίου ανήκε στην προσφεύγουσα από το 1992 έως το 2000, κατείχε μερίδιο 9 % της αγοράς. Τέλος, η Aragonesas Industrias y Energia SAU (στο εξής: Aragonesas), της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο ανήκε μεταξύ 1992 και 2000 καθ' ολοκληρίαν ή κατά πλειοψηφία, αμέσως ή εμμέσως, στην Uralita SA, κατείχε, όπως και η Solvay SA/NV, μερίδιο 5 % της αγοράς, ενώ άλλοι παραγωγοί κατείχαν αθροιστικώς μερίδιο 2 % της αγοράς (αιτιολογικές σκέψεις 13, 14, 25 έως 30, 42 και 46 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

4 Στις 28 Μαρτίου 2003, η EKA υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση περί μη επιβολής προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως της Επιτροπής της 19ης Φεβρουαρίου 2002 σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση του 2002 περί συνεργασίας), όσον αφορά σύμπραξη στην αγορά χλωρικού νατρίου (στο εξής: σύμπραξη). Προς θεμελίωση της εν λόγω αιτήσεως, η EKA προσκόμισε έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία και

προέβη σε προφορική δήλωση (αιτιολογικές σκέψεις 54 και 55 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

5 Στις 30 Σεπτεμβρίου 2003, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση με την οποία χορηγούσε στην ΕΚΑ υπό όρους απαλλαγή από το πρόστιμο, σύμφωνα με το σημείο 15 της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας (αιτιολογική σκέψη 55 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

6 Στις 10 Σεπτεμβρίου 2004, η Επιτροπή απηύθυνε αιτήσεις παροχής πληροφοριών στη Finnish Chemicals, στην Arkema France και στην Aragonesas, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1) (αιτιολογική σκέψη 56 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

7 Στις 18 Οκτωβρίου 2004, η Arkema France υπέβαλε, με την απάντησή της στην προμνησθείσα στη σκέψη 6 αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών, αίτηση βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας (αιτιολογική σκέψη 57 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

8 Στις 29 Οκτωβρίου 2004, η Finnish Chemicals υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας και της παρέσχε προφορικώς πληροφορίες σχετικά με τη σύμπραξη. Η Finnish Chemicals επιβεβαίωσε την εν λόγω αίτηση με επιστολή της 2ας Νοεμβρίου 2004 και ταυτοχρόνως προσκόμισε έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή της στην επίδικη παράβαση (αιτιολογική σκέψη 58 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

9 Από τις 4 Νοεμβρίου 2004, η Επιτροπή απηύθυνε αιτήσεις παροχής πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 18, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, μεταξύ άλλων στην Arkema France, στην Aragonesas, στην ΕΚΑ και στη Finnish Chemicals. Προχώρησε επίσης σε συνάντηση με τις δύο τελευταίες εταιρίες. Στην προσφεύγουσα απηύθυνε αίτηση παροχής πληροφοριών για πρώτη φορά στις 11 Απριλίου 2008 (αιτιολογικές σκέψεις 59 έως 65 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

10 Με έγγραφο της 11ης Ιουλίου 2007, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Arkema France την πρόθεσή της να απορρίψει την αίτησή της βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας (αιτιολογική σκέψη 563 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

11 Με έγγραφο της ίδιας ημερομηνίας, η Επιτροπή γνωστοποίησε επίσης στην Finnish Chemicals την πρόθεσή να της χορηγήσει, σύμφωνα με την ανακοίνωση του 2002 περί συνεργασίας, μείωση κατά 30 έως 50 % του επαπειλούμενου προστίμου (αιτιολογική σκέψη 583 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

12 Στις 27 Ιουλίου 2007, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων, αποδέκτες της οποίας ήταν, εκτός από την προσφεύγουσα, η ΕΚΑ, η Akzo Nobel NV, η Finnish Chemicals, η ELSA, η Arkema France, η Aragonesas και η Uralita. Οι ως άνω εταιρίες απάντησαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας (αιτιολογικές σκέψεις 66 και 67 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

13 Στις 20 Νοεμβρίου 2007, μεταξύ άλλων, η Arkema France και η προσφεύγουσα άσκησαν το δικαίωμά τους να αναπτύξουν προφορικώς τις απόψεις τους κατά τη διάρκεια ακροάσεως ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων (αιτιολογική σκέψη 68 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

14 Στις 11 Ιουνίου 2008, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, την οποία κοινοποίησε στην προσφεύγουσα στις 16 Ιουνίου 2008.

15 Στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή επισημαίνει, κατ' ουσίαν, ότι η Arkema France, η ΕΚΑ, η Finnish Chemicals και η Aragonesas ακολούθησαν μια στρατηγική σταθεροποιήσεως της αγοράς χλωρικού νατρίου, με απώτερο στόχο να μοιραστούν τους όγκους πωλήσεων του προϊόντος αυτού, να συντονίσουν την πολιτική καθορισμού των τιμών έναντι των πελατών τους και να μεγιστοποιήσουν έτσι τα περιθώρια κέρδους τους. Η λειτουργία της συμπράξεως βασιζόταν σε συχνές επαφές μεταξύ των ανταγωνιστών υπό τη μορφή διμερών ή πολυμερών συναντήσεων και τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, χωρίς ωστόσο να ακολουθείται καθορισμένο σχέδιο. Κατά

την Επιτροπή, αυτές οι πρακτικές συμπαιγνίας ξεκίνησαν από τις 21 Σεπτεμβρίου 1994 για την EKA και τη Finnish Chemicals, από τις 17 Μαΐου 1995 για την Arkema France, από τις 16 Δεκεμβρίου 1996 για την Aragonesas και από τις 13 Φεβρουαρίου 1997 για την ELSA. Οι εν λόγω πρακτικές διήρκεσαν μέχρι τις 9 Φεβρουαρίου 2000, όσον αφορά τουλάχιστον την Arkema France, την EKA, τη Finnish Chemicals και την Aragonesas (αιτιολογικές σκέψεις 69 έως 71 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

16 Όσον αφορά ειδικότερα την παραβατική συμπεριφορά της Arkema France, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα πραγματικά περιστατικά που εκτίθενται στην προσβαλλόμενη απόφαση αποδεικνύουν ότι είχε άμεση συμμετοχή στις επίμαχες πρακτικές που έθιγαν τον ανταγωνισμό. Η Επιτροπή επισημαίνει περαιτέρω ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως, η προσφεύγουσα κατείχε περισσότερο από το 97 % του εταιρικού κεφαλαίου της Arkema France. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή θεωρεί εύλογο να κριθεί ότι η Arkema France όφειλε να συμμορφώνεται προς την πολιτική την οποία καθόριζε η μητρική της εταιρία και κατά συνέπεια αδυνατούσε να ενεργήσει αυτοτελώς. Η Επιτροπή τεκμαίρει επομένως ότι η προσφεύγουσα άσκησε αποφασιστική επιρροή στην Arkema France, πράγμα που επιβεβαιώνεται από πρόσθετες ενδείξεις τις οποίες παραθέτει (αιτιολογικές σκέψεις 384 και 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

17 Όσον αφορά την επιμέτρηση του προστίμου που επιβλήθηκε, μεταξύ άλλων, στην Arkema France και στην προσφεύγουσα, η Επιτροπή βασίστηκε στις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές) (αιτιολογική σκέψη 498 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

18 Καταρχάς, η Επιτροπή αναφέρει ότι, για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου που επιβάλλεται στην Arkema France, λαμβάνεται υπόψη το 19 % της αξίας των πωλήσεων των προϊόντων που επηρεάζονται από την εν λόγω σύμπραξη. Αφενός, καθόσον η Arkema France μετέσχε στην παράβαση τουλάχιστον επί τέσσερα έτη και οκτώ μήνες, η Επιτροπή φρονεί ότι το ποσό αυτό πρέπει να πολλαπλασιαστεί επί πέντε προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διάρκεια της παραβάσεως. Αφετέρου, προκειμένου να αποτραπούν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, και ιδίως η Arkema France, από τη συμμετοχή σε οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού των τιμών, η

Επιτροπή κρίνει αναγκαίο να επιβληθεί επιπλέον ποσό προστίμου ίσο με το 19 % της αξίας των εν λόγω πωλήσεων. Επομένως, συμπεραίνει ότι πρέπει να επιβληθεί στην Arkema France και στην προσφεύγουσα αλληλεγγύως και εις ολόκληρον πρόστιμο ύψους 22 700 000 ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 510 και 521 έως 523 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

19 Ακόμη, σε ό,τι αφορά τις αναπροσαρμογές του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή επισημαίνει, ως επιβαρυντική περίσταση, ότι, κατά την ημερομηνία εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, είχε επιβάλει κυρώσεις στην Arkema France με τρεις αποφάσεις με τις οποίες τη θεώρησε υπεύθυνη για προγενέστερες συμπράξεις. Αφενός, η Επιτροπή φρονεί, κατ' ουσίαν, ότι η υποτροπή της Arkema France δικαιολογεί να της επιβληθεί προσαύξηση κατά 90 % του βασικού ποσού του προστίμου. Αφετέρου, δεν αναγνωρίζει στην Arkema France και στην προσφεύγουσα καμία ελαφρυντική περίσταση που να δικαιολογεί μείωση προστίμου. Ειδικότερα, η Επιτροπή φρονεί ότι, λαμβανομένων υπόψη όλων των επίμαχων πραγματικών περιστατικών, «ουδεμία εξαιρετική περίσταση» δικαιολογεί τη χορήγηση στην Arkema France μειώσεως του προστίμου εκτός του πεδίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας (αιτιολογικές σκέψεις 525, 526, 538 και 544 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

20 Εν συνεχεία, η Επιτροπή αναφέρει, κατ' ουσίαν, ότι, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι τα πρόστιμα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό χαρακτήρα και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα έχει ιδιαιτέρως μεγάλο κύκλο εργασιών πέρα από τις πωλήσεις προϊόντων τις οποίες αφορά η παράβαση και, τέλος, του γεγονότος ότι ο εν λόγω κύκλος εργασιών υπερβαίνει κατά πολύ, σε απόλυτους αριθμούς, τον κύκλο εργασιών των λοιπών εμπλεκομένων επιχειρήσεων, πρέπει να της επιβληθεί προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου (αιτιολογικές σκέψεις 545, 548 και 559 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

21 Επιπλέον, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα πρόστιμα που επιβάλλονται στην Arkema France και στην προσφεύγουσα, ειδικότερα, είναι κατώτερα του 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών της καθεμίας για το 2007 και ότι τα πρόστιμα που μπορούν να τους επιβληθούν πριν από την εφαρμογή της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας

ανέρχονται, αφενός, για την Arkema France, σε 43 130 000 ευρώ και, αφετέρου, για την προσφεύγουσα, σε 38 590 000 ευρώ (αιτιολογικές σκέψεις 551 και 552 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

22 Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι δεν πρέπει να χορηγηθεί στην Arkema France μείωση προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας, δεδομένου ότι τα πληροφοριακά στοιχεία που της προσκόμισε η Arkema France δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως. Αντιθέτως, η Επιτροπή φρονεί ότι η Finnish Chemicals της προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως αυτής. Ως εκ τούτου, τής χορηγεί μείωση κατά 50 % του προστίμου που θα της είχε επιβληθεί διαφορετικά (αιτιολογικές σκέψεις 580, 588 και 591 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

23 Τα άρθρα 1 και 2 του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως έχουν ως εξής:

«*Άρθρο 1*

Οι ακόλουθες επιχειρήσεις παρέβησαν το άρθρο 81 ΕΚ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ, μετέχοντας, κατά τα αναφερόμενα χρονικά διαστήματα, σε σύνολο συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών, με σκοπό την κατανομή των ποσοτήτων των πωλήσεων, τον καθορισμό των τιμών, την ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικά πληροφοριών για τις τιμές και τις ποσότητες των πωλήσεων και την παρακολούθηση της εκτέλεσης των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών για το χλωρικό νάτριο στην αγορά του ΕΟΧ:

α) [ΕΚΑ], από τις 21 Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

β) Akzo Nobel […], από τις 21 Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

γ) Finnish Chemicals […], από τις 21 Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

δ) [ELSA], από τις 13 Φεβρουαρίου 1997 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

ε) Arkema France […], από τις 17 Μαΐου 1995 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

στ) [η προσφεύγουσα], από τις 17 Μαΐου 1995 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

ζ) Aragonesas […], από τις 16 Δεκεμβρίου 1996 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000·

η) Uralita […], από τις 16 Δεκεμβρίου 1996 έως τις 9 Φεβρουαρίου 2000.

Άρθρο 2

Για την παράβαση που αναφέρεται στο άρθρο 1, επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

α) EKA […] και Akzo Nobel […], αλληλεγγύως και εις ολόκληρον: 0 ευρώ·

β) Finnish Chemicals […]: 10 150 000 ευρώ, εκ των οποίων αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την [ELSA] (υπό εκκαθάριση): 50 900 ευρώ·

γ) Arkema France […] και [η προσφεύγουσα], αλληλεγγύως και εις ολόκληρον: 22 700 000 ευρώ·

δ) Arkema France […]: 20 430 000 ευρώ·

ε) [η προσφεύγουσα]: 15 890 000 ευρώ·

στ) Aragonesas […] και Uralita […], αλληλεγγύως και εις ολόκληρον: 9 900 000 ευρώ.

[…]»

24 Με το άρθρο 3 του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διατάσσει τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 της εν λόγω αποφάσεως, αφενός, να θέσουν τέρμα στην επίδικη παράβαση αν δεν το έχουν ήδη πράξει, και, αφετέρου, να απόσχουν από κάθε πράξη ή συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο 1 της εν λόγω αποφάσεως, καθώς και από κάθε πράξη ή συμπεριφορά που έχει τον ίδιο ή παρεμφερή στόχο ή αποτέλεσμα.

25 Το άρθρο 4 του διατακτικού της προσβαλλομένης αποφάσεως απαριθμεί τους αποδέκτες της, που είναι οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 1 της εν λόγω αποφάσεως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

26 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] την 1η Αυγούστου 2008, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

27 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Το Γενικό Δικαστήριο έθεσε ορισμένες ερωτήσεις στην προσφεύγουσα και στην Επιτροπή. Ζήτησε επίσης από την Επιτροπή να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα. Με την εξαίρεση του πρακτικού που συντάχθηκε για την υποβολή της προφορικής αιτήσεως της ΕΚΑ για απαλλαγή της από το πρόστιμο, το οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να προσκομίσει, οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

28 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 2ας Ιουνίου 2010.

29 Με τη διάταξη της 11ης Ιουνίου 2010, T-299/08, Elf Aquitaine κατά Επιτροπής (δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή), το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, διέταξε την Επιτροπή να προσκομίσει το πρακτικό που συντάχθηκε για την υποβολή της προφορικής αιτήσεως της ΕΚΑ για απαλλαγή της από το πρόστιμο και, αφετέρου, επέτρεψε στους συνηγόρους της προσφεύγουσας να μελετήσουν το έγγραφο αυτό στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου. Η Επιτροπή προσκόμισε εντός της ταχθείσας προθεσμίας το ως άνω έγγραφο, το οποίο και μελέτησαν οι συνήγοροι της προσφεύγουσας στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου. Σε απάντηση γραπτής ερωτήσεως του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα ανέφερε ότι, έστω και αν δεν ήταν σε θέση να επιβεβαιώσει ότι το έγγραφο αυτό ήταν το ίδιο με εκείνο στο οποίο της είχε παρασχεθεί πρόσβαση στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής, δεν είχε λόγους να αμφιβάλλει για το ότι επρόκειτο για το ίδιο έγγραφο.

30 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε στις 16 Ιουλίου 2010.

31 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει, βάσει του άρθρου 230 ΕΚ, την προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον την αφορά·

— επικουρικώς, να ακυρώσει ή να μειώσει, βάσει του άρθρου 229 ΕΚ, τα πρόστιμα που της επιβλήθηκαν με το άρθρο 2, στοιχεία γ΄ και ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— εν πάση περιπτώσει, να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

32 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

1. *Επί του κυρίου αιτήματος για ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως*

33 Προς στήριξη του αιτήματός της περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον την αφορά, η προσφεύγουσα προβάλλει δέκα λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος αντλείται από παράβαση των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό της ευθύνης για μια παράβαση στο πλαίσιο των ομίλων εταιριών. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από προσβολή έξι θεμελιωδών αρχών, καθόσον της καταλογίστηκε ευθύνη για την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά. Ο τρίτος λόγος αντλείται από παραμόρφωση της δέσμης των ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα. Ο τέταρτος λόγος αντλείται από αντιφατική αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ο πέμπτος λόγος αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως. Ο έκτος

λόγος αντλείται από παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου. Ο έβδομος λόγος αντλείται από κατάχρηση εξουσίας. Ο όγδοος λόγος αντλείται από έλλειψη ερείσματος για την επιβολή του προστίμου που βαρύνει την ίδια ατομικά. Ο ένατος λόγος αντλείται από παραβίαση των αρχών και των κανόνων που διέπουν την επιμέτρηση του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην ίδια. Ο δέκατος λόγος αντλείται από παράβαση των διατάξεων της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των κανόνων οι οποίοι διέπουν τον καταλογισμό της ευθύνης για μια παράβαση στο πλαίσιο των ομίλων εταιριών

34 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως της προσφεύγουσας, κατά τον οποίο η Επιτροπή παρέβη, με την προσβαλλόμενη απόφαση, τους κανόνες που διέπουν τον καταλογισμό της ευθύνης για μια παράβαση στο πλαίσιο των ομίλων εταιριών, διαιρείται σε πέντε σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά τον καταλογισμό της ευθύνης για την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά στην προσφεύγουσα

— Επιχειρήματα των διαδίκων

35 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εκτιμώντας, στην αιτιολογική σκέψη 369 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν όφειλε να ενισχύσει με συγκεκριμένα στοιχεία το τεκμήριο ότι, κατ' ουσίαν, η μητρική εταιρία η οποία κατέχει το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής της ασκεί σε αυτήν πράγματι αποφασιστική επιρροή (στο εξής: τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής).

36 Πρώτον, τόσο από πολυάριθμες δικαστικές αποφάσεις όσο και από την προγενέστερη πρακτική της Επιτροπής κατά τη λήψη αποφάσεων προκύπτει ότι σε αυτήν εναπόκειται να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής με συγκεκριμένες ενδείξεις που να πιστοποιούν την εν λόγω επιρροή. Από τις ενδείξεις αυτές πρέπει να προκύπτει είτε ότι η μητρική εταιρία εμπλεκόταν στην παράβαση, είτε ότι είχε γνώση αυτής, είτε ότι η εσωτερική οργάνωση του ομίλου τής επέτρεπε στην πράξη να επεμβαίνει στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή, επί σαράντα σχεδόν έτη πριν την έκδοση της αποφάσεως Ε(2004) 4876 τελικό, της 19ης Ιανουαρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/E-1/37.773 — MCAA) (ΕΕ 2006, L 353, σ. 12, στο εξής: απόφαση MCAA), ελάμβανε υπόψη συγκεκριμένες ενδείξεις οι οποίες ενίσχυαν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Διευκρινίζει επίσης ότι, στην αιτιολογική σκέψη 574 της αποφάσεως της 1ης Οκτωβρίου 2008, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (COMP/C.39181 — Κηροί κηροποιίας) (ΕΕ C 295, σ. 17, στο εξής: απόφαση Κηροί κηροποιίας), η Επιτροπή αναγνώρισε ότι, πριν το 2005, δεν καταλόγιζε ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία χωρίς να παράσχει συγκεκριμένες ενδείξεις οι οποίες ενίσχυαν το εν λόγω τεκμήριο.

37 Δεύτερον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, στην απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με διαδικασία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/E-2/37.857 — Οργανικά υπεροξείδια) (ΕΕ 2005, L 110, σ. 44, στο εξής: απόφαση Οργανικά υπεροξείδια), η Επιτροπή δεν καταλόγισε στην προσφεύγουσα ευθύνη για την παράβαση που τιμωρήθηκε με την ως άνω απόφαση, εκτιμώντας ότι η Arkema France ήταν εντελώς αυτόνομη στην αγορά.

38 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η υποχρέωση της Επιτροπής να προσκομίσει πρόσθετες ενδείξεις που να ενισχύουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ επιβεβαιώνεται από τη νομολογία σχετικά με τον καταλογισμό στο κράτος ενός μέτρου που λαμβάνεται από δημόσια επιχείρηση στο πλαίσιο του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων. Παραπέμπει συναφώς στην απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2002, C-482/99, Γαλλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 2002, σ. I-4397), και στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 26ης Ιουνίου 2008, T-442/03, SIC κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. II-1161). Κατά την προσφεύγουσα, σύμφωνα με το άρθρο 295 ΕΚ, ο ιδιώτης

μέτοχος ενός ομίλου εταιριών δεν μπορεί, βάσει της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, να τύχει μεταχειρίσεως λιγότερο ευνοϊκής απ' ό,τι ο μέτοχος του δημοσίου τομέα.

39 Τέταρτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η εκτίμηση της Επιτροπής, στην αιτιολογική σκέψη 369 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν είναι δικό της έργο να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής με πρόσθετα στοιχεία που να αποδεικνύουν τον έλεγχο τον οποίο ασκεί μια μητρική εταιρία στη θυγατρική της, έρχεται σε αντίθεση με τις λύσεις που προκρίθηκαν στα περισσότερα κράτη μέλη της Ένωσης, όπως είναι το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στις Ηνωμένες Πολιτείες, η επιρροή των οποίων στο κοινοτικό δίκαιο ανταγωνισμού είναι αναμφισβήτητη. Αφενός, σε όλα τα ως άνω κράτη, οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού χρησιμοποιούν δέσμη ενδείξεων που αποδεικνύουν την αυτόνομη συμπεριφορά μιας θυγατρικής σε σχέση με τη μητρική της εταιρία. Αφετέρου, μολονότι η Επιτροπή δεν δεσμεύεται από τις λύσεις που υιοθετούν οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών, εντούτοις οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις λύσεις αυτές, δεδομένης της υπάρξεως των μηχανισμών ενισχυμένης συνεργασίας που διέπουν τις σχέσεις της με τις εν λόγω αρχές, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικτύου ανταγωνισμού.

40 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

41 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι, έχοντας υπενθυμίσει, στις αιτιολογικές σκέψεις 369 έως 372 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τη νομολογία περί καταλογισμού της

παραβατικής συμπεριφοράς μιας θυγατρικής στη μητρική της εταιρία, η Επιτροπή διαπιστώνει, στις αιτιολογικές σκέψεις 386 και 387 της εν λόγω αποφάσεως, τα εξής:

«(386) Καθ' όλη τη διάρκεια της παραβάσεως, [η προσφεύγουσα] κατείχε περισσότερο από το 97 % των μετοχών της [Arkema France]. Δεδομένου ότι, υπό τις περιστάσεις αυτές, υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι η θυγατρική οφείλει να συμμορφώνεται προς την πολιτική που καθορίζεται από τη μητρική της εταιρία (αδυνατώντας έτσι να ενεργήσει αυτοτελώς) και ότι η μητρική εταιρία δεν συναντά κανένα εμπόδιο τη στιγμή που καθορίζει την πολιτική αυτή για τη θυγατρική της, μπορεί να θεωρηθεί [ότι η προσφεύγουσα] άσκησε αποφασιστική επιρροή στην [Arkema France]. Υπάρχουν εξάλλου και άλλα στοιχεία που ενισχύουν το τεκμήριο ότι η επιρροή την οποία ασκούσε [η προσφεύγουσα] είχε πράγματι αποφασιστική σημασία. Καταρχάς, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της [Arkema France] διορίζονταν από την [προσφεύγουσα]. Επιπλέον, μεταξύ 1994 και 1999, ο [P.] ήταν ταυτοχρόνως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της [Arkema France] και [της προσφεύγουσας] και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της [Arkema France]. Το ίδιο ίσχυε και για τον [I.], ο οποίος ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της [Arkema France] μεταξύ 1994 και 1998 και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής [της προσφεύγουσας] μεταξύ 1994 και 1997. Ομοίως, ο [W.] μετείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο της [Arkema France] μεταξύ 1994 και 1999 και διορίστηκε στην Εκτελεστική Επιτροπή [της προσφεύγουσας] το 1999. Εξάλλου, διάφορα άλλα πρόσωπα, όπως ο [D.] (1994-2000) και ο [R.] (1994-1997), ήταν ταυτοχρόνως μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων της [Arkema France] και [της προσφεύγουσας]. Λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων περιπτώσεων στελεχώσεως με τα ίδια πρόσωπα των διευθυντικών και ελεγκτικών οργάνων της [Arkema France], τα μέλη των οποίων (όσον αφορά τα διευθυντικά όργανα) είχαν διοριστεί και –όπως είναι εύλογο να θεωρηθεί– μπορούσαν να ανακληθούν από [την προσφεύγουσα], είναι σαφές ότι αυτή ήταν ενήμερη για όλες τις αποφάσεις που λαμβάνονταν από την [Arkema France] και μπορούσε να τις επηρεάσει ανά πάσα στιγμή. Άλλωστε, δεν υπήρχε κανείς άλλος σημαντικός μέτοχος ικανός να ασκήσει επιρροή στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής.

(387) Λαμβανομένου υπόψη του τεκμηρίου που απορρέει από τη συμμετοχή [της προσφεύγουσας] στην [Arkema France] κατά το χρονικό σημείο της παραβάσεως (συμμετοχή η οποία υπερέβαινε το 97 %) και από τους οργανωτικούς δεσμούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι [η προσφεύγουσα] άσκησε αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της [Arkema France]».

42 Ακόμη, στις αιτιολογικές σκέψεις 396 έως 415 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή απορρίπτει τα επιχειρήματα της Arkema France και της προσφεύγουσας στο πλαίσιο των παρατηρήσεων που υπέβαλαν σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, με τα οποία έβαλλαν κατά του καταλογισμού της ευθύνης για την επίδικη παράβαση στην προσφεύγουσα.

43 Κατά συνέπεια, από τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως που παρατίθενται στις σκέψεις 41 και 42 ανωτέρω προκύπτει ότι η Επιτροπή καταλόγισε την ευθύνη για την επίδικη παράβαση στην προσφεύγουσα βάσει του τεκμηρίου ότι μια μητρική εταιρία η οποία κατέχει περισσότερο από το 97 % του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής της ασκεί επ' αυτής αποφασιστική επιρροή. Η Επιτροπή θεώρησε επίσης, αφενός, ότι το ως άνω τεκμήριο ενισχυόταν από πρόσθετες ενδείξεις τις οποίες είχε εκθέσει στην προσβαλλόμενη απόφαση και, αφετέρου, ότι τα επιχειρήματα που προέβαλαν η Arkema France και η προσφεύγουσα με τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων δεν ανέτρεπαν το εν λόγω τεκμήριο.

44 Πρέπει κατά συνέπεια να εξετασθεί αν, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα κατείχε περισσότερο από το 97 % του εταιρικού κεφαλαίου της Arkema France αρκούσε αφεαυτού για να της καταλογιστεί η ευθύνη για την επίδικη παράβαση.

45 Με την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-97/08 P, Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2009, σ. I-8237, σκέψη 54), το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι το δίκαιο ανταγωνισμού αφορούσε τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων (απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 59) και ότι η έννοια της επιχειρήσεως κάλυπτε κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που τον διέπει και του τρόπου χρηματοδοτήσεώς του (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 112· της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze κ.λπ., Συλλογή 2006, σ. I-289, σκέψη 107, και της 11ης Ιουλίου 2006, C-205/03 P, FENIN κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-6295, σκέψη 25).

46 Το Δικαστήριο διευκρίνισε, επίσης, ότι ο όρος επιχείρηση, εντασσόμενος στο ως άνω πλαίσιο, έπρεπε να νοείται ως οικονομική ενότητα, έστω και αν από νομική άποψη η οικονομική αυτή ενότητα αποτελούνταν από περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

47 Όταν μια τέτοια οικονομική ενότητα παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, ευθύνεται, βάσει της αρχής της ατομικής ευθύνης, για την παράβαση αυτή (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48 Η παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού πρέπει να καταλογίζεται, κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, σε πρόσωπο στο οποίο ενδέχεται να επιβληθούν πρόστιμα και η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να απευθύνεται στο πρόσωπο αυτό. Η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει, επίσης, να αναφέρει την ιδιότητα υπό την οποία το εν λόγω πρόσωπο θεωρείται υπόλογο για τις προβαλλόμενες πράξεις (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

49 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι η συμπεριφορά μιας θυγατρικής εταιρίας μπορεί να καταλογισθεί στη μητρική εταιρία ιδίως όταν η θυγατρική, μολονότι έχει χωριστή νομική προσωπικότητα, δεν καθορίζει αυτόνομα τη συμπεριφορά της στην αγορά, αλλά εφαρμόζει κατά κύριο λόγο τις οδηγίες της μητρικής εταιρίας λαμβανομένων υπόψη ιδίως των οικονομικών, οργανωτικών και νομικών δεσμών μεταξύ των δύο αυτών νομικών οντοτήτων (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 58 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

50 Ειδικότερα, αυτό συμβαίνει διότι, σε μια τέτοια περίπτωση, η μητρική και η θυγατρική εταιρία αποτελούν ενιαία οικονομική οντότητα και, ως εκ τούτου, συνιστούν μία και μόνη επιχείρηση, κατά την έννοια της προπαρατεθείσας στις σκέψεις 45 και 46 ανωτέρω νομολογίας. Έτσι, το γεγονός ότι η μητρική και η θυγατρική εταιρία συνιστούν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει μια απόφαση περί επιβολής προστίμων στη μητρική

εταιρία, χωρίς να απαιτείται να αποδείξει την εμπλοκή της εταιρίας αυτής στην παράβαση (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

51 Στην ειδική περίπτωση κατά την οποία μια μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής της, η οποία παρέβη τους κανόνες του δικαίου του ανταγωνισμού, αφενός, η ως άνω μητρική εταιρία μπορεί να ασκεί αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής και, αφετέρου, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η εν λόγω μητρική εταιρία ασκεί πράγματι αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

52 Υπ' αυτές τις συνθήκες, αρκεί η απόδειξη από την Επιτροπή ότι η μητρική εταιρία κατέχει το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής ώστε να τεκμαίρεται ότι ασκεί αποφασιστική επιρροή στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να θεωρήσει ότι η μητρική εταιρία ευθύνεται εις ολόκληρον για την καταβολή του επιβληθέντος στη θυγατρική προστίμου, εκτός αν η ως άνω μητρική εταιρία, στην οποία απόκειται να ανατρέψει το ως άνω τεκμήριο, προσκομίσει επαρκή στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της ενεργεί αυτοτελώς στην αγορά (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

53 Μολονότι στην απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-286/98 P, Stora Kopparbergs Bergslags κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-9925, σκέψεις 28 και 29), το Δικαστήριο έκανε λόγο, πέραν της κατοχής του 100 % του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής, και για άλλες περιστάσεις, όπως η μη αμφισβήτηση της επιρροής την οποία ασκούσε η μητρική εταιρία στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της και η κοινή εκπροσώπηση των δύο εταιριών κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, εντούτοις αναφέρθηκε στις περιστάσεις αυτές μόνο για να εκθέσει το σύνολο των στοιχείων επί των οποίων το Πρωτοδικείο είχε στηρίξει τη συλλογιστική του και όχι για να εξαρτήσει την εφαρμογή του εν λόγω τεκμηρίου από την παροχή πρόσθετων ενδείξεων όσον αφορά την πραγματική άσκηση επιρροής εκ μέρους της μητρικής

εταιρίας (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

54 Από το σύνολο των σκέψεων αυτών προκύπτει ότι, στην περίπτωση που η μητρική εταιρία κατέχει το 100 % του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής της, υφίσταται μαχητό τεκμήριο ότι η ως άνω μητρική εταιρία ασκεί αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της (βλ. απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

55 Από τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει επιπλέον ότι, αν η μητρική εταιρία κατέχει σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο της θυγατρικής της, ευλόγως συνάγεται ότι η εν λόγω θυγατρική δεν καθορίζει αυτόνομα τη συμπεριφορά της στην αγορά και αποτελεί ως εκ τούτου, μαζί με τη μητρική της εταιρία, ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, T-203/01, Michelin κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4071, σκέψη 290 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

56 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται, αφενός, ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί, όπως επισήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι κατείχε περισσότερο από το 97 % του εταιρικού κεφαλαίου της Arkema France κατά τον χρόνο των επίμαχων πραγματικών περιστατικών και, πιο συγκεκριμένα, το 97, 55 %, όπως διαπιστώθηκε στην αιτιολογική σκέψη 13 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, έστω και αν η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι δεν υπήρχε άλλος μέτοχος της Arkema France εκτός από την ίδια δεν ενισχύει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, εντούτοις δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την εκτίμηση της Επιτροπής, στην αιτιολογική σκέψη 396 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η κατοχή από τη μητρική εταιρία σχεδόν ολόκληρου του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εξομοιώνεται προς την κατοχή του συνόλου του εν λόγω κεφαλαίου, εφόσον, καταρχήν, «οι μέτοχοι της μειοψηφίας δεν απολαύουν στην περίπτωση αυτή ιδιαίτερων δικαιωμάτων, πέρα από την απλή συμμετοχή τους στα κέρδη της θυγατρικής».

57 Ως εκ τούτου, στην προσβαλλόμενη απόφαση ορθώς τεκμαίρει η Επιτροπή, σύμφωνα με την παρατεθείσα στις σκέψεις 45 έως 55 ανωτέρω νομολογία, ότι η προσφεύγουσα ασκούσε αποφασιστική επιρροή στην Arkema France, με βάση τη διαπίστωση ότι κατείχε σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιό της.

58 Κανένα από τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα δεν αναιρεί το συμπέρασμα αυτό.

59 Πρώτον, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα τα επιχειρήματα ότι, αφενός, τόσο από τη νομολογία όσο και από την πρακτική που ακολουθούσε η Επιτροπή στις αποφάσεις της πριν από την έκδοση της αποφάσεως MCAA προκύπτει ότι η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει με συγκεκριμένες ενδείξεις το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Πράγματι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 45 έως 55 ανωτέρω, σύμφωνα με πάγια νομολογία το Δικαστήριο υπενθύμισε, στην απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 45 ανωτέρω), ότι η Επιτροπή δεν όφειλε να ενισχύσει το εν λόγω τεκμήριο με πρόσθετες ενδείξεις. Επιπλέον, έστω και αν, όπως ανέφερε η Επιτροπή στην απόφασή της Κηροί κηροποιίας, η πρακτική της κατά τη λήψη αποφάσεων πριν την έκδοση της αποφάσεως MCAA ήταν να ενισχύει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής με πρόσθετες ενδείξεις, η διαπίστωση αυτή δεν επηρεάζει το συμπέρασμα, το οποίο διατυπώνεται στη σκέψη 57 ανωτέρω, ότι η Επιτροπή είχε την εξουσία να στηριχθεί, στην προσβαλλόμενη απόφαση, στο γεγονός και μόνο ότι η προσφεύγουσα κατείχε σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο της Arkema France ώστε να συναγάγει τεκμήριο ότι ασκούσε σε αυτήν αποφασιστική επιρροή.

60 Δεύτερον, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχείρημα ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καταλογίζοντας την ευθύνη για την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά στην προσφεύγουσα, παρά το ότι στην απόφαση Οργανικά υπεροξείδια δεν είχε προβεί σε καταλογισμό τέτοιας ευθύνης. Αφενός, κατά το μέτρο που, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 45 έως 55 ανωτέρω, στην προσβαλλόμενη απόφαση η Επιτροπή προέβη, κατ' ορθήν ερμηνεία του όρου επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, σε καταλογισμό της ευθύνης για την επίδικη

παράβαση στην προσφεύγουσα, το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή δεν είχε καταλογίσει τέτοια ευθύνη στο πλαίσιο προγενέστερης αποφάσεως με την οποία επέβαλλε κυρώσεις στην Arkema France δεν θίγει συναφώς τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, εφόσον η Επιτροπή έχει την ευχέρεια, αλλά όχι και την υποχρέωση, να καταλογίσει την ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P, Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-8681, σκέψη 82, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-5169, σκέψη 331), το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή δεν είχε προβεί σε καταλογισμό τέτοιας ευθύνης στην απόφαση Οργανικά υπεροξείδια δεν σημαίνει ότι υποχρεούται να εκφέρει την ίδια κρίση και σε μεταγενέστερη απόφασή της (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Απριλίου 1999, T-305/94 έως T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, καλούμενη «PVC II», Συλλογή 1999, σ. II-931, σκέψη 990).

61 Τρίτον, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι οι αποφάσεις Γαλλία κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω (σκέψεις 50 έως 52, 55 και 56), και SIC κατά Επιτροπής, σκέψη 38 ανωτέρω (σκέψεις 94, 95, 98, 99, 101 έως 105 και 107), επιβεβαιώνουν ότι η Επιτροπή υποχρεούται να παράσχει πρόσθετες ενδείξεις που ενισχύουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής στο οποίο στηρίζεται στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές. Πράγματι, οι εν λόγω σκέψεις, που αφορούν το ζήτημα αν ένα μέτρο που λαμβάνεται από δημόσια επιχείρηση μπορεί να καταλογισθεί στο Δημόσιο και, ως εκ τούτου, αν ένα τέτοιο μέτρο μπορεί να χαρακτηρισθεί ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ, αφενός, είναι άσχετες με τις προϋποθέσεις καταλογισμού της ευθύνης για παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ στη μητρική εταιρία και, αφετέρου, δεν εμποδίζουν την ύπαρξη του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής όσον αφορά τις παραβάσεις του άρθρου 81 ΕΚ, τη νομιμότητα του οποίου έχουν ρητώς αναγνωρίσει τα δικαστήρια της Ένωσης, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στις σκέψεις 45 έως 55 ανωτέρω νομολογία.

62 Τέταρτον, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές το επιχείρημα ότι, κατ' ουσίαν, η νομολογία σε διάφορα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις Ηνωμένες Πολιτείες απαιτεί να επιβεβαιώνεται από συγκεκριμένες ενδείξεις η άσκηση αποφασιστικής

επιρροής από τη μητρική εταιρία στη θυγατρική της. Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι η νομολογία των εν λόγω κρατών δεν δεσμεύει την Επιτροπή και δεν αποτελεί το ορθό νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου πρέπει να εξετασθεί η νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, η μη αναγνώριση από τη νομολογία των εν λόγω κρατών του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, έστω και αν αποδεικνυόταν, εν πάση περιπτώσει δεν θα σήμαινε ότι το τεκμήριο αυτό θα ήταν παράνομο στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου.

63 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων, το πρώτο σκέλος πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως αβάσιμο και εν μέρει ως αλυσιτελές.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση των αρχών της νομικής και οικονομικής αυτοτέλειας των εταιριών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

64 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, στην περίπτωση που το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής δεν ενισχύεται, όπως συνέβαινε στην πρακτική που ακολουθούσε η Επιτροπή στις αποφάσεις της πριν από την έκδοση της αποφάσεως MCAA, από πρόσθετες ενδείξεις που επιβεβαιώνουν την ανάμιξη της μητρικής εταιρίας στη δραστηριότητα της θυγατρικής της στην αγορά την οποία αφορά η παράβαση, το τεκμήριο αυτό είναι ασυμβίβαστο με την αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου, δεδομένου ότι καθιστά τη μητρική εταιρία αυτομάτως υπεύθυνη για τις παραβάσεις που διαπράττονται από τη θυγατρική της.

65 Πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι μόνο κατ' εξαίρεση, δικαιολογούμενη δεόντως, από την αρχή της οικονομικής αυτοτέλειας του νομικού προσώπου μπορεί να αναγνωρίζεται ότι η μητρική εταιρία αποτελεί μέρος της επιχειρήσεως κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ. Επομένως, σε μια τέτοια εξαιρετική περίπτωση θα ήταν

δυνατόν να καταλογιστεί στη μητρική εταιρία η ευθύνη για την παράβαση της θυγατρικής της και να υποχρεωθεί αυτή εις ολόκληρον σε καταβολή του προστίμου που θα επιβαλλόταν στη θυγατρική, αλλά δεν θα ήταν δυνατόν να της επιβληθεί ατομικό πρόστιμο.

66 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι το δίκαιο εταιριών, στα κράτη μέλη της Ένωσης, καθιερώνει την αρχή της νομικής αυτοτέλειας των νομικών προσώπων, περιλαμβανομένων των θυγατρικών εταιριών το εταιρικό κεφάλαιο των οποίων κατέχει εξ ολοκλήρου η μητρική τους εταιρία. Η αρχή αυτή είναι απόρροια των ιδιοτήτων της νομικής προσωπικότητας και απονέμει ιδίως πλήρη ικανότητα δικαίου και ίδια περιουσία στην κάθε εταιρία, η οποία είναι απολύτως υπεύθυνη για τις πράξεις της, περιλαμβανομένων των συνεπειών της οικονομικής της δραστηριότητας στην αγορά. Συναφώς, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι η νομολογία έχει αναγνωρίσει την αρχή της οικονομικής αυτοτέλειας της θυγατρικής, η οποία είναι απόρροια της νομικής αυτοτέλειάς της. Η αρχή αυτή αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο της εύρυθμης λειτουργίας των σύγχρονων οικονομιών. Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα και η Arkema France, ως ξεχωριστά νομικά πρόσωπα, διαθέτουν αμφότερες νομική και οικονομική αυτοτέλεια.

67 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αρχή της οικονομικής αυτοτέλειας της θυγατρικής αποτελεί την πρακτική έκφραση της ασκήσεως από τη θυγατρική όλων των ιδιοτήτων της νομικής της προσωπικότητας. Αφενός, από την ανάλυση του δικαίου της πλειοψηφίας των κρατών μελών της Ένωσης προκύπτει ότι η αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου συγκαταλέγεται στις θεμελιώδεις νομικές βάσεις στις οποίες ερείδεται η εταιρική οργάνωση, παρέκκλιση δε από αυτήν χωρεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως προκύπτει από τη νομολογία διαφόρων κρατών μελών. Αφετέρου, η Επιτροπή υποχρεούται, όταν εφαρμόζει το δίκαιο του ανταγωνισμού, να λαμβάνει υπόψη τη νομολογία των δικαστηρίων των κρατών μελών της Ένωσης, διότι διαφορετικά θέτει σε κίνδυνο την αναγκαία σύγκλιση μεταξύ των διαφόρων δικαίων ανταγωνισμού εντός του ευρωπαϊκού και του διεθνούς δικτύου ανταγωνισμού.

68 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

69 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, καταλογίζοντάς της την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, η Επιτροπή παρέβη τις αρχές της νομικής και οικονομικής αυτοτέλειας των εταιριών.

70 Χωρίς όμως να είναι αναγκαίο να διατυπωθεί κρίση ως προς την έκταση των αρχών της νομικής και οικονομικής αυτοτέλειας των εταιριών, αλλά και ούτε καν ως προς την ύπαρξη της δεύτερης από τις αρχές αυτές, αρκεί η διαπίστωση ότι οι ως άνω αρχές, εν πάση περιπτώσει, δεν συνεπάγονται ότι μια εταιρία της οποίας ολόκληρο ή σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο κατέχεται από άλλη εταιρία κατ' ανάγκην ενεργεί αυτοτελώς στην αγορά για τον λόγο και μόνον ότι διαθέτει νομική προσωπικότητα ή δικούς της οικονομικούς πόρους. Πράγματι, μια τέτοια υπόθεση θα αγνοούσε τελείως τις πολλές δυνατότητες που υφίστανται στην πράξη για τη μητρική εταιρία η οποία κατέχει ολόκληρο ή σχεδόν ολόκληρο το κεφάλαιο της θυγατρικής της να επηρεάσει, κατά τρόπο τυπικό ή άτυπο, τη συμπεριφορά της τελευταίας.

71 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν παρέβη τις υποτιθέμενες αρχές της νομικής και οικονομικής αυτοτέλειας τις οποίες επικαλείται η προσφεύγουσα στην υπό κρίση υπόθεση.

72 Τα σχετικά επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα δεν μπορούν να ευδοκιμήσουν. Αφενός, όσον αφορά τα επιχειρήματα ότι το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής αντιβαίνει στο δίκαιο που ισχύει σε ορισμένα κράτη μέλη της Ένωσης, αυτά πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα για τους λόγους που εκτέθηκαν στη σκέψη 62 ανωτέρω, ήτοι μεταξύ άλλων ότι το δίκαιο των εν λόγω κρατών δεν αποτελεί το ορθό νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου πρέπει να εκτιμηθεί η νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αφετέρου, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα

υποστηρίζει ότι, καταλογίζοντάς της την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, η Επιτροπή παρέβη το ισχύον στα κράτη μέλη της Ένωσης δίκαιο εταιριών και, ως εκ τούτου, την αρχή της επικουρικότητας, διαπιστώνεται ότι με βάση το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ η οικονομική ενότητα, στην περίπτωση που παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, ευθύνεται για την παράβαση αυτή, για την οποία η Επιτροπή έχει την εξουσία να επιβάλει κυρώσεις δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

73 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων, το δεύτερο σκέλος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από σφάλμα το οποίο συνίσταται στο ότι οι ενδείξεις τις οποίες έχει παραθέσει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν ενισχύουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής

— Επιχειρήματα των διαδίκων

74 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι τα τρία επιπλέον στοιχεία που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψη 41 ανωτέρω) ενίσχυαν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Συναφώς, υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι, αφενός, το γεγονός ότι διόρισε τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της θυγατρικής της και, αφετέρου, το γεγονός ότι πέντε μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής ή του Διοικητικού Συμβουλίου της Arkema France

μετείχαν στην Εκτελεστική Επιτροπή ή στο Διοικητικό Συμβούλιό της δεν ενισχύουν το εν λόγω τεκμήριο.

75 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

76 Κατά την παρατεθείσα στις σκέψεις 52 έως 55 ανωτέρω νομολογία, η Επιτροπή δεν οφείλει να ενισχύσει με επιπλέον στοιχεία το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, το οποίο δύναται να συναγάγει όταν η μητρική εταιρία κατέχει ολόκληρο ή σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιό της θυγατρικής της, αλλ' απεναντίας εναπόκειται στην προσφεύγουσα να προσκομίσει, για να ανατρέψει το ως άνω τεκμήριο, επαρκή στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της ενεργούσε αυτοτελώς στην αγορά.

77 Συνεπώς, έστω και αν θεωρούνταν ότι, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, η Επιτροπή κακώς στηρίχθηκε, στην αιτιολογική σκέψη 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σε ενδείξεις που δεν ήταν ικανές να ενισχύσουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, εν πάση περιπτώσει, το σφάλμα αυτό δεν θα αναιρούσε το γεγονός ότι η Επιτροπή ορθώς στηρίχθηκε στην απλή διαπίστωση της κατοχής από την προσφεύγουσα σχεδόν ολόκληρου του εταιρικού κεφαλαίου της θυγατρικής της προκειμένου να συναγάγει το τεκμήριο ότι ασκούσε σε αυτήν αποφασιστική επιρροή.

78 Ως εκ τούτου, το τρίτο σκέλος πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας με τα οποία, κατ' ουσίαν, αμφισβητεί τη λυσιτέλεια των ενδείξεων που παραθέτει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση προκειμένου να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

Επί του τετάρτου σκέλους, που ανάγεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε προσκομίσει δέσμη ενδείξεων που ανέτρεπαν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής

— Επιχειρήματα των διαδίκων

79 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι η ίδια δεν είχε προσκομίσει δέσμη συγκλινουσών ενδείξεων που ανέτρεπαν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής και απεδείκνυαν, αφενός, την αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά και, αφετέρου, τη μη ανάμιξη της ίδιας στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της. Διευκρινίζει ότι, αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίζεται η Επιτροπή, η δέσμη ενδείξεων που προσκόμισε δεν αποδεικνύει μόνον το ότι η ίδια δεν είχε μετάσχει στη σύμπραξη ή ότι δεν είχε γνώση αυτής.

80 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι απέδειξε με δέσμη συγκλινουσών ενδείξεων την αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά.

81 Πρώτον, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει καταρχάς ότι, όπως επισήμανε στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψη 37 ανωτέρω), στην απόφαση Οργανικά υπεροξείδια η Επιτροπή δέχθηκε την αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά. Ακόμη, υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι, στην απόφαση της 3ης Μαΐου 2006, Υπεροξείδιο του υδρογόνου και υπερβορικό άλας (υπόθεση COMP/F/38.620), (ΕΕ L 353, σ. 54, στο εξής: απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου), η Επιτροπή ουδέποτε επιχείρησε να ενισχύσει, με κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο, το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής σημαίνει ότι αυτή είχε θεωρήσει τότε ότι δεν υπήρχε καμία ένδειξη που να ενισχύει το εν λόγω τεκμήριο. Τέλος, κατά το μέτρο που το χλωρικό νάτριο ανήκει στην ίδια οικογένεια προϊόντων με εκείνα που αφορούσαν οι αποφάσεις Οργανικά υπεροξείδια και Υπεροξείδιο του υδρογόνου και η διαχείρισή

του, στο πλαίσιο του ομίλου Elf Aquitaine, ήταν ακριβώς η ίδια με εκείνη των προϊόντων που αφορούσαν οι δύο αυτές αποφάσεις, η Επιτροπή δεν μπορεί να ισχυρίζεται, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, ότι η προσφεύγουσα επενέβη στην εμπορική στρατηγική της Arkema France.

82 Δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Arkema France ανήκε σε όμιλο ο οποίος χαρακτηριζόταν από αποκεντρωμένη διαχείριση των θυγατρικών και ότι, κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα ηγούνταν του ομίλου απλώς ως εταιρία χαρτοφυλακίου που δεν ασκούσε λειτουργική δραστηριότητα, μη επεμβαίνοντας καθόλου στη λειτουργική διοίκηση των θυγατρικών της. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν έπρεπε να της καταλογίσει την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, όπως, για τον ίδιο λόγο, δεν είχε καταλογίσει ευθύνη εις βάρος της μίας από τις μητρικές εταιρίες στις οποίες επέβαλε κυρώσεις με την απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2004, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] (υπόθεση COMP/C.38.238, Ακατέργαστος καπνός — Ισπανία) (ΕΕ 2007, L 102, σ. 14, στο εξής: απόφαση Ακατέργαστος καπνός Ισπανία).

83 Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Arkema France καθόριζε πάντοτε αυτόνομα την εμπορική στρατηγική της.

84 Αφενός, αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίστηκε η Επιτροπή στο σημείο 324 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και όπως αυτή δέχθηκε κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων, η προσφεύγουσα ουδέποτε θέσπισε ούτε ενέκρινε το σχέδιο δραστηριοτήτων ή τον προϋπολογισμό των δραστηριοτήτων της Arkema France που αφορούσαν ειδικά το χλωρικό νάτριο. Απεναντίας, η Arkema France διέθετε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών όλα τα οργανωτικά, νομικά και οικονομικά μέσα και πόρους που ήταν αναγκαία για τον καθορισμό της εμπορικής στρατηγικής ως προς τις σχετικές με το χλωρικό νάτριο δραστηριότητες, καθώς και για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων αυτών.

85 Αφετέρου, η προσφεύγουσα προβάλλει σειρά επιχειρημάτων προκειμένου να αποδείξει ότι η Arkema France ενεργούσε αυτοτελώς στην αγορά. Καταρχάς, η Arkema France είχε πλήρη εξουσία συνάψεως συμβάσεων χωρίς προηγούμενη άδεια της μητρικής της εταιρίας, πράγμα που της έδωσε τη δυνατότητα να διαχειρίζεται εντελώς αυτόνομα την εμπορική της πολιτική. Έπειτα, η Arkema France καθόριζε πάντοτε ελεύθερα την γκάμα των προϊόντων ή υπηρεσιών που διέθετε στην αγορά χλωρικού νατρίου, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε απηύθυνε στη θυγατρική της υποδείξεις ή οδηγίες όσον αφορά την παραγωγή, τις τιμές που εφάρμοζε και τις δυνατότητες διαθέσεως της παραγωγής της. Επιπλέον, η Arkema France είχε την πλήρη ελευθερία να καθορίσει, χωρίς παρεμβάσεις της μητρικής της εταιρίας, τους στόχους πωλήσεων και τα περιθώρια μικτού κέρδους, δεδομένου ότι κανένα από τα μέλη του προσωπικού της προσφεύγουσας δεν είχε τη δυνατότητα να αναμειχθεί σε αυτό το είδος αποφάσεων. Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν ήταν ποτέ παρούσα στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνταν η θυγατρική της, ή σε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας μεταγενέστερο ή προγενέστερο των αγορών αυτών. Τέλος, η Arkema France ενεργούσε στην αγορά χλωρικού νατρίου στο δικό της όνομα και για δικό της λογαριασμό και όχι ως εκπρόσωπος της προσφεύγουσας ή ως εμπορικός της αντιπρόσωπος.

86 Τέταρτον, κατά την προσφεύγουσα, η Arkema France διέθετε πλήρη οικονομική αυτοτέλεια. Η διαπίστωση αυτή συνάγεται από όσα εκτέθηκαν στις σκέψεις 81 έως 85 ανωτέρω, καθώς και από τη μικρή σημασία της σχετικής με το χλωρικό νάτριο δραστηριότητας της στο πλαίσιο του ομίλου κατά τον χρόνο των επίδικων πραγματικών περιστατικών. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι ο οικονομικός έλεγχος που ασκούσε στην Arkema France ήταν πολύ γενικός και δεν μπορούσε κατά συνέπεια να αφορά τη σχετική με το χλωρικό νάτριο δραστηριότητα.

87 Πέμπτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Arkema France δεν την ενημέρωνε για τη δραστηριότητά της στην αγορά και ότι η μόνη λογοδοσία στην οποία προέβαινε η Arkema France προς αυτήν παρέμενε αυστηρά εντός των ορίων των υποχρεώσεων μιας εταιρίας χαρτοφυλακίου βάσει των ισχυόντων λογιστικών κανόνων και κανόνων περί χρηματοπιστωτικής ρυθμίσεως. Συνεπώς, η λογοδοσία αυτή παρέμεινε πολύ γενική και δεν αφορούσε την εμπορική πολιτική της Arkema France.

88 Έκτον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, υπό το πρίσμα όλων όσων εκτέθηκαν στις σκέψεις 81 έως 87 ανωτέρω, αφενός, η Επιτροπή έπρεπε να είχε διαπιστώσει ότι η δραστηριότητα της Arkema France δεν υπέκειτο στις οδηγίες της μητρικής της εταιρίας. Αφετέρου, τόσο από τη νομολογία όσο και από την πρακτική της Επιτροπής κατά τη λήψη αποφάσεων προκύπτει ότι το σύνολο των ενδείξεων που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής είναι πρόσφορο να αποδείξει την αυτοτέλεια της θυγατρικής της. Απορρίπτοντας τις ενδείξεις που της προσκόμισε η προσφεύγουσα, η Επιτροπή τής στέρησε de facto αυτόν τον τρόπο απόδειξης για την ανατροπή του εν λόγω τεκμηρίου.

89 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή κακώς δεν δέχθηκε, στην αιτιολογική σκέψη 370 της προσβαλλομένης αποφάσεως, την αποδεικτική αξία του γεγονότος ότι δεν μετείχε στην παράβαση που διέπραξε η θυγατρική της καθώς και του γεγονότος ότι δεν είχε γνώση της εν λόγω παραβάσεως, προκειμένου να κρίνει ότι αυτή δεν ευθυνόταν, μολονότι η Επιτροπή ρητώς δέχθηκε στην προσβαλλόμενη απόφαση ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε ενεπλάκη αμέσως ή εμμέσως στην επίδικη παράβαση. Ωστόσο, η συμμετοχή στην παράβαση ή η γνώση αυτής θεωρούνται από την Επιτροπή και από τα δικαστήρια της Ένωσης ως κρίσιμες ενδείξεις στο πλαίσιο του καταλογισμού της ευθύνης για την παράβαση στη μητρική εταιρία.

90 Κατά τρίτον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε, στην αιτιολογική σκέψη 403 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι δεν δραστηριοποιούνταν ούτε στην αγορά χλωρικού νατρίου εντός του ΕΟΧ ούτε σε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας προγενέστερο ή μεταγενέστερο του προϊόντος αυτού δεν αποτελούσε απόδειξη της ανεξαρτησίας της. Η θέση αυτή είναι ασυμβίβαστη με τη νομολογία που απορρέει από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, Τ-30/05, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής (δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή).

91 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

92 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι προσκόμισε δέσμη ενδείξεων που αποδεικνύουν την αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά χλωρικού νατρίου και τη μη ανάμιξη της ίδιας στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της.

93 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, αφενός, όπως προκύπτει από τη νομολογία που παρατέθηκε ιδίως στις σκέψεις 52 έως 55 ανωτέρω, όταν η Επιτροπή στηρίζεται στο τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής για να καταλογίσει την ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία, εναπόκειται στην τελευταία να ανατρέψει το ως άνω τεκμήριο προσκομίζοντας επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι η θυγατρική της ενεργεί αυτοτελώς στην αγορά. Αφετέρου, για να αποδειχθεί η αυτοτέλεια της θυγατρικής της στην αγορά και για να ανατραπεί κατά συνέπεια το εν λόγω τεκμήριο, εναπόκειται στη μητρική εταιρία να υποβάλει οποιοδήποτε στοιχείο σχετικό με τους οργανωτικούς, οικονομικούς και νομικούς δεσμούς μεταξύ της ίδιας και της θυγατρικής της ικανό να αποδείξει ότι δεν αποτελούν ενιαία οικονομική οντότητα.

94 Κατά συνέπεια, εν προκειμένω πρέπει να εξετασθεί αν η Επιτροπή ορθώς θεώρησε ότι τα στοιχεία της δέσμης ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν μπορούσαν να αποδείξουν την αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά και να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

95 Πρώτον, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η στάση της Επιτροπής στις αποφάσεις Οργανικά υπεροξείδια και Υπεροξείδιο του υδρογόνου αποδεικνύει ότι η Arkema France ενεργούσε αυτοτελώς στην αγορά. Καταρχάς, επισημαίνεται, αφενός, ότι η προσφεύγουσα ερμηνεύει τις εν λόγω αποφάσεις

κατά τρόπο εσφαλμένο, δεδομένου ότι η Επιτροπή ουδόλως συνήγαγε σε αυτές ότι η Arkema France ενεργούσε αυτοτελώς, είτε ειδικά στην αγορά χλωρικού νατρίου είτε γενικά στις άλλες αγορές προϊόντων τα οποία εμπορευόταν. Πράγματι, όπως προκύπτει ιδίως από το άρθρο 1 της αποφάσεως Οργανικά υπεροξείδια, η Επιτροπή περιορίστηκε να επιβάλει κυρώσεις στην Arkema France (πρώην Atofina), χωρίς να αποφανθεί ως προς το αν έπρεπε να καταλογιστεί στην προσφεύγουσα ευθύνη για την παράβαση αυτή. Αφετέρου, διαπιστώνεται ότι στην απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου η Επιτροπή έκρινε κατ' ουσίαν, ιδίως στην αιτιολογική σκέψη 427 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η ευθύνη για την παράβαση που αφορούσε η απόφαση εκείνη έπρεπε να καταλογιστεί στην προσφεύγουσα. Συνεπώς, από καμία από τις αποφάσεις αυτές δεν συνάγεται ότι η Επιτροπή θεώρησε, υπό συνθήκες όμοιες προς αυτές της υπό κρίση υποθέσεως, ότι η Arkema France ενεργούσε αυτοτελώς στην αγορά.

96 Ακόμη, κατά το μέτρο που, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 60 ανωτέρω, η Επιτροπή έχει την ευχέρεια, αλλά όχι και την υποχρέωση, να καταλογίσει την ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία και κατά το μέτρο που εν προκειμένω καταλόγισε την ευθύνη για την επίδικη παράβαση στην προσφεύγουσα κατ' ορθή ερμηνεία του άρθρου 81 ΕΚ, η ενδεχόμενη διαπίστωση ότι η Επιτροπή σε προγενέστερες υποθέσεις είτε εκτίμησε ότι δεν χρειαζόταν να καταλογίσει τέτοια ευθύνη, είτε ενίσχυσε με πρόσθετες ενδείξεις το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, εν πάση περιπτώσει δεν επιτρέπει να συναχθεί εν προκειμένω ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καταλογίζοντας την ευθύνη για την επίδικη παράβαση στην προσφεύγουσα.

97 Δεύτερον, όσον αφορά τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ότι η αυτοτέλεια της Arkema France αποδεικνύεται από την αποκεντρωμένη διαχείριση του ομίλου Elf Aquitaine και από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ήταν απλώς «εταιρία χαρτοφυλακίου μη ασκούσα λειτουργική δραστηριότητα», η οποία δεν επενέβαινε στη λειτουργική διοίκηση των θυγατρικών της και συνεπώς ότι η Επιτροπή δεν έπρεπε να της καταλογίσει την ευθύνη για την παράβαση, πράγμα που εξάλλου απέφυγε να πράξει σε σχέση με άλλη μητρική εταιρία στην απόφαση Ακατέργαστος καπνός Ισπανία, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει επίσης να απορριφθούν ως αβάσιμα.

98 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι, αφενός, ο ισχυρισμός ότι η προσφεύγουσα είναι «εταιρία χαρτοφυλακίου μη ασκούσα λειτουργική δραστηριότητα» δεν θεμελιώνεται σε συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι αυτή δεν ασκούσε αποφασιστική επιρροή στη θυγατρική της. Αφετέρου, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στη σκέψη 60 ανωτέρω νομολογία, το γεγονός ότι η Επιτροπή, στην απόφαση Ακατέργαστος καπνός Ισπανία, δεν καταλόγισε την ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία, εν πάση περιπτώσει, δεν αναιρεί τη διαπίστωση περί συνδρομής των προϋποθέσεων για τον καταλογισμό τέτοιας ευθύνης με την προσβαλλόμενη απόφαση.

99 Ακόμη, εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο ενός ομίλου εταιριών, μια εταιρία χαρτοφυλακίου έχει σκοπό να συγκεντρώσει τις συμμετοχές σε διάφορες εταιρίες, προκειμένου να διασφαλιστεί ενιαία διεύθυνση. Συνεπώς, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι η προσφεύγουσα άσκησε αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της συντονίζοντας μεταξύ άλλων τις χρηματοοικονομικές επενδύσεις εντός του ομίλου Elf Aquitaine. Επιπλέον, η εσωτερική κατανομή των διαφόρων δραστηριοτήτων της προσφεύγουσας, που παραπέμπει σε αποκεντρωμένη διαχείριση, μεταξύ διαφόρων τμημάτων ή μονάδων αποτελεί σύνηθες φαινόμενο στους ομίλους εταιριών όπως αυτός του οποίου ηγείται η προσφεύγουσα. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα αυτό ουδόλως ανατρέπει το τεκμήριο ότι η προσφεύγουσα και η Arkema France αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ.

100 Τρίτον, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει, αφενός, ότι η Arkema France καθόριζε πάντοτε αυτόνομα την εμπορική της στρατηγική στην αγορά χλωρικού νατρίου, εφόσον η ίδια ποτέ δεν θέσπισε ούτε ενέκρινε το σχέδιο δραστηριοτήτων και τον προϋπολογισμό των δραστηριοτήτων της Arkema France που αφορούσαν ειδικά το προϊόν αυτό και εφόσον η Arkema France είχε, κατ' ουσίαν, την ικανότητα να ενεργεί αυτοτελώς στην αγορά και, αφετέρου, ότι η Arkema France διέθετε πλήρη οικονομική αυτοτέλεια, δεδομένου ότι ο έλεγχος που ασκούσε η προσφεύγουσα στη θυγατρική της ήταν πολύ γενικός, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει επίσης να απορριφθούν ως αβάσιμα.

101 Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν θεμελιώνονται σε συγκεκριμένα στοιχεία, επισημαίνεται καταρχάς ότι το γεγονός ότι η ίδια ουδέποτε θέσπισε ούτε ενέκρινε το σχέδιο δραστηριοτήτων και τον προϋπολογισμό των δραστηριοτήτων της Arkema France δεν αποδεικνύει ότι αδυνατούσε να τροποποιήσει ή να απορρίψει το σχέδιο δραστηριοτήτων και τον προϋπολογισμό των δραστηριοτήτων ή να ελέγξει την εφαρμογή τους.

102 Ακόμη, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι η προσφεύγουσα άσκησε αποφασιστική επιρροή στη συμπεριφορά της θυγατρικής της συντονίζοντας μεταξύ άλλων τις χρηματοοικονομικές επενδύσεις εντός του ομίλου Elf Aquitaine.

103 Τέλος, εφόσον, όπως υποστήριξε εξάλλου η προσφεύγουσα με την απάντησή της στην ανακοίνωση των αιτιάσεων (βλ. σελίδα 71 της εν λόγω απαντήσεως) και όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 392 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αυτή ήλεγχε τις σημαντικότερες δεσμεύσεις που αναλάμβανε η θυγατρική της, το γεγονός αυτό απλώς ενισχύει το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι η εν λόγω θυγατρική δεν ήταν αυτόνομη έναντι της προσφεύγουσας.

104 Τέταρτον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Arkema France δεν την ενημέρωνε για τη δραστηριότητά της στην αγορά και προέβαινε μόνο σε πολύ γενική λογοδοσία προς αυτή, σύμφωνα με το γαλλικό δίκαιο και το καταστατικό της, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Συναφώς, πέραν του ότι πρέπει να επισημανθεί ότι το επιχείρημα αυτό δεν θεμελιώνεται σε συγκεκριμένα στοιχεία, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα αναγνώρισε, όπως εκτίθεται στη σκέψη 103 ανωτέρω, ότι ήλεγχε τις σημαντικότερες δεσμεύσεις που αναλάμβανε η θυγατρική της διαψεύδει το εν λόγω επιχείρημα.

105 Πέμπτον, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ουδέποτε μετέσχε στην παράβαση, ότι δεν είχε γνώση αυτής και ότι δεν δραστηριοποιούνταν σε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας προγενέστερο ή μεταγενέστερο της αγοράς χλωρικού νατρίου ούτε στην εν λόγω αγορά, η οποία ήταν γι' αυτήν ήσσονος σημασίας, διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία αυτά δεν μπορούν να αποδείξουν την αυτοτέλεια της

Arkema France. Καταρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, το στοιχείο το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει μια απόφαση περί επιβολής προστίμων στη μητρική εταιρεία ενός ομίλου δεν είναι ότι η μητρική παρακίνησε τη θυγατρική να διαπράξει την παράβαση ούτε, κατά μείζονα λόγο, ότι η μητρική ενεπλάκη στην εν λόγω παράβαση, αλλά το γεγονός ότι αυτές αποτελούν ενιαία επιχείρηση (απόφαση Michelin κατά Επιτροπής, σκέψη 55 ανωτέρω, σκέψη 290). Έπειτα, κανένα συμπέρασμα δεν συνάγεται ούτε από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα και η Arkema France δραστηριοποιούνταν σε διαφορετικές αγορές ή από το γεγονός ότι η αγορά του χλωρικού νατρίου ήταν ήσσονος σημασίας για την προσφεύγουσα. Πράγματι, πρέπει να κριθεί ότι, σε όμιλο όπως αυτός του οποίου ηγείται η προσφεύγουσα, η κατανομή των εργασιών αποτελεί σύνηθες φαινόμενο, το οποίο δεν ανατρέπει το τεκμήριο ότι η προσφεύγουσα και η Arkema France αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ. Ως εκ τούτου, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν ως αλυσιτελή.

106 Έκτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή τής στέρησε de facto το δικαίωμα να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής θεωρώντας ότι δεν ήταν δυνατόν να αποδειχθεί αυτοτέλεια της Arkema France βάσει των ενδείξεων που είχε προσκομίσει, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Πράγματι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή όχι μόνο δεν αμφισβήτησε το δικαίωμα της προσφεύγουσας να προσκομίσει ενδείξεις ικανές να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, αλλά κατόπιν εξετάσεως της δέσμης ενδείξεων την οποία της είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα κατέληξε ορθώς στο συμπέρασμα, όπως προκύπτει από τις διαπιστώσεις που εκτέθηκαν στις σκέψεις 95 έως 105 ανωτέρω, ότι τα στοιχεία της εν λόγω δέσμης δεν ανέτρεπαν το τεκμήριο αυτό.

107 Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω σκέψεων, συνάγεται ότι η Επιτροπή ορθώς θεώρησε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία ικανά να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

108 Ως εκ τούτου, το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως αβάσιμο και εν μέρει ως αλυσιτελές.

Επί του πέμπτου σκέλους, που αντλείται από μετατροπή του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής σε αμάχητο τεκμήριο

— Επιχειρήματα των διαδίκων

109 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, απορρίπτοντας τη δέσμη ενδείξεων που της προσκόμισε, η Επιτροπή μετέτρεψε το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, που θα έπρεπε να είναι μαχητό, σε αμάχητο τεκμήριο.

110 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η μετατροπή ενός μαχητού τεκμηρίου σε αμάχητο θίγει την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας. Καταρχάς, η μετατροπή αυτή συνιστά probatio diabolica, δηλαδή απόδειξη που είναι αδύνατον να αντικρουσθεί και είναι κατά συνέπεια ανεπίτρεπτη βάσει της νομολογίας. Εν συνεχεία, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι το τεκμήριο αυτό αντέβαινε στην αρχή του τεκμηρίου αθωότητας που κατοχυρώνεται, αφενός, από τη Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), όπως ερμηνεύθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με την απόφαση Salabiaku κατά Γαλλίας, της 7ης Οκτωβρίου 1988 (σειρά A αριθ. 141-A, § 28), και, αφετέρου, από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του οποίου η διακήρυξη έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1) και ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ. Τέλος, απαντώντας στις ερωτήσεις του Γενικού

δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι θεωρούσε ότι η απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, ήταν ασυμβίβαστη προς τις ως άνω διατάξεις.

111 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή κατέστησε αδύνατη την ανατροπή του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής το οποίο συνήγαγε στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως.

112 Πρώτον, από τις αιτιολογικές σκέψεις 396 και 412 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι στην πράξη είναι σχεδόν αδύνατη η ανατροπή του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, δεδομένου ότι σε αυτές τις αιτιολογικές σκέψεις αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «το τεκμήριο αυτό αποδεικνύεται αληθές σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις».

113 Δεύτερον, η Επιτροπή αρνήθηκε να λάβει υπόψη τις ενδείξεις που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, μολονότι οι ενδείξεις αυτές, όταν προβάλλονται από την Επιτροπή, ενισχύουν το εν λόγω τεκμήριο.

114 Τρίτον, από την αιτιολογική σκέψη 401, in fine, της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή φρονεί εσφαλμένως ότι η μητρική εταιρία πρέπει να θεωρείται υπεύθυνη για μια παράβαση, ανεξάρτητα από το αν παρενέβη ή όχι στη δραστηριότητα της θυγατρικής της, από το αν την άφησε να ενεργεί ελεύθερα ή όχι και από το αν είχε ή όχι γνώση των παραβάσεων της εν λόγω θυγατρικής.

115 Τέταρτον, η Επιτροπή παρέλειψε να αντλήσει τα κατάλληλα συμπεράσματα από το λάθος της, το οποίο παραδέχθηκε κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων, όσον αφορά την ερμηνεία των παρατηρήσεων που διατύπωσε η Arkema France στις 18 Οκτωβρίου 2004 σε απάντηση της αιτήσεως παροχής πληροφοριών που της είχε απευθύνει η Επιτροπή στις 10 Σεπτεμβρίου 2004, και στις οποίες συνέχεε την Elf Atochem με την προσφεύγουσα.

116 Πέμπτον, η Επιτροπή στηρίχθηκε, στην προσβαλλόμενη απόφαση, όχι σε συγκεκριμένα στοιχεία που αποδείκνυαν πραγματική άσκηση αποφασιστικής επιρροής της προσφεύγουσας στην εμπορική διαχείριση της Arkema France, αλλ' απλώς σε αναπόδεικτους ισχυρισμούς, αποτελούντες περαιτέρω υποθέσεις και εικασίες τις οποίες ουδέποτε επαλήθευσε.

117 Έκτον, από την απόρριψη του συνόλου των στοιχείων της δέσμης ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα πρέπει να συναχθεί ότι η Επιτροπή απαιτεί γραπτές αρνητικές αποδείξεις περί μη αναμίξεως της μητρικής εταιρίας στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της.

118 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

119 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι, απορρίπτοντας τις ενδείξεις που της είχε προσκομίσει, η Επιτροπή μετέτρεψε το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής σε αμάχητο τεκμήριο. Ένα τέτοιο τεκμήριο είναι όμως παράνομο τόσο κατά την ΕΣΔΑ και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και κατά τη νομολογία των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

120 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την παρατεθείσα στη σκέψη 52 ανωτέρω νομολογία, από την προσφεύγουσα δεν ζητήθηκε να προσκομίσει απόδειξη περί μη αναμίξεώς της στη διαχείριση της θυγατρικής της, αλλά μόνο να προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να αποδείξει ότι η θυγατρική της ενεργούσε αυτοτελώς στην επίμαχη αγορά.

121 Το γεγονός όμως ότι, όπως προκύπτει από την εξέταση του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψεις 95 έως 106 ανωτέρω), η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε εν προκειμένω αποδεικτικά στοιχεία ικανά να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής δεν σημαίνει ότι το εν λόγω τεκμήριο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανατραπεί.

122 Για τον λόγο αυτό, πρώτον, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές το επιχείρημα της προσφεύγουσας που παρατίθεται στη σκέψη 110 ανωτέρω, βάσει του οποίου, κατ' ουσίαν, το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής το οποίο συνήγαγε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση και του οποίου τη νομιμότητα δέχθηκε το Δικαστήριο με την απόφαση Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, αντιβαίνει στην αρχή του τεκμηρίου αθωότητας όπως η αρχή αυτή, αφενός, έχει αναγνωρισθεί από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από την ΕΣΔΑ και, αφετέρου, έχει ερμηνευθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και από τα δικαστήρια της Ένωσης. Δεύτερον, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα τα επιχειρήματα που παρατίθενται στις σκέψεις 111 έως 117 ανωτέρω, βάσει των οποίων, κατ' ουσίαν, η Επιτροπή θεώρησε εσφαλμένως ότι οι ενδείξεις που της είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα αποδείκνυαν ότι δεν ασκούσε αποφασιστική επιρροή στην Arkema France, δεδομένου ότι, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου (βλ. σκέψεις 95 έως 106 ανωτέρω), η Επιτροπή καταλόγισε με την προσβαλλόμενη απόφαση την ευθύνη για την παράβαση στην προσφεύγουσα για τον λόγο ότι από καμία από τις ενδείξεις που αυτή είχε προσκομίσει δεν προέκυπτε, εν προκειμένω, αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά.

123 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθούν, εν μέρει ως αβάσιμοι και εν μέρει ως αλυσιτελείς, τόσο το πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου όσο και κατά συνέπεια ο πρώτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση έξι θεμελιωδών αρχών συνεπεία του καταλογισμού της ευθύνης για την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά στην προσφεύγουσα

124 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέβη έξι θεμελιώδεις αρχές καταλογίζοντάς της την παραβατική συμπεριφορά της Arkema France. Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως διαιρείται κατά συνέπεια σε έξι σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

125 Η προσφεύγουσα φρονεί, κατ' ουσίαν, ότι υπήρξε προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας πριν και μετά την κοινοποίηση σε αυτήν της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.

126 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται αρχικά ότι η εκτίμηση της Επιτροπής, στην αιτιολογική σκέψη 406 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν υποχρεούνταν να προβεί σε ιδιαίτερες διαδικαστικές πράξεις όσον αφορά την προσφεύγουσα, πριν την κοινοποίηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, αντικρούεται από τη νομολογία που απορρέει από τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-194/99 P, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. I-10921) και της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-105/04 P, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής (Συλλογή 2006, σ. I-8725). Ειδικότερα, φρονεί ότι η Επιτροπή όφειλε να κάνει χρήση των ερευνητικών εξουσιών της πριν την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, ώστε να συλλέξει από την προσφεύγουσα ενδείξεις που επιβεβαίωναν το τεκμήριο περί ασκήσεως

αποφασιστικής επιρροής, αντί να αρκεσθεί στις ενδείξεις που προσκόμισε η Arkema France. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι τέτοια υποχρέωση απέρρεε επίσης από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-99/04, AC-Treuhand κατά Επιτροπής (Συλλογή 2008, σ. II-1501) και από τον κώδικα βέλτιστων πρακτικών της Επιτροπής, σχετικά με τα άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ (στο εξής: κώδικας βέλτιστων πρακτικών), ο οποίος, κατά την ημερομηνία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, ήταν διαθέσιμος στον διαδικτυακό τόπο της Επιτροπής.

127 Έπειτα, καθόσον δεν ελήφθησαν εις βάρος της μέτρα έρευνας, η προσφεύγουσα στερήθηκε το δικαίωμά της να εξηγήσει, πριν την έκδοση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, τον τρόπο λειτουργίας του ομίλου Elf Aquitaine, τις σχέσεις της με την Arkema France και το ότι είχε καθαρά παθητικό ρόλο στη διαχείριση της δραστηριότητάς της που αφορούσε το χλωρικό νάτριο. Της ήταν επίσης αδύνατον να ελέγξει την ακρίβεια των στοιχείων που είχε παράσχει η Arkema France και για τα οποία η Arkema France είχε ζητήσει να τηρηθεί το απόρρητο, όπως ο κύκλος εργασιών της προσφεύγουσας που η Arkema France είχε προσκομίσει στην Επιτροπή σε απάντηση αιτήσεως για την παροχή πληροφοριών.

128 Επιπλέον, καθόσον η έρευνα αφορούσε το χρονικό διάστημα μετά την έξοδο της Arkema France από τον όμιλο Elf Aquitaine στις 18 Μαΐου 2006, η Επιτροπή δεν έλαβε πλήρεις απαντήσεις στα ερωτήματα που είχε υποβάλει στην Arkema France. Η προσφεύγουσα έχασε συνεπώς την ευκαιρία, αφενός, να επιτύχει τροποποίηση των εις βάρος της αιτιάσεων, αποδεικνύοντας, ήδη από το στάδιο της έρευνας, ότι δεν μπορούσε να της καταλογισθεί η παράβαση την οποία είχε διαπράξει η Arkema France και, αφετέρου, να αποφύγει την επιβολή δύο χωριστών προστίμων. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση πρόσθεσε ότι, καθόσον έλαβε την ανακοίνωση των αιτιάσεων σε ημερομηνία κατά την οποία η Arkema France είχε παύσει να ανήκει στον όμιλο Elf Aquitaine και τέσσερα έτη μετά την έναρξη της έρευνας, δεν διέθετε πλέον αποδεικτικά στοιχεία που να της επιτρέπουν να αμυνθεί προσηκόντως κατά την ημερομηνία κατά την οποία της κοινοποιήθηκε η εν λόγω ανακοίνωση.

129 Τέλος, τη δυνατότητα της προσφεύγουσας να αμυνθεί έθιξε περαιτέρω η ασυνεπής και αντιφατική στάση που υιοθέτησε η Επιτροπή στην απόφαση MCAA, στην απόφαση Ε(2006) 2098 τελικό, της 31ης Μαΐου 2006, σχετικά με διαδικασία δυνάμει του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (υπόθεση COMP/F/38.645 — Μεθακρυλικές ενώσεις) (ΕΕ 2006, L 322, σ. 20, στο εξής: απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις), στην απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου και στην προσβαλλόμενη απόφαση.

130 Εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε, αφενός, ότι το Δικαστήριο είχε αναγνωρίσει τον ποινικό χαρακτήρα των προστίμων στον τομέα του ανταγωνισμού με τις αποφάσεις της 8ης Ιουλίου 1999, C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής (Συλλογή 1999, σ. I-4287), της 22ας Μαΐου 2008, C-266/06 P, Evonik Degussa κατά Επιτροπής και Συμβουλίου (δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή), και της 23ης Δεκεμβρίου 2009, C-45/08, Spector Photo Group και Van Raemdonck (Συλλογή 2009, σ. I-12073), και, αφετέρου, ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009, είχε άμεση εφαρμογή επί των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Στο πλαίσιο αυτό, υποστηρίζει ότι παραβιάστηκαν τα θεμελιώδη δικαιώματά της, δεδομένου ότι η Επιτροπή θεώρησε εσφαλμένως ότι «έπρεπε να απολαύει θεμελιωδών δικαιωμάτων η επιχείρηση, και όχι το καθένα από τα νομικά πρόσωπα θεωρούμενο μεμονωμένα».

131 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 402 έως 406 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή, παρά τις νομολογιακές απαιτήσεις, δεν εξέτασε με επιμέλεια το σύνολο των στοιχείων της δέσμης ενδείξεων που είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, καθόσον περιορίστηκε να απορρίψει τα εν λόγω στοιχεία με αναιτιολόγητους ισχυρισμούς, εικασίες και καθαρά θεωρητικές υποθέσεις, που δεν ανταποκρίνονται στον πραγματικό τρόπο λειτουργίας του ομίλου Elf Aquitaine κατά τον χρόνο των επίμαχων πραγματικών περιστατικών.

132 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

133 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας, αφενός, μη λαμβάνοντας κανένα μέτρο έρευνας όσον αφορά την ίδια πριν της κοινοποιήσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων και, αφετέρου, μη εξετάζοντας επιμελώς, μετά την κοινοποίηση της εν λόγω ανακοινώσεως, το σύνολο των στοιχείων της δέσμης ενδείξεων που είχε προσκομίσει προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

134 Κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας επιβάλλει να παρέχεται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση, κατά τη διοικητική διαδικασία, η δυνατότητα να γνωστοποιήσει λυσιτελώς την άποψή της σχετικά με το υποστατό και την κρισιμότητα των προβαλλόμενων πραγματικών περιστατικών και περιστάσεων, καθώς και σχετικά με τα έγγραφα που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή για να στηρίξει τον ισχυρισμό της ότι συντρέχει παράβαση της Συνθήκης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 10, και της 6ης Απριλίου 1995, C-310/93 P, BPB Industries και British Gypsum κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-865, σκέψη 21).

135 Όπως και ο κανονισμός 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), που καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό 1/2003, ο τελευταίος αυτός κανονισμός προβλέπει, στο άρθρο του 27, παράγραφος 1, ότι στους εμπλεκόμενους αποστέλλεται ανακοίνωση των αιτιάσεων η οποία πρέπει να αναφέρει σαφώς όλα τα ουσιώδη στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή σ' αυτό το στάδιο της διαδικασίας (απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 67), ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερομένους να λαμβάνουν πράγματι γνώση των ενεργειών που τους προσάπτει η Επιτροπή και να αμυνθούν προσηκόντως πριν η Επιτροπή εκδώσει οριστική απόφαση. Η ως άνω ανακοίνωση των αιτιάσεων αποτελεί τη δικονομική εγγύηση για την εφαρμογή της θεμελιώδους αρχής του κοινοτικού δικαίου που επιτάσσει τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας σε οποιαδήποτε διαδικασία (απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-322/07 P, C-327/07 P και C-338/07 P, Συλλογή 2009, σ. I-7191, Papierfabrik August Koehler κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 35).

136 Η αρχή αυτή επιβάλλει ιδίως την υποχρέωση ότι η ανακοίνωση των αιτιάσεων που απευθύνει η Επιτροπή σε επιχείρηση, στην οποία προτίθεται να επιβάλει κύρωση λόγω παραβιάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού, πρέπει να περιλαμβάνει τα ουσιώδη στοιχεία σε βάρος της εν λόγω επιχειρήσεως, όπως τα προσαπτόμενα πραγματικά περιστατικά, τον χαρακτηρισμό που τους αποδίδεται και τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή, ώστε η επιχείρηση αυτή να είναι σε θέση να προβάλει λυσιτελώς τα επιχειρήματά της στο πλαίσιο της κινηθείσας κατ' αυτής διοικητικής διαδικασίας (βλ. απόφαση Papierfabrik August Koehler κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 135 ανωτέρω, σκέψη 36 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

137 Ειδικότερα, η ανακοίνωση των αιτιάσεων πρέπει να προσδιορίζει κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση το νομικό πρόσωπο στο οποίο ενδέχεται να επιβληθούν πρόστιμα, να απευθύνεται σε αυτό και να αναφέρει υπό ποία ιδιότητα του προσάπτονται τα προβαλλόμενα πραγματικά περιστατικά (βλ., επ' αυτού, Papierfabrik August Koehler κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 135 ανωτέρω, σκέψεις 37 και 38).

138 Πράγματι, με την ανακοίνωση των αιτιάσεων η εμπλεκόμενη επιχείρηση λαμβάνει γνώση όλων των ουσιωδών στοιχείων στα οποία στηρίζεται η Επιτροπή σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας. Ως εκ τούτου, μόνον κατόπιν της αποστολής της εν λόγω ανακοινώσεως μπορεί η εμπλεκόμενη επιχείρηση να ασκήσει πλήρως τα δικαιώματά της άμυνας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιανουαρίου 2007, C-407/04 P, Dalmine κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-829, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση AC-Treuhand κατά Επιτροπής, σκέψη 126 ανωτέρω, σκέψη 48).

139 Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση της προσφεύγουσας, κατά την οποία η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας μη λαμβάνοντας κανένα μέτρο έρευνας όσον αφορά την προσφεύγουσα πριν την κοινοποίηση σε αυτήν της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, επισημαίνεται ότι, μολονότι οι διάδικοι δεν προσκόμισαν στο Γενικό Δικαστήριο την εν λόγω ανακοίνωση των αιτιάσεων, εντούτοις από τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η προσφεύγουσα στις 27 Σεπτεμβρίου 2007 σε απάντηση της εν λόγω ανακοινώσεως προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή την πληροφόρησε ότι προτίθετο να της καταλογίσει την παραβατική συμπεριφορά της Arkema France βάσει του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Η προσφεύγουσα κατά συνέπεια έλαβε γνώση της αιτιάσεως που της προσαπτόταν με την εν λόγω ανακοίνωση και

της παρασχέθηκε δυνατότητα απαντήσεως, πράγματι δε απάντησε γραπτώς στην εν λόγω ανακοίνωση. Ακόμη, δεν αμφισβητεί ότι της παρασχέθηκε η δυνατότητα να υποβάλει και ότι πράγματι υπέβαλε τις παρατηρήσεις της ως προς την εν λόγω ανακοίνωση κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων.

140 Το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έλαβε κανένα μέτρο έρευνας εις βάρος της προσφεύγουσας πριν της κοινοποιήσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων, ή ακόμη το ζήτημα που αφορά το αν, όπως εξάλλου επισημαίνει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή τής καταλόγισε ή όχι, με προγενέστερες αποφάσεις, την ευθύνη για άλλες παραβάσεις διαπραχθείσες από τη θυγατρική της, δεν αναιρεί το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή μπορούσε να ενημερώσει την προσφεύγουσα για τις εναντίον της αιτιάσεις για πρώτη φορά με την εν λόγω ανακοίνωση. Πράγματι, στην προσφεύγουσα παρασχέθηκε η δυνατότητα να γνωστοποιήσει λυσιτελώς την άποψή της κατά τη διοικητική διαδικασία όσον αφορά το υποστατό και την κρισιμότητα των πραγματικών περιστατικών και των περιστάσεων που προέβαλε η Επιτροπή με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, τόσο με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε σε απάντηση της εν λόγω ανακοινώσεως όσο και κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων.

141 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της προσφεύγουσας μη λαμβάνοντας κανένα μέτρο έρευνας εις βάρος της πριν της κοινοποιήσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων.

142 Τα λοιπά επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα δεν αναιρούν το συμπέρασμα αυτό.

143 Πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά το οποίο η Επιτροπή προσέβαλε τα θεμελιώδη δικαιώματά της που αναγνωρίζονται από την κοινοτική νομολογία και από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεωρώντας εσφαλμένως ότι η επιχείρηση, και όχι το καθένα από τα νομικά πρόσωπα θεωρούμενο μεμονωμένα, έπρεπε να απολαύει των ως άνω θεμελιωδών δικαιωμάτων, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι διατύπωση τέτοιας απόψεως από την Επιτροπή δεν προκύπτει ούτε από την προσβαλλόμενη απόφαση ούτε από τις έγγραφες παρατηρήσεις της, διαπιστώνεται ότι, όπως προκύπτει

από την αιτιολογική σκέψη 66 της προσβαλλομένης αποφάσεως και από το άρθρο 4 του διατακτικού της, η Επιτροπή απηύθυνε στην προσφεύγουσα και στην Arkema France, ξεχωριστά στην καθεμιά τους, την ανακοίνωση των αιτιάσεων και την προσβαλλόμενη απόφαση, οπότε, τόσο κατά τη διοικητική διαδικασία όσο και κατά το πέρας αυτής, τήρησε τα δικαιώματα άμυνας της καθεμιάς από τις δύο αυτές εταιρίες.

144 Δεύτερον, το επιχείρημα ότι, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στη σκέψη 126 ανωτέρω νομολογία, η Επιτροπή κακώς θεώρησε εν προκειμένω ότι δεν υποχρεούνταν να προβεί σε ιδιαίτερες διαδικαστικές πράξεις όσον αφορά την προσφεύγουσα, πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμο.

145 Καταρχάς, στην απόφαση Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 126 ανωτέρω (σκέψη 31), το Δικαστήριο έκρινε ότι επιβαλλόταν η διαπίστωση ότι η Επιτροπή προσβάλλει τα δικαιώματα άμυνας μιας επιχειρήσεως όταν υφίσταται το ενδεχόμενο, λόγω παρατυπίας εκ μέρους της Επιτροπής, η διοικητική διαδικασία να είχε καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης, στην ως άνω σκέψη, ότι η επιχείρηση απεδείκνυε ότι τέτοια προσβολή είχε λάβει χώρα εφόσον απεδείκνυε επαρκώς όχι ότι η απόφαση της Επιτροπής θα είχε διαφορετικό περιεχόμενο, αλλά ότι χωρίς την παρατυπία θα μπορούσε να έχει αμυνθεί καλύτερα, επί παραδείγματι διότι θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει για την άμυνά της έγγραφα στα οποία δεν της είχε επιτραπεί η πρόσβαση κατά τη διοικητική διαδικασία. Εν προκειμένω διαπιστώνεται όμως ότι η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν της απηύθυνε μέτρο έρευνας πριν της κοινοποιήσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων οδήγησε την Επιτροπή σε διαφορετική κρίση στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει, είχε την ευκαιρία να γνωστοποιήσει, με βάση την ανακοίνωση των αιτιάσεων, τις παρατηρήσεις της σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του ομίλου Elf Aquitaine, τις σχέσεις της με την Arkema France καθώς και τον υποτιθέμενο καθαρά παθητικό ρόλο της στη διαχείριση της δραστηριότητάς της που αφορούσε το χλωρικό νάτριο.

146 Έπειτα, στην απόφαση Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, σκέψη 126 ανωτέρω (σκέψεις 48 έως 50 και 56), το Δικαστήριο έκρινε μεταξύ άλλων ότι έπρεπε να αποφευχθεί τόσο το ενδεχόμενο τα δικαιώματα άμυνας να θιγούν ανεπανόρθωτα λόγω της υπερβολικής διάρκειας του σταδίου της προκαταρκτικής έρευνας όσο και το ενδεχόμενο η υπερβολική αυτή διάρκεια να εμποδίσει τη συγκέντρωση αποδείξεων που να διαψεύδουν ότι υπήρξαν μορφές συμπεριφοράς ικανές να στοιχειοθετήσουν ευθύνη των εμπλεκομένων επιχειρήσεων. Εν προκειμένω όμως επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται συγκεκριμένα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το στάδιο προκαταρκτικής έρευνας της διαδικασίας που οδήγησε στην έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως είχε υπερβολική διάρκεια και την παρεμπόδισε έτσι να προσκομίσει ενδείξεις ικανές να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

147 Τέλος, στην απόφαση AC-Treuhand κατά Επιτροπής, σκέψη 126 ανωτέρω (σκέψη 56), το Πρωτοδικείο εκτίμησε ότι η Επιτροπή υποχρεούνταν να ενημερώσει την εμπλεκόμενη επιχείρηση, κατά τη λήψη του πρώτου σε βάρος της μέτρου, περιλαμβανομένων των αιτήσεων παροχής πληροφοριών που της απηύθυνε βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17, μεταξύ άλλων, για το αντικείμενο και τον σκοπό της έρευνας. Στη σκέψη 58 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ακόμη ότι, όπως προέκυπτε από τη νομολογία, μόνον αν η παρατυπία της Επιτροπής προσέβαλε κατά συγκεκριμένο τρόπο τα δικαιώματα άμυνας της επιχειρήσεως κατά της οποίας στρεφόταν η διοικητική διαδικασία μπορούσε η παρατυπία αυτή να οδηγήσει σε ακύρωση της τελικής αποφάσεως της Επιτροπής. Εν προκειμένω, όμως, πέραν του γεγονότος ότι από την εν λόγω απόφαση δεν μπορεί να συναχθεί ότι η Επιτροπή υποχρεούται, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, να λάβει μέτρα έρευνας εις βάρος μιας επιχειρήσεως πριν την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, όταν αυτή θεωρεί ότι διαθέτει από άλλη πηγή πληροφορίες που δικαιολογούν την αποστολή της ως άνω ανακοινώσεως, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν επικαλείται συγκεκριμένα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι στερήθηκε εξ αυτού του λόγου τη δυνατότητα να αποδείξει ότι δεν ασκούσε αποφασιστική επιρροή στην Arkema France.

148 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι η Επιτροπή παρέβη τον κώδικα βέλτιστων πρακτικών μη απευθύνοντάς της κανένα μέτρο έρευνας, διαπιστώνεται, αφενός, ότι ο εν λόγω κώδικας, ο οποίος έχει εφαρμογή, κατά το σημείο του 5, μόνο στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τον χρόνο της δημοσιεύσεώς του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, καθώς και στις μεταγενέστερες υποθέσεις, θεσπίστηκε σε χρόνο μεταγενέστερο της προσβαλλομένης αποφάσεως και, ως εκ τούτου, δεν

έχει εφαρμογή στα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως. Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι το σημείο 14 του εν λόγω κώδικα προβλέπει, κάνοντας αναφορά στην απόφαση AC-Treuhand κατά Επιτροπής, σκέψη 126 ανωτέρω (σκέψη 56) ότι, «κατά το χρονικό σημείο του πρώτου μέτρου έρευνας (συνήθως μιας αιτήσεως παροχής πληροφοριών ή ενός ελέγχου), οι επιχειρήσεις ενημερώνονται για το ότι αποτελούν αντικείμενο προκαταρκτικής έρευνας καθώς και για το αντικείμενο και τον σκοπό της έρευνας αυτής». Συνεπώς, χωρίς να είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο ως προς το νομικό περιεχόμενο του εν λόγω κώδικα, διαπιστώνεται, εν πάση περιπτώσει, ότι ο κώδικας αυτός δεν δημιουργεί καμία υποχρέωση για την Επιτροπή να απευθύνει μέτρα έρευνας στις επιχειρήσεις πριν εκδώσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων.

149 Ως εκ τούτου, η πρώτη αιτίαση της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

150 Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματά της άμυνας κατά το μέτρο που δεν εξέτασε επιμελώς το σύνολο των στοιχείων της δέσμης ενδείξεων που είχε προσκομίσει για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, διαπιστώνεται ότι, αφενός, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, η προσφεύγουσα δεν προσδιορίζει κανένα πραγματικό ή νομικό στοιχείο που να εκτίθεται στην προσβαλλόμενη απόφαση και ως προς το οποίο δεν μπόρεσε να παράσχει εξηγήσεις με την απάντηση στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Αφετέρου, επιβάλλεται η αναδρομή στις αιτιολογικές σκέψεις 397 έως 415 της προσβαλλομένης αποφάσεως ώστε να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή απάντησε τεκμηριωμένα και εξαντλητικά στα επιχειρήματα που προέβαλαν η Arkema France και η προσφεύγουσα με τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι προσέβαλε συναφώς τα δικαιώματα άμυνας της προσφεύγουσας.

151 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα, τόσο η δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας όσο και το πρώτο σκέλος στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων

Επιχειρήματα των διαδίκων

152 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ισότητας των όπλων. Η παραβίαση αυτή απορρέει, εν προκειμένω, από το γεγονός ότι, αντί να αναφέρει συγκεκριμένα στοιχεία που να φωτίζουν υπό διαφορετικό πρίσμα τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως, όπως αυτά προκύπτουν από τη δέσμη ενδείξεων που είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή αρκέστηκε να προβάλει νέες εικασίες και υποθέσεις, μολονότι η προσφεύγουσα είχε παράσχει, σε συμφωνία με τη νομολογία, μια διαφορετική εύλογη εξήγηση των πραγματικών περιστατικών αντιπαρατιθέμενη προς εκείνη που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή.

153 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα πρόσθεσε ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή παρέλειψε να κινήσει εναντίον της έρευνα οδήγησε σε παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων, κατά το μέτρο που αυτή θα μπορούσε να έχει «κρατήσει τις αποδείξεις» και να «προφυλαχθεί από κατηγορίες για παρεμβάσεις στη θυγατρική της».

154 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

155 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ισότητας των όπλων, κατά το μέτρο που, εφόσον η ίδια είχε προσκομίσει δέσμη ενδείξεων που εξηγούσαν κατά τρόπο εύλογο το ότι η Arkema France ασκούσε αυτοτελώς τη δραστηριότητά της, εναπόκειτο στην Επιτροπή να προσκομίσει συγκεκριμένα στοιχεία που να ενισχύουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

156 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της ισότητας των όπλων, όπως, ιδίως, και η αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως, δεν είναι παρά απόρροια της έννοιας της δίκαιης δίκης (βλ., κατ' αναλογίαν, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 2007, C-305/05, Ordre des barreaux francophones et germanophone κ.λπ., Συλλογή 2007, σ. I-5305, σκέψη 31· της 2ας Δεκεμβρίου 2009, C-89/08 P, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-11245, σκέψη 50, καθώς και της 17ης Δεκεμβρίου 2009, C-197/09 RX-II, Επανεξέταση M κατά EMEA, Συλλογή 2009, σ. I-12033, σκέψεις 39 και 40). Η αρχή αυτή εμπεριέχει ιδίως την υποχρέωση να διαθέτει καθένα από τα μέρη ευλόγως τη δυνατότητα να εκθέτει την άποψή του υπό συνθήκες που δεν το περιάγουν σε σαφώς μειονεκτική θέση έναντι του άλλου μέρους (βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις Dombo Beheer BV κατά Κάτω Χωρών της 27ης Οκτωβρίου 1993, σειρά A αριθ. 274, § 33· Ernst κ.λπ. κατά Βελγίου της 15ης Ιουλίου 2003, § 60, και Vezon κατά Γαλλίας της 18ης Απριλίου 2006, § 31).

157 Εν προκειμένω, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αυτή δεν βρισκόταν σε σαφώς μειονεκτική θέση έναντι της Επιτροπής λόγω του ότι η Επιτροπή της είχε αντιτάξει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, το οποίο βασιζόταν σε κεφαλαιουχικούς δεσμούς με την Arkema France.

158 Πράγματι, δεδομένου ότι, αφενός, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 57 ανωτέρω, η Επιτροπή ορθώς συνήγαγε τεκμήριο ότι η προσφεύγουσα ασκούσε αποφασιστική επιρροή στην Arkema France βάσει του γεγονότος ότι κατείχε σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιό της και, αφετέρου, όπως προκύπτει από τις διαπιστώσεις που διατυπώνονται στις σκέψεις 139 και 140 ανωτέρω, η προσφεύγουσα μπορούσε να εκθέσει, με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων, όλα τα νομικά και πραγματικά στοιχεία ώστε να ανατρέψει το ως άνω τεκμήριο, η Επιτροπή δεν παρέβη εν προκειμένω την αρχή της ισότητας των όπλων.

159 Το επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατά το οποίο η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ισότητας των όπλων καθόσον, αν είχε κινηθεί έρευνα κατά της προσφεύγουσας, αυτή θα είχε «κρατήσει τις αποδείξεις» ότι η Arkema France ενεργούσε αυτοτελώς και έτσι «[θα είχε] προφυλαχθεί από κατηγορίες για παρεμβάσεις στη θυγατρική της», πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Πράγματι, πρέπει να υπομνησθεί, καταρχάς, ότι η προσφεύγουσα, που ήταν η μητρική εταιρία της Arkema France όταν η Επιτροπή απηύθυνε σε αυτήν αίτηση παροχής πληροφοριών στις 10 Σεπτεμβρίου 2004, μπορούσε από την ημερομηνία αυτή να συγκεντρώσει τυχόν αποδείξεις για την αυτοτέλεια της θυγατρικής της. Ακόμη, το σχετικό επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν θεμελιώνεται σε συγκεκριμένα στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι εξαφανίστηκαν αποδείξεις που θα ήταν χρήσιμες για την υπεράσπισή της ή ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν διαφορετική αν είχε απευθυνθεί σε αυτήν κάποιο μέτρο έρευνας πριν την ανακοίνωση των αιτιάσεων. Τέλος, εν πάση περιπτώσει, το εν λόγω επιχείρημα δεν αναιρεί το συμπέρασμα, που διατυπώνεται στη σκέψη 158 ανωτέρω, ότι η προσφεύγουσα μπορούσε, στο πλαίσιο των παρατηρήσεων που υπέβαλε σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων και κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων, να προβάλει κάθε πρόσφορο νομικό και πραγματικό στοιχείο για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής.

160 Ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από προσβολή του τεκμηρίου αθωότητας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

161 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή προσέβαλε το τεκμήριο της αθωότητας, που αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα κατοχυρούμενο από τη Συνθήκη ΕΚ και από το άρθρο 6, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ.

162 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, με τις αιτιολογικές σκέψεις 409 έως 411 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή τής επέβαλε κυρώσεις για παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ, βάσει τεκμηρίου που δεν ενισχυόταν από συγκεκριμένα στοιχεία και το οποίο οδήγησε την Επιτροπή στο να αγνοήσει τις αποδείξεις περί του αντιθέτου τις οποίες είχε προσκομίσει. Η επίσημη αυτή διαπίστωση περί ευθύνης της προσφεύγουσας στηρίζεται σε απλές νύξεις, τις οποίες αποδοκίμασε το Πρωτοδικείο στην απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2005, Τ-22/02 και Τ-23/02, Sumitomo Chemical και Sumika Fine Chemicals κατά Επιτροπής (Συλλογή 2005, σ. II-4065, σκέψη 106).

163 Καταρχάς, η Επιτροπή όφειλε να παράσχει συγκεκριμένη και χωριστή απόδειξη περί ενοχής, αφενός, της Arkema France και, αφετέρου, της προσφεύγουσας. Έπειτα, εν πάση περιπτώσει, η ενοχή της προσφεύγουσας δεν αποδείχθηκε, αφού η ευθύνη της διαπιστώθηκε κατά παράβαση, αφενός, των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό της ευθύνης για μια παράβαση στη μητρική εταιρία και, αφετέρου, των δικαιωμάτων της άμυνας.

164 Τέλος, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε ότι η μη διεξαγωγή έρευνας κατ' αυτής αποδεικνύει ότι η Επιτροπή ήταν προκατειλημμένη στις ενέργειές της. Κατά την προσφεύγουσα, η προσβαλλόμενη απόφαση θεμελιώνεται σε αυτήν την προκατειλημμένη κρίση, που «εξακολούθησε να υφίσταται εξαιτίας της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής, η οποία [θα ήταν] εντελώς απαράδεκτη σήμερα ενόψει των επιταγών του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης», κατά το μέτρο που η τελική απόφαση εκδίδεται από θεσμικό όργανο που είναι ταυτοχρόνως «επιφορτισμένο με την έρευνα, την άσκηση διώξεως και την έκδοση αποφάσεως».

165 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει καταρχάς ότι, εφαρμόζοντας εις βάρος της άνευ ετέρου το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, η Επιτροπή τής επέβαλε αμάχητο τεκμήριο ενοχής, το οποίο αποτελεί probatio diabolica και είναι ανεπίτρεπτο. Επισημαίνει ότι, κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σε κάθε τεκμήριο πρέπει να τίθενται όρια τα οποία να διαφυλάσσουν τα δικαιώματα άμυνας (βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση Salabiaku κατά Γαλλίας, σκέψη 110 ανωτέρω, § 28, και απόφαση Janosevic κατά Σουηδίας της 23ης Ιουλίου 2002, αριθ. 34619/97, § 101). Έπειτα, δυνάμει της κοινοτικής νομολογίας, δεν

επιτρέπεται συστηματική προσφυγή σε τεκμήρια ενοχής, πρέπει δε να υπάρχουν, για όλα τα τεκμήρια ενοχής, ουσιαστικές δυνατότητες ανατροπής τους από το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εφαρμόζονται.

166 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

167 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, προσβολή του τεκμηρίου αθωότητας, κατά το μέτρο που η Επιτροπή τής επέβαλε κυρώσεις για την παράβαση της Arkema France, αφενός, χωρίς να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής και χωρίς να λάβει υπόψη τη δέσμη ενδείξεων που είχε προσκομίσει, η οποία κατά την προσφεύγουσα ήταν ικανή να ανατρέψει εν λόγω τεκμήριο, και, αφετέρου, παραβιάζοντας τα δικαιώματά της άμυνας.

168 Κατά τη νομολογία, το τεκμήριο της αθωότητας σημαίνει ότι κάθε κατηγορούμενος τεκμαίρεται ότι είναι αθώος μέχρι αποδείξεως της ενοχής του σύμφωνα με τον νόμο. Έτσι, το ως άνω τεκμήριο αντιτίθεται σε κάθε τυπική διαπίστωση και ακόμη και σε κάθε υπαινιγμό που έχει ως αντικείμενο την ευθύνη ενός προσώπου, το οποίο κατηγορείται για συγκεκριμένη παράβαση, και περιέχεται σε μια απόφαση με την οποία περατώνεται η δίωξη, χωρίς το πρόσωπο αυτό να έχει απολαύσει όλων των εγγυήσεων που είναι συμφυείς προς την άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας, στο πλαίσιο διαδικασίας που ακολουθεί τη συνήθη ροή της και καταλήγει σε απόφαση επί του βασίμου της κατηγορίας (απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Οκτωβρίου 2007, T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4225, σκέψη 76).

169 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η θυγατρική της προσφεύγουσας παραδέχθηκε την επίδικη παράβαση. Έπειτα, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 57 ανωτέρω, η Επιτροπή ορθώς συνήγαγε, με την προσβαλλόμενη απόφαση, το τεκμήριο ότι η προσφεύγουσα ήταν υπεύθυνη για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της, λόγω του ότι κατείχε

περισσότερο από το 97 % του εταιρικού κεφαλαίου της. Συνεπώς, κατά το μέτρο που, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 107 ανωτέρω, η προσφεύγουσα δεν ανέτρεψε το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, η Επιτροπή ορθώς της καταλόγισε την ευθύνη για την επίδικη παράβαση.

170 Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του πρώτου σκέλους του δευτέρου λόγου, που αντλείται από υποτιθέμενη παραβίαση των δικαιωμάτων της άμυνας (βλ. σκέψεις 139 και 140 ανωτέρω), στην προσφεύγουσα παρασχέθηκε η δυνατότητα να γνωστοποιήσει λυσιτελώς την άποψή της κατά τη διοικητική διαδικασία όσον αφορά το υποστατό και την κρισιμότητα των πραγματικών περιστατικών και των περιστάσεων που προέβαλε η Επιτροπή με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, τόσο με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων όσο και κατά την ακρόαση ενώπιον του συμβούλου ακροάσεων, οπότε απήλαυσε όλων των εγγυήσεων που είναι συμφυείς προς την άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας, στο πλαίσιο διαδικασίας που ακολουθεί τη συνήθη ροή της και καταλήγει σε απόφαση επί του βασίμου της κατηγορίας.

171 Τέλος, όπως εκτέθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του πέμπτου σκέλους του πρώτου λόγου (βλ. σκέψη 121 ανωτέρω), το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε εν προκειμένω αποδεικτικά στοιχεία ικανά να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής δεν σημαίνει ότι το εν λόγω τεκμήριο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανατραπεί και ότι, όπως επισημαίνει περαιτέρω η προσφεύγουσα, η Επιτροπή τής επέβαλε αμάχητο τεκμήριο ενοχής, το οποίο αποτελεί probatio diabolica, ή ότι της επέβαλε κυρώσεις με μόνη βάση μια «προκατάληψη» την οποία η προσφεύγουσα δεν είχε την ευκαιρία να ανατρέψει.

172 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν προσέβαλε το τεκμήριο της αθωότητας τεκμαίροντας την άσκηση αποφασιστικής επιρροής της προσφεύγουσας στη θυγατρική της.

173 Εξάλλου, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα υποστήριξε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, κατ' ουσίαν, ότι το τεκμήριο της αθωότητας, που αναγνωρίζεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εν προκειμένω παραβιάστηκε, δεδομένου ότι η Επιτροπή αποτελεί θεσμικό όργανο επιφορτισμένο με «την έρευνα, την άσκηση διώξεως και την έκδοση αποφάσεως», διαπιστώνεται ότι, όπως ισχυρίστηκε προφορικώς η Επιτροπή, η αιτίαση αυτή προβλήθηκε εκπροθέσμως, καθόσον διατυπώθηκε για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως διεύρυνση του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως όπως αυτός προβλήθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής, κατά τον οποίο το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής επί του οποίου στηρίχθηκε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει στο τεκμήριο της αθωότητας. Η αιτίαση αυτή πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

174 Ως εκ τούτου, το τρίτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως αβάσιμο και εν μέρει ως απαράδεκτο.

Επί του τετάρτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και της εξατομικεύσεως των ποινών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

175 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ατομικής ευθύνης και την απορρέουσα εξ αυτής αρχή του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών, αφενός, με το να δεχθεί την ύπαρξη και την ευθύνη της υποτιθέμενης επιχειρήσεως που αποτελούνταν από την ίδια και την Arkema France, και, αφετέρου, υποχρεώνοντάς την να καταβάλει, πρώτον, πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France και, δεύτερον, ατομικό πρόστιμο, ενώ θα έπρεπε να έχει δεχθεί ότι υφίσταντο δύο χωριστές οικονομικές οντότητες, εφόσον δεν υπήρχαν συγκεκριμένα στοιχεία ικανά να ενισχύσουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Η παραβίαση των εν λόγω αρχών επιβεβαιώνεται από τις αιτιολογικές

σκέψεις 313 και 315 της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπου γίνεται αναφορά στις έννοιες του συναυτουργού και του αυτουργού της παραβάσεως. Έτσι, η Επιτροπή κακώς χαρακτήρισε την προσφεύγουσα ως συναυτουργό της επίδικης παραβάσεως.

176 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

177 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι, καταλογίζοντάς της την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, η Επιτροπή παρέβη τις αρχές της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών.

178 Δυνάμει της αρχής της εξατομικεύσεως των ποινών και των κυρώσεων, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο υφίσταται κυρώσεις μόνο για τις πράξεις που του προσάπτονται ατομικώς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 2001, Τ-45/98 και Τ-47/98, Krupp Thyssen Stainless και Acciai speciali Terni κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-3757, σκέψη 63), αρχή που εφαρμόζεται σε κάθε διοικητική διαδικασία η οποία μπορεί να καταλήξει στην επιβολή κυρώσεων δυνάμει των κανόνων του ανταγωνισμού (απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Ιουλίου 2006, Τ-304/02, Hoek Loos κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-1887, σκέψη 118).

179 Εντούτοις, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στις σκέψεις 45 έως 50 ανωτέρω νομολογία, η αρχή αυτή πρέπει να συμβιβάζεται με την κατά το άρθρο 81 ΕΚ έννοια της επιχειρήσεως. Έτσι, όταν η οικονομική ενότητα παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, ευθύνεται, βάσει της αρχής της ατομικής ευθύνης, για την παράβαση αυτή.

180 Όπως όμως εκτέθηκε στη σκέψη 105 ανωτέρω, το στοιχείο το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να απευθύνει μια απόφαση περί επιβολής προστίμων στη μητρική εταιρεία ενός ομίλου δεν είναι ότι η μητρική παρακίνησε τη θυγατρική να διαπράξει την παράβαση ούτε, κατά μείζονα λόγο, ότι η μητρική ενεπλάκη στην εν λόγω παράβαση, αλλά το γεγονός ότι αυτές αποτελούν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ (βλ., επ' αυτού, απόφαση Michelin κατά Επιτροπής, σκέψη 55 ανωτέρω, σκέψη 292). Συνεπώς, στην προσφεύγουσα επιβλήθηκαν ατομικώς κυρώσεις για παράβαση που λογίζεται ότι διέπραξε η ίδια λόγω των οικονομικών και νομικών δεσμών της με την Arkema France διά των οποίων ήταν σε θέση να καθορίζει τη συμπεριφορά της τελευταίας στην αγορά.

181 Κατά συνέπεια, ο καταλογισμός στην προσφεύγουσα της ευθύνης για την επίδικη παράβαση δεν παραβιάζει την αρχή της εξατομικεύσεως των ποινών και των κυρώσεων.

182 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 313 και 315 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή κακώς την θεώρησε ως συναυτουργό ή αυτουργό της παραβάσεως. Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι, στις εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις, η Επιτροπή δεν προβαίνει σε τέτοιους χαρακτηρισμούς όσον αφορά την προσφεύγουσα, από τη συνδυασμένη ανάγνωση, ιδίως, των αιτιολογικών σκέψεων 367 έως 375, 386, 387, 396 και 415 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι η Επιτροπή θεώρησε ότι, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα ασκούσε αποφασιστική επιρροή στην Arkema France και κατά συνέπεια αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, οι εταιρίες αυτές που συνέθεταν την επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, η οποία είχε διαπράξει την παράβαση έπρεπε να θεωρηθούν υπεύθυνες.

183 Ως εκ τούτου, το τέταρτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του πέμπτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής «ουδεμία ποινή άνευ νόμου»

— Επιχειρήματα των διαδίκων

184 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, παραβιάζοντας τις αρχές της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών, η Επιτροπή παρέβη την αρχή «ουδεμία ποινή άνευ νόμου». Υποστηρίζει ότι της επιβλήθηκαν κυρώσεις μολονότι δεν υπάρχει καμία διάταξη νόμου που να τιμωρεί παραβάσεις που δεν έχουν διαπιστωθεί εις βάρος μιας επιχειρήσεως. Αφενός, το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 επιτρέπει στην Επιτροπή μόνο να επιβάλλει κυρώσεις στις επιχειρήσεις «που μετέχουν σε μία παράβαση». Αφετέρου, οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν ότι η εξουσία της Επιτροπής να επιβάλλει κυρώσεις ασκείται μόνον «εντός των ορίων που προβλέπονται [από τον κανονισμό 1/2003]».

185 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

186 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή «ουδεμία ποινή άνευ νόμου» επιβάλλοντας σε αυτήν κυρώσεις, μολονότι αυτές δεν προβλέπονται στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και στις κατευθυντήριες γραμμές.

187 Κατά τη νομολογία, η αρχή «ουδεμία ποινή άνευ νόμου» επιτάσσει να καθορίζει ο νόμος σαφώς τις αξιόποινες πράξεις και τις ποινές με τις οποίες τιμωρούνται οι πράξεις αυτές. Η προϋπόθεση αυτή πληρούται όταν ο διοικούμενος έχει τη δυνατότητα να γνωρίζει, με βάση το γράμμα της οικείας διατάξεως και, εν ανάγκη, με τη βοήθεια της ερμηνείας που δίδεται στη διάταξη αυτή από τα δικαστήρια, ποιες πράξεις και παραλείψεις επάγονται την ποινική ευθύνη του (απόφαση Evonik Degussa κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, σκέψη 130 ανωτέρω, σκέψη 39).

188 Επισημαίνεται ότι, δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει πρόστιμα στις επιχειρήσεις που διαπράττουν μεταξύ άλλων παράβαση των διατάξεων του άρθρου 81 ΕΚ.

189 Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων που παρατίθενται στη σκέψη 188 ανωτέρω και κατά το μέτρο που κρίθηκε ότι η προσφεύγουσα και η θυγατρική της Arkema France αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, η Επιτροπή δεν παρέβη την αρχή «ουδεμία ποινή άνευ νόμου» επιβάλλοντας, σύμφωνα με την παρατεθείσα στη σκέψη 50 ανωτέρω νομολογία, πρόστιμο στα νομικά πρόσωπα που συνιστούσαν την εν λόγω επιχείρηση.

190 Ως εκ τούτου, το πέμπτο σκέλος του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του έκτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

191 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, βάσει της οποίας, κατά τη νομολογία, παρόμοιες καταστάσεις δεν πρέπει να τυγχάνουν διαφορετικής αντιμετωπίσεως, παραβιάστηκε εν προκειμένω από δύο απόψεις.

192 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως κατά το μέτρο που, στην απόφαση Οργανικά υπεροξείδια, δεν της

καταλόγισε ευθύνη για την παράβαση στην οποία είχε μετάσχει η Arkema France, μολονότι, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών στα οποία αναφερόταν η απόφαση εκείνη, ο τρόπος διοικήσεως του ομίλου Elf Aquitaine ήταν ο ίδιος με τον υφιστάμενο κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών στα οποία αναφέρεται η προσβαλλόμενη απόφαση. Προσθέτει, συναφώς, ότι η Επιτροπή παρέβη ως εκ τούτου και την αρχή της ασφάλειας δικαίου.

193 Ειδικότερα, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα της Επιτροπής ότι το γεγονός ότι δεν της καταλόγισε προηγουμένως ευθύνη για την παράβαση περί της οποίας επρόκειτο δεν την εμποδίζει να καταλογίσει τέτοια ευθύνη με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά τα πρόστιμα και ότι δεν δεσμεύεται από την πρακτική των αποφάσεών της. Αφενός, θα αποτελούσε ανακολουθία το να έχει η Επιτροπή τη δυνατότητα, σε ίδιες περιπτώσεις, να καταλογίσει ή όχι την ευθύνη για μια παράβαση. Αφετέρου, μια τέτοια ευχέρεια δεν θα ενέπιπτε στην εξουσία εκτιμήσεως που της απονέμεται για να εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού, αλλά θα ήταν απλώς αυθαίρετη, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα ελέγχου από τα δικαστήρια της Ένωσης.

194 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι παραβιάστηκε η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ, αφενός, της ιδίας, και, αφετέρου, της Akzo Nobel και της ELSA. Συναφώς, επισημαίνει ότι, στις αιτιολογικές σκέψεις 378 έως 382 και 481 έως 483 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ενώ η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη δέσμη συγκεκριμένων ενδείξεων προκειμένου να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής όσον αφορά την EKA και την ELSA, αποφεύγει να παραθέσει συγκεκριμένες ενδείξεις εις βάρος της προσφεύγουσας για να της καταλογίσει την παράβαση της Arkema France. Τίποτε όμως δεν δικαιολογεί αυτή τη διαφορετική μεταχείριση.

195 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

196 Κατά πάγια νομολογία, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ούτε κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός εάν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Μαΐου 2007, C-303/05, Advocaten voor de Wereld, Συλλογή 2007, σ. I-3633, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

197 Η πρώτη αιτίαση της προσφεύγουσας, κατά την οποία η Επιτροπή παρέβη τόσο την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως όσο και την αρχή της ασφάλειας δικαίου, κατά το μέτρο που δεν της καταλόγισε την ευθύνη για την παράβαση την οποία αφορούσε η απόφαση Οργανικά υπεροξείδια, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Πράγματι, αφενός, δεδομένου ότι η Επιτροπή, μεταξύ της εκδόσεως της αποφάσεως Οργανικά υπεροξείδια και της εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, είχε καταλογίσει στην προσφεύγουσα την ευθύνη για τις παραβάσεις που διαπιστώθηκαν με τρεις αποφάσεις, ήτοι την απόφαση MCAA, την απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου και την απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις, η προσφεύγουσα δεν ήταν δυνατόν να αγνοεί τις προϋποθέσεις του ως άνω καταλογισμού. Αφετέρου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 60 ανωτέρω, εφόσον η Επιτροπή έχει την ευχέρεια, αλλά όχι και την υποχρέωση, να καταλογίσει την ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία και εφόσον εν προκειμένω συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του ως άνω καταλογισμού, το γεγονός και μόνον ότι η Επιτροπή δεν είχε καταλογίσει τέτοια ευθύνη στην απόφαση Οργανικά υπεροξείδια δεν σήμαινε ότι υποχρεούνταν να εκφέρει την ίδια κρίση και στην προσβαλλόμενη απόφαση.

198 Εξάλλου, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι ενέχει αυθαιρεσία το να διαθέτει η Επιτροπή περιθώριο εκτιμήσεως που να της επιτρέπει να καταλογίζει στη μητρική εταιρία μια παράβαση η οποία διαπράχθηκε από τη θυγατρική. Πράγματι, έστω και αν η Επιτροπή διαθέτει, κατά την παρατεθείσα στη σκέψη 60 ανωτέρω νομολογία, περιθώριο εκτιμήσεως προκειμένου να κρίνει αν πρέπει να καταλογίσει την ευθύνη για μια παράβαση στη μητρική εταιρία, εντούτοις η απόφασή της να καταλογίσει τέτοια ευθύνη υπάγεται, όπως εν προκειμένω, στον

έλεγχο των δικαστηρίων της Ένωσης, στα οποία εναπόκειται να επαληθεύσουν ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ως άνω καταλογισμού.

199 Συνεπώς, η πρώτη αιτίαση της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

200 Όσον αφορά τη δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση υπέστη δυσμενή διάκριση σε σύγκριση με την Akzo Nobel και την ELSA, κατά το μέτρο που, σε αντίθεση με ό,τι έπραξε σε σχέση με τις εταιρίες αυτές, η Επιτροπή απέφυγε να παραθέσει συγκεκριμένα στοιχεία εις βάρος της προσφεύγουσας προκειμένου να της καταλογίσει την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

201 Αφενός, η ως άνω αιτίαση βασίζεται σε εσφαλμένη ανάγνωση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ειδικότερα, όπως επικαλέστηκε πρόσθετες ενδείξεις προκειμένου να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής της Akzo Nobel στη θυγατρική της EKA (αιτιολογική σκέψη 378 της προσβαλλομένης αποφάσεως) και της ELSA στη θυγατρική της Finnish Chemicals (αιτιολογική σκέψη 481 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η Επιτροπή παρέθεσε κατά τον ίδιο τρόπο και ενδείξεις προς ενίσχυση του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής της προσφεύγουσας στην Arkema France (αιτιολογική σκέψη 386 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

202 Αφετέρου, έστω και αν, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή είχε ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής μόνο σε σχέση με την Akzo Nobel και τη θυγατρική της EKA, καθώς και σε σχέση με την ELSA και τη θυγατρική της Finnish Chemicals, αλλά όχι σε σχέση με την προσφεύγουσα και τη θυγατρική της, τούτο δεν θα έθιγε τη νομιμότητα της εν λόγω αποφάσεως. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από την εκτίμηση που διατυπώθηκε στη σκέψη 77 ανωτέρω, η Επιτροπή δεν όφειλε να ενισχύσει το εν λόγω τεκμήριο, δεδομένου ότι η Elf Aquitaine κατείχε σχεδόν ολόκληρο το εταιρικό κεφάλαιο της θυγατρικής της. Ως εκ τούτου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις τελούσαν σε παρόμοια κατάσταση, η απόφαση της Επιτροπής να ενισχύσει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής

εις βάρος ορισμένων μόνον εξ αυτών δεν θα μπορούσε να οδηγήσει σε ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

203 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα, τόσο η δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας όσο και το έκτο σκέλος στο σύνολό του.

204 Κατά το μέτρο που και τα έξι σκέλη του δευτέρου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν εν μέρει ως αβάσιμα, εν μέρει ως απαράδεκτα και εν μέρει ως αλυσιτελή, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραμόρφωση της δέσμης ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα

Επιχειρήματα των διαδίκων

205 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι λόγοι που εκθέτει η Επιτροπή, στις αιτιολογικές σκέψεις 400 έως 404 της προσβαλλομένης αποφάσεως, για την απόρριψη των στοιχείων της δέσμης ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα, αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή παραμόρφωσε ορισμένες από τις ενδείξεις αυτές, προσφεύγοντας σε γενικεύσεις, εικασίες και αναπόδεικτες υποθέσεις. Ακόμη, ο ισχυρισμός της Επιτροπής, στην αιτιολογική σκέψη 404 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως ανταποκρίνονται στις εικασίες αυτές, επιβεβαιώνει το γεγονός ότι παραμόρφωσε τις εν λόγω ενδείξεις.

206 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

207 Καταρχάς, διαπιστώνεται ότι, προς στήριξη του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα δεν επικαλείται συγκεκριμένα στοιχεία που να τεκμηριώνουν τον ισχυρισμό της ότι η Επιτροπή παραμόρφωσε τη δέσμη ενδείξεων που αυτή είχε προσκομίσει για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Εν συνεχεία, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι η δέσμη ενδείξεων που της προσκόμισε δεν ανέτρεπε το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, πρέπει να διαπιστωθεί ότι ο λόγος αυτός αποτελεί αναδιατύπωση του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 95 έως 107 ανωτέρω, στις οποίες κρίθηκε ότι η δέσμη ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν ανέτρεπε το εν λόγω τεκμήριο.

208 Συνεπώς, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως

209 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εμφανίζει τρεις αντιφάσεις που την καθιστούν άκυρη. Απαντώντας στις ερωτήσεις του Γενικού δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, επιβεβαίωσε ότι επικαλούνταν συναφώς πλημμέλεια της αιτιολογίας. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε τρία σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της κατά το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ εννοίας της επιχειρήσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

210 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει αντιφατική αιτιολογία σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της κατά το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ εννοίας της επιχειρήσεως.

211 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, μολονότι η Επιτροπή, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 320 της προσβαλλομένης αποφάσεως, θεώρησε ότι οι αποδέκτες της εν λόγω αποφάσεως τιμωρήθηκαν για τη συμμετοχή τους στην επίδικη παράβαση, ταυτοχρόνως, στις αιτιολογικές σκέψεις 69, 384 και 385 της εν λόγω αποφάσεως, προβαίνει στην αντιφατική παρατήρηση ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε μετέσχε στην επίδικη παράβαση.

212 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιέχει αντιφατική αιτιολογία σε ότι αφορά το εκτιμηθέν από την Επιτροπή «εύρος» της επιχειρήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.

213 Πρώτον, η Επιτροπή προσδιόρισε, στις αιτιολογικές σκέψεις 16 και 385 της προσβαλλομένης αποφάσεως, την Arkema France ως τη μόνη επιχείρηση που ήταν υπεύθυνη για την παράβαση, ενώ, στις αιτιολογικές σκέψεις 375 και 415 της εν λόγω αποφάσεως, θεώρησε ότι έπρεπε να καταλογίσει στην προσφεύγουσα την παράβαση της Arkema France.

214 Δεύτερον, η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως περιέχει αντιφάσεις σε ό,τι αφορά την επιμέτρηση των δύο προστίμων που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα. Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή της επιβάλλει ατομικό πρόστιμο με την προσβαλλόμενη απόφαση, ενώ δεν μετείχε στην παράβαση ούτε είχε γνώση της και ότι τα δύο επιβαλλόμενα σε αυτήν πρόστιμα επιμετρήθηκαν βάσει παραμέτρων που αφορούσαν ειδικά την Arkema France και στις οποίες δεν ασκούσε καμία επιρροή.

215 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

216 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και να εκθέτει κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο τη συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εξέδωσε την πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατυπώσεώς της αλλά και βάσει του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, και απόφαση Hoek Loos κατά Επιτροπής, σκέψη 178 ανωτέρω, σκέψη 58).

217 Από τη νομολογία προκύπτει επίσης ότι, εφόσον μια απόφαση εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ αφορά πολλούς αποδέκτες και θέτει ζήτημα καταλογισμού της παραβάσεως, πρέπει να περιέχει επαρκή αιτιολογία ως προς καθέναν από τους αποδέκτες, ιδίως για εκείνους οι οποίοι, κατά την απόφαση αυτή, πρέπει να υποστούν τις συνέπειες της ως άνω παραβάσεως (απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 1994,

T-38/92, AWS Benelux κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-211, σκέψη 26). Έτσι, προκειμένου να είναι αρκούντως αιτιολογημένη ως προς τις μητρικές εταιρίες των θυγατρικών οι οποίες διέπραξαν την παράβαση, η απόφαση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει εμπεριστατωμένη έκθεση των λόγων που είναι ικανοί να δικαιολογήσουν τον καταλογισμό της παραβάσεως στις εταιρίες αυτές (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, T-327/94, SCA Holding κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-1373, σκέψη 80).

218 Εν προκειμένω, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθεί η καθεμία από τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως τις οποίες επικαλείται η προσφεύγουσα, διαπιστώνεται ότι, όπως προκύπτει σαφώς από τις αιτιολογικές σκέψεις 386 και 387 της προσβαλλομένης αποφάσεως, που εκτίθενται στις σκέψεις 41 και 42 ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάσισε, με βάση τη διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα και η Arkema France αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, να καταλογίσει την παράβαση της Arkema France στην προσφεύγουσα και να της επιβάλει πρόστιμα.

219 Έστω όμως και αν αποδεικνύονταν οι αντιφάσεις της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως τις οποίες επικαλείται η προσφεύγουσα, εντούτοις η αιτιολογία της εν λόγω αποφάσεως επέτρεψε, αφενός, στην προσφεύγουσα να γνωρίζει τους λόγους που δικαιολογούσαν τη διαπίστωση της ευθύνης της και τα επιβληθέντα σε αυτήν πρόστιμα, πράγμα που αποδεικνύεται από το γεγονός ότι αμφισβητεί ιδίως με τους δύο πρώτους λόγους ακυρώσεως τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον η Επιτροπή τής καταλόγισε την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, και με τον όγδοο και ένατο λόγο ακυρώσεως την επιβολή προστίμου εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France, καθώς και ατομικού προστίμου στην ίδια, και, αφετέρου, στο Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

220 Εξάλλου, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα επικαλείται αντίφαση της αιτιολογίας που οφείλεται στο ότι τα πρόστιμα που της επιβλήθηκαν με το άρθρο 2, στοιχεία γ΄ και ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως επιμετρήθηκαν βάσει «ιδιαιτέρων παραμέτρων» της Arkema France, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Πράγματι, επισημαίνεται συναφώς ότι, πέραν του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα δεν ανέφερε γιατί μια τέτοια επιμέτρηση των προστίμων είναι αντιφατική, η επιβολή ατομικού προστίμου και το γεγονός ότι αυτό υπολογίζεται βάσει παραμέτρων που αφορούν ειδικά την Arkema France αποτελούν άμεση απόρροια της εφαρμογής των κατευθυντηρίων γραμμών και κατά συνέπεια δεν χρήζουν ιδιαίτερης αιτιολογίας

στην προσβαλλόμενη απόφαση. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά τη γνώση της επίδικης παραβάσεως από την προσφεύγουσα

— Επιχειρήματα των διαδίκων

221 Η προσφεύγουσα προβάλλει ισχυρισμό περί αντιφατικής αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά την εκ μέρους της γνώση της παραβάσεως της Arkema France. Πράγματι, αρχικώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται στην εν λόγω απόφαση ότι η προσφεύγουσα οπωσδήποτε είχε ενημερωθεί για τη δραστηριότητα της Arkema France, δεδομένης της υπάρξεως προσώπων που ανήκαν στο προσωπικό τόσο της προσφεύγουσας όσο και της Arkema France, εν συνεχεία δε προβαίνει στην αντιφατική επισήμανση, στην αιτιολογική σκέψη 401 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η προσφεύγουσα ενδέχεται να αγνοούσε τις ενέργειες της θυγατρικής της που έθιγαν τον ανταγωνισμό.

222 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

223 Κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ορισμένες από τις αιτιολογίες της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αντιφατικές όσον αφορά το αν είχε γνώση της επίδικης παραβάσεως, διαπιστώνεται ότι, έστω και αν αποδεικνυόταν τέτοια

αντίφαση, αυτή δεν θα επηρέαζε το γεγονός ότι, καθόσον η Arkema France και η προσφεύγουσα αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, η Επιτροπή μπορούσε να καταλογίσει, σύμφωνα με την παρατεθείσα στις σκέψεις 45 έως 55 ανωτέρω νομολογία, την ευθύνη για την επίδικη παράβαση στην προσφεύγουσα, ανεξαρτήτως του αν αυτή είχε γνώση της ή αν είχε άμεση συμμετοχή στην εν λόγω παράβαση, πράγμα που η Επιτροπή δεν υποχρεούνταν να αποδείξει. Συνεπώς, τυχόν αντιφατική αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως ως προς το σημείο αυτό, εν πάση περιπτώσει, δεν θα έθιγε τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως.

224 Ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία όσον αφορά τη φύση του ελέγχου που η μητρική εταιρία ασκεί στη θυγατρική της ώστε να της καταλογιστεί η παράβαση της τελευταίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

225 Η προσφεύγουσα προβάλλει διπλή αντίφαση όσον αφορά την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως.

226 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η Επιτροπή ισχυρίζεται ορθώς, στην αιτιολογική σκέψη 407 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο καταλογισμός της ευθύνης για μια παράβαση στη μητρική εταιρία εξαρτάται από την απόδειξη της ασκήσεως από αυτήν πραγματικού ελέγχου στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της. Η εξέταση όμως από την Επιτροπή της δέσμης ενδείξεων που προσκόμισε η

προσφεύγουσα, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 403 και 404 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αποδεικνύει ότι η Επιτροπή διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής του ως άνω αποτελεσματικού ελέγχου της προσφεύγουσας πέραν της εμπορικής πολιτικής της θυγατρικής της.

227 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι αιτιολογικές σκέψεις 403 και 404 της προσβαλλομένης αποφάσεως αντιφάσκουν προς την αιτιολογική σκέψη 413 της εν λόγω αποφάσεως, στην οποία η Επιτροπή υποστηρίζει ότι στην απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου στηρίχθηκε μόνο σε τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής της προσφεύγουσας στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της.

228 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

229 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται κατ' ουσίαν, με τις δύο αιτιάσεις που προβάλλει, ότι η αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως είναι αντιφατική σε ό,τι αφορά τη φύση του ελέγχου που πρέπει να ασκείται από τη μητρική εταιρία στη θυγατρική της ώστε να δύναται η Επιτροπή να της καταλογίσει την ευθύνη για μια παράβαση.

230 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι, έστω και αν αποδεικνυόταν η αντιφατικότητα της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, αυτή δεν θα επηρέαζε τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν παρέβη τη σχετική υποχρέωση αιτιολογήσεως, δεδομένου ότι, αφενός, όπως προκύπτει από την εξέταση του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου (βλ. σκέψεις 95 έως 107 ανωτέρω), δόθηκε η δυνατότητα στην προσφεύγουσα να λάβει γνώση των λόγων που οδήγησαν την Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι οι ενδείξεις που είχε προσκομίσει δεν ανέτρεπαν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής

επιρροής και ως εκ τούτου, να αμφισβητήσει τη νομιμότητά τους, και αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο ήταν σε θέση να ασκήσει τον έλεγχό του.

231 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί το τρίτο σκέλος του τετάρτου λόγου ακυρώσεως ως αβάσιμο και ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του ως εν μέρει αβάσιμος και εν μέρει αλυσιτελής.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

232 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

233 Κατά πρώτον, η Επιτροπή δεν εξέτασε κατά τρόπο επιμελή και αμερόληπτο όλα τα ουσιώδη πραγματικά στοιχεία και, ιδίως, τις πληροφορίες που της παρέσχε η προσφεύγουσα με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, οι οποίες απεδείκνυαν με σαφήνεια και ακρίβεια την οικονομική αυτοτέλεια της Arkema France στην αγορά. Ακόμη, η Επιτροπή δεν προέβη σε ατομική και συγκεκριμένη εξέταση της καταστάσεως της προσφεύγουσας.

234 Κατά δεύτερον, η αρχή της χρηστής διοικήσεως υποχρεώνει την Επιτροπή να εφαρμόζει στις επιχειρήσεις τους κανόνες που εφαρμόζει και στη δική της δράση. Ωστόσο, στην αιτιολογική σκέψη 358 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή υπενθύμισε ότι μπορούσε να στηριχθεί σε δέσμη ενδείξεων προκειμένου να αποδείξει μια

παράβαση ενώ εν προκειμένω στερεί de facto στην προσφεύγουσα αυτόν τον τρόπο απόδειξης. Η προσφεύγουσα παραπέμπει συναφώς στο τέταρτο και στο πέμπτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

235 Κατά τρίτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, αντιθέτως προς ό,τι επισήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 314 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η αρχή της χρηστής διοικήσεως υποχρεώνει, όπως υποστήριξε με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε σε απάντηση της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, την Επιτροπή να αναστείλει την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρι να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των προσφυγών που έχει ασκήσει κατά των αποφάσεων MCAA, Υπεροξείδιο του υδρογόνου και Μεθακρυλικές ενώσεις. Υπενθυμίζει, συναφώς, ότι το να υποχρεωθεί η προσφεύγουσα να ασκήσει νέα προσφυγή ακυρώσεως κατά μιας αποφάσεως της Επιτροπής μπορεί να αντιβαίνει στην επιταγή της οικονομίας της διαδικασίας, όπως έκρινε το Πρωτοδικείο με την απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2004, T-36/99, Lenzig κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-3597).

236 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

237 Κατά πάγια νομολογία, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα όργανα της Κοινότητας διαθέτουν εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να μπορούν να εκπληρώνουν την αποστολή τους, η τήρηση των εγγυήσεων που παρέχει η κοινοτική έννομη τάξη στο πλαίσιο των διοικητικών διαδικασιών έχει ακόμη πιο θεμελιώδη σημασία. Μεταξύ αυτών των εγγυήσεων περιλαμβάνεται, ιδίως, η υποχρέωση του αρμοδίου οργάνου να ερευνά, με επιμέλεια και αμεροληψία, όλα τα ουσιώδη στοιχεία της συγκεκριμένης περιπτώσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-269/90, Technische Universität München, Συλλογή 1991, σ. I-5469, σκέψη 14· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1992, T-44/90, La Cinq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1, σκέψη 86, και της 20ής Μαρτίου 2002, T-31/99, ABB Asea Brown Boveri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1881, σκέψη 99).

238 Εν προκειμένω, πρέπει να εξετασθεί η καθεμία από τις τρεις αιτιάσεις της προσφεύγουσας με τις οποίες επιδιώκει να αποδείξει ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της χρηστής διοικήσεως.

239 Κατά πρώτον, η αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε κατά τρόπο επιμελή και αμερόληπτο τις ενδείξεις που αυτή είχε επικαλεστεί προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής και ότι δεν εξέτασε τη συγκεκριμένη κατάσταση στην οποία βρισκόταν πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο που να τεκμηριώνει την αιτίαση αυτή, από τις αιτιολογικές σκέψεις 396 έως 415 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή ρητώς εξέτασε και απέρριψε τα επιχειρήματα που είχε προβάλει η προσφεύγουσα προκειμένου να ανατρέψει το εν λόγω τεκμήριο.

240 Κατά δεύτερον, όσον αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι, κατ' ουσίαν, η Επιτροπή παρέβη την αρχή της χρηστής διοικήσεως, κατά το μέτρο που, εν προκειμένω, απέρριψε de facto την απόδειξη μέσω δέσμης ενδείξεων προς ανατροπή του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, μολονότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε αυτόν τον τρόπο αποδείξεως, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Πράγματι, διαπιστώνεται, συναφώς, ότι, όπως εκτέθηκε στο πλαίσιο του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου (βλ. σκέψεις 95 έως 107 ανωτέρω), η Επιτροπή εκτίμησε μετά από εξέταση των στοιχείων της δέσμης ενδείξεων που είχε προσκομίσει η προσφεύγουσα ότι αυτά δεν ήταν ικανά να ανατρέψουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής. Η Επιτροπή κατά συνέπεια δεν παρέβη την αρχή της χρηστής διοικήσεως ως προς το σημείο αυτό.

241 Κατά τρίτον, όσον αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή όφειλε, βάσει των αρχών της χρηστής διοικήσεως και της οικονομίας της διαδικασίας, να αναστείλει τη διαδικασία που κινήθηκε εις βάρος της στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί των προσφυγών που άσκησε κατά των αποφάσεων MCAA, Υπεροξείδιο του υδρογόνου και Μεθακρυλικές ενώσεις, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Ειδικότερα, διαπιστώνεται καταρχάς ότι, πέραν του γεγονότος ότι οι αποφάσεις της Επιτροπής απολαύουν τεκμηρίου νομιμότητας μέχρι να ακυρωθούν ή να ανακληθούν (απόφαση του Δικαστηρίου της

15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψη 48), καμία διάταξη νόμου δεν υποχρεώνει την Επιτροπή να αναστείλει την έκδοση αποφάσεων σε υποθέσεις που αφορούν άλλα πραγματικά περιστατικά. Ακόμη, αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, από την απόφαση Lenzing κατά Επιτροπής, σκέψη 235 ανωτέρω (σκέψη 56) δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή όφειλε, εν προκειμένω, για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, να αναστείλει την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως μέχρι να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των προσφυγών που είχε ασκήσει η προσφεύγουσα κατ' άλλων αποφάσεων με τις οποίες της επιβάλλονταν κυρώσεις. Πράγματι, στη σκέψη 58 της εν λόγω αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε κατ' ουσίαν ότι, σε περίπτωση τροποποιήσεως της αποφάσεως κατά της οποίας έχει ασκηθεί προσφυγή, επιτρέπεται στους διαδίκους να προσαρμόσουν τα αιτήματά τους λόγω της επελεύσεως του νέου αυτού πραγματικού περιστατικού κατά το μέτρο που σε μια τέτοια περίπτωση «θα ήταν, πράγματι, αντίθετο προς την ορθή απονομή της δικαιοσύνης και την οικονομία της διαδικασίας να υποχρεωθεί η προσφεύγουσα να ασκήσει νέα προσφυγή ενώπιον του [Γενικού Δικαστηρίου]».

242 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι, τόσο η τρίτη αιτίαση της προσφεύγουσας όσο και ο πέμπτος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου

Επιχειρήματα των διαδίκων

243 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την ασφάλεια δικαίου την οποία μπορούσε ευλόγως να προσδοκά, δεδομένης της παγίας νομολογίας στην οποία αναφέρθηκε στο πλαίσιο του πρώτου λόγου.

244 Κατά πρώτον, ο καταλογισμός της ευθύνης για την επίδικη παράβαση στην προσφεύγουσα, ο οποίος πραγματοποιείται με την προσβαλλόμενη απόφαση, στηρίζεται σε ένα κριτήριο τόσο νέο όσο και ακατανόητο, εξαρτώμενο από την καλή θέληση της Επιτροπής, δεδομένης της πλήρους ελλείψεως συγκεκριμένων αποδείξεων για τυχόν ανάμιξη της μητρικής εταιρίας στην εμπορική πολιτική της θυγατρικής της.

245 Κατά δεύτερον, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή επέβαλε, για πρώτη φορά και χωρίς καμία νομική βάση, δύο πρόστιμα στην προσφεύγουσα, χωριστά αλλά σωρευτικά, εκ των οποίων το ένα είχε ατομικό χαρακτήρα, για τις ίδιες πράξεις.

246 Κατά τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, όπως ισχυρίστηκε και στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, ότι κατά το μέτρο που οι δεσμοί της με την Arkema France είναι οι ίδιοι εν προκειμένω με εκείνους που υφίσταντο στην υπόθεση επί της οποίας η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση Οργανικά υπεροξείδια, δεν είναι κατανοητό γιατί η Επιτροπή στις δύο αυτές υποθέσεις κατέληξε σε τελείως διαφορετικές λύσεις.

247 Η Επιτροπή αντικρούει τα ως άνω επιχειρήματα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

248 Κατά πρώτον, η αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ασφάλειας δικαίου, καθόσον αποφάσισε να της καταλογίσει την ευθύνη για την επίδικη παράβαση βάσει ενός «νέου» και «ακατανόητου» κριτηρίου, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Πράγματι, αφενός, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 197 ανωτέρω, η Επιτροπή, πριν την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως, καταλόγισε στην προσφεύγουσα την ευθύνη για τις παραβάσεις που τιμωρήθηκαν με τρεις αποφάσεις, ήτοι

με την απόφαση MCAA, την απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου και την απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι δεν γνώριζε τις προϋποθέσεις καταλογισμού της ευθύνης για μια παράβαση στη μητρική εταιρία. Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στις σκέψεις 45 έως 55 ανωτέρω νομολογία, το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής στο οποίο βασίστηκε η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση προκειμένου να επιβάλει κυρώσεις στην προσφεύγουσα δεν είναι ούτε «νέο» ούτε «ακατανόητο».

249 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ασφάλειας δικαίου καταδικάζοντάς την για πρώτη φορά, και χωρίς καμία νομική βάση, σε δύο χωριστά, αλλά σωρευτικά πρόστιμα, εκ των οποίων το ένα είχε ατομικό χαρακτήρα, για τις ίδιες πράξεις, διαπιστώνεται καταρχάς ότι, βάσει των κυρώσεων του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει πρόστιμα στις επιχειρήσεις που διαπράττουν παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ. Είναι βέβαιο ότι οι κυρώσεις του άρθρου 15 του κανονισμού 17 και του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003 έχουν ως σκοπό να καταστείλουν αθέμιτες συμπεριφορές, καθώς και να αποτρέψουν την επανάληψή τους (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2006, T-15/02, BASF κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-497, σκέψη 218 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

250 Κατά τη νομολογία, για την παράβαση ευθύνεται, κατ' αρχήν, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διηύθυνε την εμπλεκόμενη επιχείρηση κατά τον χρόνο διαπράξεώς της, έστω και αν, κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως με την οποία διαπιστώνεται η παράβαση, την ευθύνη για την εκμετάλλευση της επιχειρήσεως έφερε άλλο πρόσωπο (απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Νοεμβρίου 2000, C-279/98 P, Cascades κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-9693, σκέψη 78).

251 Η εφαρμογή και η εκτέλεση των αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 81 ΕΚ προϋποθέτει, πάντως, να απευθύνονται οι αποφάσεις αυτές σε οντότητες έχουσες προσωπικότητα σύμφωνα με τον νόμο (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις Akzo Nobel κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 59, και PVC II, σκέψη 60 ανωτέρω, σκέψη 978). Επομένως, όταν η Επιτροπή εκδίδει απόφαση κατ' εφαρμογήν

του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, πρέπει να προσδιορίζει ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία καταλογίζονται οι πράξεις της οικείας επιχειρήσεως και επιβάλλονται συναφώς κυρώσεις, τα οποία θα είναι οι αποδέκτες της αποφάσεως (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1984, 170/83, Hydrotherm Gerätebau, Συλλογή 1984, σ. 2999, σκέψη 11).

252 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες θεσπίζει η Επιτροπή για την επιμέτρηση των προστίμων κατοχυρώνουν την ασφάλεια δικαίου των επιχειρήσεων, δεδομένου ότι καθορίζουν τη μεθοδολογία την οποία δεσμεύτηκε ότι θα ακολουθήσει η Επιτροπή για την επιμέτρηση των προστίμων (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-1331, στο εξής: απόφαση Danone του Δικαστηρίου, σκέψη 23). Η διοίκηση δεν μπορεί να παρεκκλίνει, σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση, από τις κατευθυντήριες γραμμές χωρίς να προσδιορίσει τους σχετικούς λόγους που πρέπει να συμβιβάζονται με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 2006, C-397/03 P, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-4429, σκέψη 91).

253 Κατά τα σημεία 9 έως 11 των κατευθυντηρίων γραμμών, η επιμέτρηση των προστίμων πραγματοποιείται σε δύο στάδια. Αρχικώς, βάσει των σημείων 12 έως 26 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών, η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει το βασικό ποσό του προστίμου που υπολογίζεται βάσει ενός ποσοστού της αξίας των πωλήσεων των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, το οποίο πολλαπλασιάζεται με τη διάρκεια της συμμετοχής στη σύμπραξη και στο οποίο προστίθεται ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό της αξίας των εν λόγω πωλήσεων προκειμένου αυτές να αποτραπούν από τη συμμετοχή σε συμπράξεις. Στη συνέχεια, βάσει των σημείων 27 έως 29 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη περιστάσεις που οδηγούν σε μείωση ή σε αύξηση του προστίμου. Στο σημείο 28 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών αναφέρεται ειδικότερα ότι, κατ' ουσίαν, η υποτροπή μπορεί να τιμωρηθεί με προσαύξηση κατά 100 % του βασικού ποσού του προστίμου για κάθε διαπιστωθείσα ίδια ή παρόμοια παράβαση. Επιπλέον, τα σημεία 30 και 31 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών προβλέπουν, υπό ορισμένες συνθήκες, επιπλέον προσαύξηση. Ειδικότερα, βάσει του σημείου 30 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών, «η Επιτροπή θα προσδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη να διασφαλιστεί

ότι τα πρόστιμα θα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα» και «για τον σκοπό αυτό, θα μπορεί να αυξήσει το πρόστιμο που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ένα ιδιαίτερα μεγάλο κύκλο εργασιών πέραν των πωλήσεων των προϊόντων και υπηρεσιών με τα οποία σχετίζεται η παράβαση». Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, κατά το μέτρο που η επιχείρηση η οποία έχει συνολικό κύκλο εργασιών σαφώς μεγαλύτερο από τον κύκλο εργασιών των λοιπών μελών της συμπράξεως είναι σε θέση να εξεύρει ευκολότερα τους αναγκαίους πόρους για να καταβάλει το πρόστιμο, η Επιτροπή δύναται να προσαυξήσει το πρόστιμο εξ αυτού του λόγου προκειμένου να εξασφαλίσει ότι αυτό θα έχει επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-1181, σκέψη 241).

254 Εν προκειμένω, αφενός, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 18 έως 23 ανωτέρω, η Επιτροπή επέβαλε με την προσβαλλόμενη απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντηρίων γραμμών που συνοψίζονται στη σκέψη 253 ανωτέρω, πρόστιμο, πρώτον, 22 700 000 ευρώ εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα, που αντιστοιχεί στο βασικό ποσό του προστίμου [βλ. άρθρο 2, στοιχείο γ΄, της εν λόγω αποφάσεως], δεύτερον, 20 430 000 ευρώ στην Arkema France ατομικά, που αντιστοιχεί σε προσαύξηση κατά 90 % του βασικού ποσού του προστίμου λόγω υποτροπής [βλ. άρθρο 2, στοιχείο δ΄, της εν λόγω αποφάσεως] και, τρίτον, 15 890 000 ευρώ στην προσφεύγουσα ατομικά [βλ. άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της εν λόγω αποφάσεως], που αντιστοιχεί σε προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου λόγω του σημαντικού κύκλου εργασιών της, πέραν των πωλήσεων των προϊόντων τα οποία αφορά η παράβαση.

255 Αφετέρου, πρέπει να τονισθεί ότι, μολονότι η προσφεύγουσα και η Arkema France αποτελούσαν κατά τον χρόνο της επίδικης παραβάσεως ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, η εν λόγω επιχείρηση δεν υφίστατο πλέον κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, εφόσον, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 1 ανωτέρω, η προσφεύγουσα είχε παύσει να ελέγχει την Arkema France από το 2006.

256 Υπ' αυτές τις συνθήκες, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 η Επιτροπή μπορούσε, αφενός, να επιβάλει εις ολόκληρον πρόστιμο στην προσφεύγουσα και στην Arkema France, οι οποίες ήταν, κατά τον χρόνο των επίδικων πραγματικών περιστατικών, οι δύο εταιρίες που συνιστούσαν την επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, και ευθύνονταν για την επίδικη παράβαση, και, αφετέρου, να επιβάλει, προκειμένου να λάβει υπόψη τις περιστάσεις που εκτίθενται στη σκέψη 255 ανωτέρω, προσαύξηση του βασικού ποσού του προστίμου βάσει του σημείου 30 των κατευθυντηρίων γραμμών στην προσφεύγουσα ατομικά, στην οποία, όπως ορθώς διαπίστωσε η Επιτροπή στις αιτιολογικές σκέψεις 548 και 549 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο ιδιαιτέρως μεγάλος κύκλος εργασιών της, σε σχέση με τις άλλες οντότητες στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις, κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, επέτρεπε να εξεύρει ευκολότερα τους αναγκαίους πόρους για την καταβολή ενός προστίμου.

257 Συνεπώς, η Επιτροπή, επιβάλλοντας εις ολόκληρον πρόστιμο στην Arkema France και στην προσφεύγουσα, το οποίο εν συνεχεία προσαύξησε κατά 70 % για την προσφεύγουσα ατομικά, ενήργησε σύμφωνα με την εξουσία επιμετρήσεως των προστίμων που της απονέμει το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και που έχει δεσμευθεί να εφαρμόζει σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντηρίων γραμμών. Η αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ασφάλειας δικαίου επιβάλλοντάς της, χωρίς καμία νομική βάση, δύο χωριστά αλλά σωρευτικά πρόστιμα πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί ως αβάσιμη.

258 Όσον αφορά, κατά τρίτον, την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ασφάλειας δικαίου λόγω του ότι ακολούθησε «μεταβαλλόμενη κατά περίπτωση συλλογιστική» στην προσβαλλόμενη απόφαση και στην απόφαση Υπεροξείδιο του υδρογόνου, αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη. Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι, στις δύο αυτές αποφάσεις, η Επιτροπή καταλόγισε κατά τον ίδιο τρόπο την ευθύνη για τις επίμαχες παραβάσεις στην προσφεύγουσα βάσει του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής, πρέπει να υπομνησθεί εν πάση περιπτώσει ότι, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στη σκέψη 60 ανωτέρω νομολογία, έστω και αν η Επιτροπή, σε προγενέστερη απόφαση, δεν είχε καταλογίσει τέτοια ευθύνη, τούτο ουδόλως την εμπόδιζε να προβεί σε τέτοιο καταλογισμό σε μεταγενέστερη απόφασή της.

259 Ως εκ τούτου, ο έκτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του εβδόμου λόγου, που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

260 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, καταλογίζοντάς της την ευθύνη για την επίδικη παράβαση και καταδικάζοντάς την σε δύο σωρευτικά πρόστιμα, η Επιτροπή ενήργησε κατά κατάχρηση της εξουσίας που της απονέμει ο κανονισμός 1/2003. Ειδικότερα, οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν δεν ήταν σύμφωνες με τον νόμιμο σκοπό τους βάσει του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι η Επιτροπή επιδίωξε να μεγιστοποιήσει την κύρωση μιας επιχειρήσεως διαφορετικής από την προσφεύγουσα, εν προκειμένω της θυγατρικής της, η οποία αναγνώρισε ότι ευθυνόταν για την επίδικη παράβαση.

261 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

262 Κατά πάγια νομολογία, μια απόφαση έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας όταν, βάσει αντικειμενικών, ουσιωδών και συγκλινουσών ενδείξεων, έχει εκδοθεί προς επίτευξη σκοπών ξένων προς αυτούς τους οποίους επικαλείται (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Σεπτεμβρίου 1998, T-133/95 και T-204/95, IECC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-3645, σκέψη 188 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

263 Αφενός, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας καταλογίζοντάς της την ευθύνη για την επίδικη παράβαση, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προέκυψε από την εξέταση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πέντε σκελών του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ορθώς καταλόγισε η Επιτροπή την ευθύνη αυτή, δεδομένου ότι η Arkema France και η προσφεύγουσα αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ.

264 Αφετέρου, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας επιβάλλοντάς της ατομικό πρόστιμο με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως της δεύτερης αιτιάσεως του έκτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψεις 249 έως 257 ανωτέρω), δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και σύμφωνα με το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών επέβαλε η Επιτροπή προσαύξηση του βασικού ποσού του προστίμου ατομικά στην προσφεύγουσα.

265 Ως εκ τούτου, ο έβδομος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του ογδόου λόγου, που αντλείται από την έλλειψη ερείσματος για την επιβολή ατομικού προστίμου στην προσφεύγουσα

Επιχειρήματα των διαδίκων

266 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι το πρόστιμο που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν στηρίζεται στον νόμο.

267 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι το πρόστιμο των 15 890 000 ευρώ που της επιβλήθηκε στερείται νομικού ερείσματος και αντιβαίνει σε διάφορες διατάξεις και αρχές του κοινοτικού δικαίου.

268 Πρώτον, η επιβολή ατομικού προστίμου στην προσφεύγουσα αντιβαίνει στο άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Αφενός, εφόσον δεν υπάρχει οικονομική ενότητα με την Arkema France, το ατομικό πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα είναι αδύνατον να δικαιολογηθεί, εφόσον δεν μετείχε στην επίδικη παράβαση. Αφετέρου, θα ήταν αντιφατικό να υποστηρίζεται ότι η προσφεύγουσα και η Arkema France αποτελούν ενιαία επιχείρηση και να επιβάλλεται κύρωση ατομικά στην πρώτη, πράγμα που θα ισοδυναμούσε με παραδοχή της υπάρξεως δύο επιχειρήσεων στον ίδιο όμιλο. Εξάλλου, μόνο από την άμεση συμμετοχή σε μια παράβαση απορρέει ευθύνη για την οποία επιβάλλεται ατομική κύρωση. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε περαιτέρω ότι ένα τέτοιο πρόστιμο κατέληγε να την τιμωρεί δύο φορές για την ίδια παράβαση, πράγμα που αντιβαίνει στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

269 Δεύτερον, η επιβολή ατομικού προστίμου στην προσφεύγουσα αντιβαίνει στο σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών, καθόσον το εν λόγω σημείο αναφέρεται μόνο στη δυνατότητα να αυξηθεί «το πρόστιμο που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις» και εν προκειμένω, στο πλαίσιο του ομίλου Elf Aquitaine, η μόνη «οικεία» επιχείρηση είναι η Arkema France.

270 Τρίτον, η προσφεύγουσα φρονεί καταρχάς ότι το ατομικό πρόστιμο που της επιβλήθηκε αντιβαίνει, εφόσον δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση, στο τεκμήριο της αθωότητας, στην αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου, στην αρχή «ουδεμία ποινή άνευ νόμου» και στις αρχές της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών. Ακόμη, η Επιτροπή διέπραξε, συναφώς, και δεύτερη παραβίαση της αρχής «ουδεμία ποινή άνευ νόμου», δεδομένου ότι το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών δεν προσδιορίζει τις παραμέτρους υπολογισμού της «ειδικής προσαυξήσεως του προστίμου για αποτρεπτικούς λόγους». Η προσαύξηση κατά 70 % του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα δεν στηρίζεται κατά συνέπεια σε καμία νομική βάση, κατά παραβίαση της αρχής «ουδεμία ποινή άνευ νόμου», που επιτάσσει επαρκή βαθμό ακρίβειας σε ό,τι αφορά τις έχουσες κατασταλτικό

χαρακτήρα διατάξεις. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα επισήμανε περαιτέρω ότι οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, εν πάση περιπτώσει, δεν είχαν τη νομική ισχύ διατάξεως νόμου.

271 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, στηρίζοντας, με τις αιτιολογικές σκέψεις 545 έως 549 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ατομικό πρόστιμο εις βάρος της Arkema France στην υποτιθέμενη ανάγκη εξασφαλίσεως αποτρεπτικού αποτελέσματος «λόγω του μεγάλου συνολικού κύκλου εργασιών της επιχειρήσεως πέραν των πωλήσεων των προϊόντων και υπηρεσιών που αφορά η παράβαση», η Επιτροπή παρέβη το κοινοτικό δίκαιο από δύο απόψεις.

272 Πρώτον, θα ήταν, αφενός, άδικο να επιβληθεί ατομικό πρόστιμο στην προσφεύγουσα για λόγους αποτροπής, μολονότι το εν λόγω πρόστιμο υπολογίζεται σε συνάρτηση με το βασικό ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην Arkema France, που ήδη περιλαμβάνει ειδική προσαύξηση για λόγους αποτροπής. Αφετέρου, η επιβολή ατομικού προστίμου στην προσφεύγουσα είναι άστοχη, δεδομένου ότι η επιχείρηση που αποτελείται, κατά την Επιτροπή, από την Arkema France και την προσφεύγουσα έχει παύσει να υπάρχει από το 2006. Εξάλλου, έστω και αν η αποτροπή είναι παράγοντας τον οποίο μπορεί να λάβει υπόψη η Επιτροπή κατά την επιμέτρηση του προστίμου, εντούτοις δεν αποτελεί τη νομική βάση του ίδιου του προστίμου.

273 Δεύτερον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να βασιστεί απλώς στον συνολικό κύκλο εργασιών της για να της επιβάλει ατομικό πρόστιμο και έπρεπε να λάβει υπόψη μόνο τη χαμηλή αναλογία που είχε ο κύκλος εργασιών του επίμαχου προϊόντος στον συνολικό κύκλο εργασιών της επιχειρήσεως για να καθορίσει το ύψος του προστίμου. Υπενθυμίζει, συναφώς, ότι, κατά τη νομολογία, το μέγεθος του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχειρήσεως δεν αποτελεί παρά ένα κατά προσέγγιση και ατελές κριτήριο για την επιμέτρηση του προστίμου. Κατά το μέτρο όμως

που η προσφεύγουσα δεν είναι παρούσα στην αγορά χλωρικού νατρίου εντός του ΕΟΧ, η οικονομική της ικανότητα ώστε να προκαλέσει ζημία στον ανταγωνισμό είναι μηδαμινή.

274 Κατά τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να παραπέμψει στην απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις για να δικαιολογήσει την αναγκαιότητα του επιβληθέντος σε αυτήν ατομικού προστίμου δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή εκκρεμεί κατά της εν λόγω αποφάσεως προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

275 Τέταρτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι είναι άδικο να υπολογίζεται το πρόστιμο που της επιβλήθηκε ατομικά βάσει των παραγόντων της σοβαρότητας, της διάρκειας και του αποτρεπτικού αποτελέσματος που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 511 έως 523 της προσβαλλομένης αποφάσεως, των οποίων δεν ελέγχει τις παραμέτρους, δεδομένου ότι δεν είχε γνώση της επίδικης παραβάσεως και δεν μπορούσε να επηρεάσει τις εν λόγω παραμέτρους.

276 Κατά πέμπτον, η Επιτροπή δεν έλαβε αρκούντως υπόψη τέσσερις παράγοντες κατά την επιμέτρηση του προστίμου που επιβλήθηκε ατομικά στην προσφεύγουσα. Καταρχάς, έπρεπε να έχει λάβει υπόψη ότι η Arkema France εμπλεκόταν στην επίδικη παράβαση για μικρότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι η ΕΚΑ και η Finnish Chemicals. Εν συνεχεία, η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη την ελαφρυντική περίσταση που επισήμανε στην αιτιολογική σκέψη 401 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με πιθανή αμέλεια της προσφεύγουσας έναντι της θυγατρικής της. Επιπλέον, έπρεπε να έχει λάβει υπόψη τις διαδικαστικές παρατυπίες που συνιστούσαν προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία απαριθμούνται στον δεύτερο λόγο ακυρώσεως. Τέλος, η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη τη συνεργασία που παρέσχε η Arkema France κατά τη διοικητική διαδικασία.

277 Κατά έκτον, η επιβολή ατομικού προστίμου στην προσφεύγουσα αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως από δύο απόψεις.

278 Πρώτον, η προσφεύγουσα είναι η μόνη μητρική εταιρία, μεταξύ των άλλων μητρικών εταιριών που θεωρήθηκαν υπεύθυνες με την προσβαλλόμενη απόφαση, ήτοι των Akzo Nobel, ELSA και Uralita, στην οποία επιβλήθηκε ατομικό πρόστιμο προς διασφάλιση του αποτρεπτικού αποτελέσματος, ενώ για το πρόστιμο αυτό έχει ληφθεί αδίκως υπόψη δύο φορές το επιδιωκόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα.

279 Δεύτερον, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι από την αιτιολογική σκέψη 524 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή στρογγυλοποίησε προς τα κάτω το βασικό ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην Arkema France και στην ίδια μόνο κατά 54 000 ευρώ, ενώ τα βασικά ποσά των προστίμων που επιβλήθηκαν στη Finnish Chemicals και στην EKA στρογγυλοποιήθηκαν αντιστοίχως προς τα κάτω κατά 660 000 ευρώ και κατά 213 500 ευρώ. Βάσει όμως αυτού του πρώτου βασικού ποσού υπολογίστηκε το πρόστιμο που επιβλήθηκε ατομικά στην προσφεύγουσα.

280 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

281 Η προσφεύγουσα βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά του προστίμου των 15 890 000 ευρώ που της επέβαλε η Επιτροπή με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως. Στο πλαίσιο αυτό, προβάλλει έξι αιτιάσεις.

282 Με την πρώτη αιτίαση, η προσφεύγουσα προβάλλει τρία επιχειρήματα όσον αφορά την έλλειψη νομικής βάσεως που να επιτρέπει στην Επιτροπή να της επιβάλει ατομικό πρόστιμο.

283 Πρώτον, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το πρόστιμο των 15 890 000 ευρώ που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν στηρίζεται σε καμία νομική βάση και αντιβαίνει στο άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ και στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, εφόσον δεν υφίσταται οικονομική ενότητα με την Arkema France, και ότι η επιβολή του προστίμου αυτού αντιβαίνει στο σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών, καθόσον το εν λόγω σημείο κάνει λόγο μόνο για τη δυνατότητα αυξήσεως «[του προστίμου] που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις» και καθόσον, εν προκειμένω, η μόνη «οικεία» επιχείρηση είναι, στο πλαίσιο του ομίλου Elf Aquitaine, η Arkema France, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα αυτό αποτελεί αναδιατύπωση της δεύτερης αιτιάσεως του έκτου και του εβδόμου λόγου ακυρώσεως που πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 249 έως 257 και 264 ανωτέρω. Πράγματι, η Επιτροπή επέβαλε στην προσφεύγουσα προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου σε συμφωνία με την εξουσία επιμετρήσεως των προστίμων που της απονέμει το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, το οποίο έχει δεσμευθεί να εφαρμόζει σύμφωνα με τις διατάξεις των κατευθυντηρίων γραμμών, δεδομένου ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο ιδιαιτέρως μεγάλος κύκλος εργασιών της προσφεύγουσας τής επέτρεπε να εξεύρει ευκολότερα τους αναγκαίους πόρους για την καταβολή του προστίμου.

284 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η επιβολή σε αυτήν του προστίμου των 15 890 000 ευρώ παραβιάζει το τεκμήριο της αθωότητας, τις αρχές της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου, της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών, επισημαίνεται ότι, πέραν του γεγονότος ότι οι παραβιάσεις τις οποίες επικαλείται δεν τεκμηριώνονται από καμία συγκεκριμένη επιχειρηματολογία, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που εκτέθηκαν στο πλαίσιο του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψεις 69 έως 73 ανωτέρω), καθώς και στο πλαίσιο του τρίτου (βλ. σκέψεις 167 έως 174), τετάρτου (βλ. σκέψεις 177 έως 183 ανωτέρω) και πέμπτου (βλ. σκέψεις 186 έως 190 ανωτέρω) σκέλους του δευτέρου λόγου ακυρώσεως. Πράγματι, δεδομένου ότι η Arkema France και η προσφεύγουσα αποτελούσαν ενιαία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, η Επιτροπή δεν παρέβη τις αρχές της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου, του τεκμηρίου αθωότητας, της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και του προσωποπαγούς χαρακτήρα των ποινών, καθόσον επέβαλε ατομικά στην προσφεύγουσα προσαύξηση του βασικού ποσού του προστίμου λόγω του ιδιαιτέρως μεγάλου κύκλου εργασιών της κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

285 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η παραβίαση της αρχής «ουδεμία ποινή άνευ νόμου» είναι εν προκειμένω ακόμη πιο κατάφωρη καθόσον το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών δεν προσδιορίζει με επαρκή ακρίβεια ότι σε μια τέτοια περίπτωση μπορεί να επιβληθεί προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι οι κατευθυντήριες γραμμές δεν αποτελούν τη νομική βάση για την επιμέτρηση του προστίμου, αλλ' απλώς συγκεκριμενοποιούν τον τρόπο εφαρμογής του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση Danone του Δικαστηρίου, σκέψη 252 ανωτέρω, σκέψη 28), και, αφετέρου, ότι, ενώ το βασικό ποσό του προστίμου καθορίζεται με γνώμονα την παράβαση, το μέγεθος του προστίμου καθορίζεται με βάση πολλούς άλλους παράγοντες, σχετικά με τους οποίους η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως (απόφαση Danone του Δικαστηρίου, σκέψη 252 ανωτέρω, σκέψη 25). Κατά συνέπεια, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και σύμφωνα με το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών, το οποίο δεσμεύθηκε να εφαρμόσει στο πλαίσιο της ασκήσεως της εξουσίας της εκτιμήσεως, επέβαλε η Επιτροπή προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου στην προσφεύγουσα, καθόσον αυτή ήταν σε θέση, λόγω του ιδιαιτέρως μεγάλου κύκλου εργασιών της, να εξεύρει ευκολότερα πόρους για την καταβολή του προστίμου απ' ό,τι οι άλλες οντότητες στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις εν προκειμένω.

286 Συνεπώς, εν προκειμένω η Επιτροπή δεν ενήργησε κατά παραβίαση της αρχής «ουδεμία ποινή άνευ νόμου». Κατά συνέπεια, η πρώτη αιτίαση της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

287 Με τη δεύτερη αιτίασή της, η προσφεύγουσα βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά του ύψους του ατομικού προστίμου που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως.

288 Ειδικότερα, πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, κατ' ουσίαν, είναι «άδικο» να της επιβληθεί ατομικό πρόστιμο για λόγους αποτροπής, μολονότι το εν λόγω πρόστιμο υπολογίζεται σε συνάρτηση με το βασικό ποσό του προστίμου που

επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα, το οποίο περιλαμβάνει ειδική προσαύξηση για λόγους αποτροπής, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 523 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το πρόστιμο των 22 700 000 ευρώ που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην προσφεύγουσα και στην Arkema France αντιστοιχεί στο βασικό ποσό του προστίμου που περιλαμβάνει επιπλέον ποσό ίσο με το 19 % της αξίας των πωλήσεων της Arkema France (βλ. σκέψη 18 ανωτέρω), σύμφωνα με το σημείο 25 των κατευθυντηρίων γραμμών, «προκειμένου να αποτρέπονται οι επιχειρήσεις και από το να εισέρχονται απλώς σε οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού των τιμών, κατανομής της αγοράς και περιορισμού της παραγωγής». Αντιθέτως, το πρόστιμο των 15 890 000 ευρώ που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα ατομικά αντιστοιχεί στο 70 % του βασικού ποσού του προστίμου και αποβλέπει, σύμφωνα με το σημείο 30 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών, στο «να διασφαλιστεί ότι τα πρόστιμα θα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα» για τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ιδιαιτέρως μεγάλο κύκλο εργασιών πέραν των πωλήσεων των προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία αφορά η παράβαση.

289 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι, αφενός, το επιπλέον ποσό του 19 % της αξίας των πωλήσεων της Arkema France που ελήφθη υπόψη κατά τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου, σύμφωνα με το σημείο 25 των κατευθυντηρίων γραμμών, και, αφετέρου, η ειδική προσαύξηση που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα βάσει του σημείου 30 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών ανταποκρίνονται σε δύο διαφορετικούς αποτρεπτικούς σκοπούς, τους οποίους ορθώς έλαβε υπόψη η Επιτροπή κατά την επιμέτρηση του προστίμου που έπρεπε να επιβληθεί στην προσφεύγουσα. Το σχετικό επιχείρημα της τελευταίας πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί ως αβάσιμο.

290 Δεύτερον, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη μόνο τη χαμηλή αναλογία που είχε ο κύκλος εργασιών του επίμαχου προϊόντος στον συνολικό κύκλο εργασιών της επιχειρήσεως για να καθορίσει το ύψος του ατομικού προστίμου που της επέβαλε, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Πράγματι, όπως προκύπτει από το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών, ακριβώς στην περίπτωση κατά την οποία το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών της οικείας επιχειρήσεως υπερβαίνει «σε ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό»

την αξία των πωλήσεων των προϊόντων τα οποία αφορά η σύμπραξη έχει η Επιτροπή την εξουσία να επιβάλει επιπλέον ποσό προστίμου για λόγους αποτροπής.

291 Ως εκ τούτου, η δεύτερη αιτίαση της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

292 Με την τρίτη αιτίαση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να παραπέμψει στην απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις για να δικαιολογήσει την ανάγκη να της επιβληθεί ατομικό πρόστιμο, δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή εκκρεμεί κατά της εν λόγω αποφάσεως προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στη σκέψη 241 ανωτέρω νομολογία, οι αποφάσεις της Επιτροπής απολαύουν τεκμηρίου νομιμότητας μέχρι να ακυρωθούν ή να ανακληθούν. Συνεπώς, καμία διάταξη νόμου δεν απαγορεύει στην Επιτροπή να αναφερθεί, με την προσβαλλόμενη απόφαση, στην απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις προκειμένου να θεμελιώσει τον ισχυρισμό της. Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, έστω και αν η απόφαση Μεθακρυλικές ενώσεις ακυρωνόταν από τα δικαστήρια της Ένωσης, τούτο δεν θα έθιγε τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι, όπως εκτέθηκε στις σκέψεις 256 και 257 ανωτέρω, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και σύμφωνα με το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών επέβαλε η Επιτροπή εν προκειμένω ατομικό πρόστιμο στην προσφεύγουσα.

293 Ως εκ τούτου, η τρίτη αιτίαση της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

294 Με την τέταρτη αιτίαση, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι άδικο να υπολογίζεται το ατομικό πρόστιμο που της επιβλήθηκε βάσει των παραγόντων της σοβαρότητας, της διάρκειας και του αποτρεπτικού αποτελέσματος που αφορούν ειδικά την Arkema France, των οποίων δεν ελέγχει τις παραμέτρους, μολονότι δεν είχε γνώση της επίδικης παραβάσεως και δεν μπορούσε να επηρεάσει τις εν λόγω παραμέτρους.

295 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο με το οποίο να αμφισβητείται ότι, όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 256 και 257 ανωτέρω, δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και σύμφωνα με το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών επέβαλε η Επιτροπή ατομικό πρόστιμο στην προσφεύγουσα. Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από το αν η προσφεύγουσα είχε ή όχι γνώση της επίδικης παραβάσεως και από το αν το ατομικό πρόστιμο που της επιβλήθηκε στηρίζεται σε στοιχεία που αφορούσαν ειδικά την Arkema France.

296 Ως εκ τούτου, η τέταρτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

297 Με την πέμπτη αιτίασή της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη τέσσερις παράγοντες κατά την επιμέτρηση του ατομικού προστίμου που της επιβλήθηκε. Κατά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη, πρώτον, το γεγονός ότι η Arkema France εμπλεκόταν στην επίδικη παράβαση για μικρότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι η ΕΚΑ και η Finnish Chemicals, δεύτερον, την ελαφρυντική περίσταση που αναγνώρισε στην αιτιολογική σκέψη 401 της προσβαλλομένης αποφάσεως, που αντλείται από πιθανή αμέλεια της προσφεύγουσας έναντι της θυγατρικής της, τρίτον, διαδικαστικές παρατυπίες συνιστώσες παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της που απαριθμούνται στον δεύτερο λόγο ακυρώσεως και, τέταρτον, τη συνεργασία την οποία παρέσχε η Arkema France κατά τη διοικητική διαδικασία.

298 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως εκτέθηκε στη σκέψη 254 ανωτέρω, το επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο ύψους 15 890 000 ευρώ αντιστοιχεί μόνο στην προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου που προβλέπεται στο σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών. Βάσει του εν λόγω σημείου όμως, έστω και αν αποδεικνύονταν οι περιστάσεις που αναφέρονται στη σκέψη 297 ανωτέρω, η Επιτροπή ουδόλως όφειλε να τις λάβει υπόψη για να καθορίσει τον ως άνω συντελεστή προσαυξήσεως.

299 Συνεπώς, η πέμπτη αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

300 Με την έκτη αιτίαση, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η επιβολή εις βάρος της ατομικού προστίμου αντιβαίνει στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως από δύο απόψεις.

301 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως παραβιάστηκε κατά το μέτρο που είναι η μόνη μητρική εταιρία, μεταξύ των άλλων μητρικών εταιριών που θεωρήθηκαν υπεύθυνες με την προσβαλλόμενη απόφαση, ήτοι των Akzo Nobel, ELSA και Uralita, στην οποία επιβλήθηκε ατομικό πρόστιμο δυνάμει του σημείου 30 των κατευθυντηρίων γραμμών, ενώ για το πρόστιμο αυτό έχει ληφθεί αδίκως υπόψη δύο φορές το επιδιωκόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα.

302 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ούτε κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός εάν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. απόφαση Advocaten voor de Wereld, σκέψη 196 ανωτέρω, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

303 Εν προκειμένω όμως διαπιστώνεται ότι, όπως επισήμανε η Επιτροπή στις αιτιολογικές σκέψεις 548 και 549 της προσβαλλομένης αποφάσεως, χωρίς να αμφισβητείται τούτο από την προσφεύγουσα, αυτή έχει κύκλο εργασιών κατά πολύ μεγαλύτερο εκείνου των άλλων επιχειρήσεων στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο με την προσβαλλόμενη απόφαση, δεδομένου ότι αυτός ανέρχεται σε 139 389 εκατομμύρια ευρώ, ενώ ο κύκλος εργασιών της EKA, της ELSA και της Uralita ανέρχεται αντιστοίχως σε 550 εκατομμύρια ευρώ, σε 509 000 ευρώ και σε 1 095 εκατομμύρια ευρώ. Συνεπώς, λόγω του κύκλου εργασιών της που είναι σαφώς μεγαλύτερος εκείνων των άλλων επιχειρήσεων στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις, η προσφεύγουσα δεν τελούσε σε παρόμοια κατάσταση προς τις επιχειρήσεις εκείνες, πράγμα που δικαιολογεί το γεγονός ότι η Επιτροπή την αντιμετώπισε διαφορετικά απ' ό,τι τις εν λόγω επιχειρήσεις.

304 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως αυξάνοντας το πρόστιμο που επέβαλε στην προσφεύγουσα σύμφωνα με το σημείο 30 των κατευθυντηρίων γραμμών. Ως εκ τούτου, το πρώτο επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

305 Δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι από την αιτιολογική σκέψη 524 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή δεν στρογγυλοποίησε προς τα κάτω το πρόστιμο που επέβαλε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France παρά μόνον κατά 54 000 ευρώ, ενώ τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στη Finnish Chemicals και στην ΕΚΑ στρογγυλοποιήθηκαν αντιστοίχως προς τα κάτω κατά 666 000 ευρώ και κατά 213 500 ευρώ, πρέπει να υπομνησθεί καταρχάς ότι, βάσει του σημείου 26 των κατευθυντηρίων γραμμών, «κατά τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί στρογγυλοποιημένους αριθμούς».

306 Εν συνεχεία, όπως προκύπτει από την ανάγνωση της απαντήσεως της Επιτροπής στις γραπτές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου και από το εσωτερικό έγγραφο που προσκόμισε συναφώς, με το οποίο εξηγούσε τη μεθοδολογία που χρησιμοποίησε προκειμένου να στρογγυλοποιήσει προς τα κάτω τα πρόστιμα που επέβαλε στις οντότητες τις οποίες αφορούσε η προσβαλλόμενη απόφαση, διαπιστώνεται, αφενός, ότι η Επιτροπή μείωσε το πρόστιμο της ΕΚΑ και της Akzo Nobel από 116 243 541 ευρώ σε 116 000 000 ευρώ, το πρόστιμο της Finnish Chemicals από 68 773 445 ευρώ σε 68 000 000 ευρώ, το πρόστιμο της ELSA από 42 322 120 ευρώ σε 42 000 000 ευρώ, το πρόστιμο της Arkema France και της προσφεύγουσας από 22 754 400 ευρώ σε 22 700 000 ευρώ και, τέλος, το πρόστιμο της Aragonesas και της Uralita από 9 969 300 ευρώ σε 9 900 000 ευρώ. Αφετέρου, από αυτές τις στρογγυλοποιήσεις προς τα κάτω προκύπτει ότι, όπως εξηγεί κατ' ουσίαν η Επιτροπή στο εν λόγω έγγραφο, στρογγυλοποίησε προς τα κάτω το καθένα από τα εν λόγω πρόστιμα στο πλησιέστερο εκατομμύριο ευρώ, όταν η στρογγυλοποίηση προς τα κάτω δεν προκαλούσε μείωση άνω του 2 % του ύψους του εν λόγω προστίμου, και στην πλησιέστερη εκατοντάδα χιλιάδων ευρώ, στις περιπτώσεις που η στρογγυλοποίηση στο πλησιέστερο προς τα κάτω εκατομμύριο ευρώ προκαλούσε μείωση άνω του 2 % του ύψους του εν λόγω προστίμου.

307 Συνεπώς, έστω και αν η EKA και η Akzo Nobel, η Finnish Chemicals και η ELSA έτυχαν μειώσεων του προστίμου, αντιστοίχως, κατά 243 541 ευρώ, 773 445 ευρώ και 322 120 ευρώ, που είναι μεγαλύτερες, σε απόλυτα μεγέθη, από εκείνες των οποίων έτυχαν, αφενός, η Arkema France και η προσφεύγουσα και, αφετέρου, η Aragonesas και η Uralita, ήτοι αντιστοίχως 54 400 ευρώ και 69 300 ευρώ, κατόπιν της εφαρμογής του σημείου 26 των κατευθυντηρίων γραμμών, εντούτοις η επιλεγείσα από την Επιτροπή μεθοδολογία εφαρμόστηκε κατά τρόπο συνεπή για την καθεμία από τις επιχειρήσεις στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις και δικαιολογείται αντικειμενικώς κατά το μέτρο που η Επιτροπή μπορούσε, βάσει της εξουσίας της εκτιμήσεως στο πλαίσιο της επιμετρήσεως των προστίμων, να θεωρήσει ότι η στρογγυλοποίηση προς τα κάτω των εν λόγω προστίμων δεν έπρεπε να συνεπάγεται, εν πάση περιπτώσει, μείωση του προστίμου άνω του 2 %.

308 Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στο πλαίσιο της στρογγυλοποιήσεως προς τα κάτω του προστίμου που επέβαλε εις ολόκληρον στην προσφεύγουσα και στην Arkema France. Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω σκέψεων, ο όγδοος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του ενάτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση των αρχών και των κανόνων που ίσχυαν για την επιμέτρηση του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα

309 Η προσφεύγουσα βάλλει, κατ' ουσίαν, κατά του ύψους του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France με το άρθρο 2, στοιχείο γ΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε δύο σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από σφάλματα κατά την επιμέτρηση του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα

— Επιχειρήματα των διαδίκων

310 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη ορισμένα στοιχεία στο πλαίσιο της επιμετρήσεως του προστίμου που επέβαλε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France με το άρθρο 2, στοιχείο γ΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως.

311 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα βάλλει κατά του ύψους του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France με το άρθρο 2, στοιχείο γ΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως, παραπέμποντας στα τέσσερα επιχειρήματα τα οποία προέβαλε με την πέμπτη αιτίαση του ογδόου λόγου, με τον οποίο βάλλει κατά του προστίμου που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως (βλ. σκέψη 297 ανωτέρω). Συνεπώς, ισχυρίζεται, πρώτον, ότι η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη το γεγονός ότι η Arkema France εμπλεκόταν στην επίδικη παράβαση για μικρότερο χρονικό διάστημα απ' ότι η ΕΚΑ και η Finnish Chemicals. Δεύτερον, η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη την ελαφρυντική περίσταση που επισήμανε, στην αιτιολογική σκέψη 401 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με πιθανή αμέλεια της προσφεύγουσας έναντι της θυγατρικής της. Τρίτον, η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη τις διαδικαστικές παρατυπίες που συνιστούσαν προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων τα οποία απαριθμούνται στον δεύτερο λόγο ακυρώσεως. Τέταρτον, η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη τη συνεργασία που παρέσχε η Arkema France κατά τη διοικητική διαδικασία.

312 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα παραπέμπει στο πρώτο επιχείρημα που προέβαλε στο πλαίσιο της έκτης αιτιάσεως του ογδόου λόγου (βλ. σκέψη 278 ανωτέρω) με το οποίο ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλοντας μόνο στην ίδια ατομικό πρόστιμο ενώ στις άλλες μητρικές εταιρίες στην προσβαλλόμενη απόφαση επέβαλε μόνον εις ολόκληρον πρόστιμο από κοινού με τις θυγατρικές τους.

313 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

314 Κατά πρώτον, όσον αφορά τα τέσσερα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα για να αμφισβητήσει την ορθότητα του υπολογισμού του προστίμου που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2, στοιχείο γ΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρώτον, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο το επιχείρημά της ότι το εν λόγω πρόστιμο πρέπει να μειωθεί διότι αυτή ενεπλάκη στην επίδικη παράβαση για μικρότερο χρονικό διάστημα απ' ό,τι η EKA και η Finnish Chemicals. Πράγματι, διαπιστώνεται συναφώς ότι, όπως προκύπτει ρητώς από την αιτιολογική σκέψη 522 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή έλαβε υπόψη, σύμφωνα με το σημείο 24 των κατευθυντηρίων γραμμών, τον συντελεστή πολλαπλασιασμού 5 για την Arkema France και την προσφεύγουσα, που αντιστοιχεί στη διάρκεια της συμμετοχής της στη σύμπραξη, ήτοι 4 έτη και 8 μήνες, ενώ επέλεξε συντελεστή πολλαπλασιασμού 5, 5 για την EKA και τη μητρική της εταιρία, καθώς και για τη Finnish Chemicals και τη μητρική της εταιρία λόγω της συμμετοχής τους στην επίδικη παράβαση για χρονικό διάστημα 5 ετών και 4 μηνών. Συνεπώς, το σχετικό επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

315 Δεύτερον, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα επικαλείται την ελαφρυντική περίσταση που της αναγνώρισε η Επιτροπή, στην αιτιολογική σκέψη 401 της προσβαλλομένης αποφάσεως, που απορρέει από «πιθανή αμέλειά της» έναντι της θυγατρικής της, αφενός, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα αυτό βασίζεται σε εσφαλμένη ανάγνωση της εν λόγω αιτιολογικής σκέψεως. Πράγματι, σε αυτήν η Επιτροπή δεν αναφέρει,

σε αντίθεση προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι η αμέλεια της τελευταίας όσον αφορά τον έλεγχο των ενεργειών της θυγατρικής της συνιστά ελαφρυντική περίσταση, αλλ' αντιθέτως ότι «η έλλειψη επιμέλειας των διοικήσεων της [Arkema France] και [της προσφεύγουσας] κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, που εκφράζεται από το γεγονός ότι τα καταστατικά όργανα και τα όργανα διαχειρίσεως των δύο εταιριών υποτίθεται ότι αγνοούσαν όλες τις ενέργειες των υπαλλήλων τους, δεν μπορεί να τους χρησιμεύσει ως επιχείρημα ώστε να αποφύγουν την ευθύνη για τις πράξεις τους». Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα για να στηρίξει τον ισχυρισμό της ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι η «πιθανή αμέλειά» της κατά την επίβλεψη της θυγατρικής της μπορούσε να δικαιολογήσει τη μείωση του προστίμου. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

316 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη τις παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων της που εξέθεσε με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως ώστε να της χορηγήσει μείωση του προστίμου που επέβαλε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο της εξετάσεως του ως άνω λόγου (βλ. σκέψη 204 ανωτέρω) η Επιτροπή δεν διέπραξε καμία από τις παραβιάσεις τις οποίες επικαλείται η προσφεύγουσα. Συνεπώς, το επιχείρημα αυτό πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμο.

317 Τέταρτον, όσον αφορά το επιχείρημα ότι η Επιτροπή έπρεπε να έχει λάβει υπόψη τη συνεργασία που παρέσχε η Arkema France κατά τη διοικητική διαδικασία, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει, στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου ακυρώσεως, κανένα συγκεκριμένο επιχείρημα προς αμφισβήτηση των εκτιμήσεων της Επιτροπής, στις αιτιολογικές σκέψεις 543 και 544 και 561 έως 580 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σύμφωνα με τις οποίες, κατ' ουσίαν, η συνεργασία την οποία παρέσχε η Arkema France δεν δικαιολογούσε τη χορήγηση σε αυτήν μειώσεως του προστίμου στο πλαίσιο ή εκτός του πλαισίου εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας. Συνεπώς, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

318 Κατά δεύτερον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα είναι η μόνη, μεταξύ των άλλων μητρικών εταιριών στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις, στην οποία επιβλήθηκε ατομικό πρόστιμο, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο. Πράγματι, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως διαπιστώθηκε στο πλαίσιο του έκτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψη 254 ανωτέρω), το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με το άρθρο 2, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως αντιστοιχεί στην προσαύξηση κατά 70 % του βασικού ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France με το άρθρο 2, στοιχείο γ΄, της εν λόγω αποφάσεως, λόγω του ότι ο ιδιαίτερα μεγάλος κύκλος εργασιών της σε σχέση με τον κύκλο εργασιών των άλλων οντοτήτων στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις, κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, της επιτρέπει να εξεύρει ευκολότερα τους αναγκαίους πόρους για την καταβολή του εν λόγω προστίμου. Κατά το μέτρο όμως που δεν αμφισβητείται ότι οι άλλες μητρικές εταιρίες στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν διέθεταν κύκλο εργασιών που να δικαιολογεί τέτοια προσαύξηση, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν τελούσε σε παρόμοια κατάσταση προς τις εν λόγω εταιρίες ώστε να πρέπει η Επιτροπή να τις αντιμετωπίσει κατά τον ίδιο τρόπο.

319 Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του ενάτου λόγου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά το πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα

— Επιχειρήματα των διαδίκων

320 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, δεδομένου ότι το πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France είναι το υψηλότερο από εκείνα που επιβλήθηκαν στις επιχειρήσεις οι οποίες τιμωρούνται με την προσβαλλόμενη απόφαση.

321 Κατά πρώτον, όπως ισχυρίστηκε εξάλλου η προσφεύγουσα στο πλαίσιο της έκτης αιτιάσεως του ογδόου λόγου (βλ. σκέψη 279 ανωτέρω), η στρογγυλοποίηση προς τα κάτω του βασικού ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France ήταν πολύ μικρότερη από εκείνη που εφαρμόστηκε στα βασικά ποσά των προστίμων της Finnish Chemicals και της ΕΚΑ.

322 Κατά δεύτερον, το πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα δεν λαμβάνει αρκούντως υπόψη, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές, δύο παράγοντες. Πρώτον, η Επιτροπή δεν έλαβε αρκούντως υπόψη τον μικρό κύκλο εργασιών της Arkema France στην αγορά χλωρικού νατρίου του ΕΟΧ σε σύγκριση με τον κύκλο εργασιών της ΕΚΑ, που τυγχάνει απαλλαγής από το πρόστιμο, και της Finnish Chemicals, στην οποία επιβάλλεται πρόστιμο τέσσερις φορές μικρότερο από εκείνο της Arkema France. Δεύτερον, η Επιτροπή δεν έλαβε αρκούντως υπόψη το μικρό μερίδιο αγοράς της Arkema France, που ανέρχεται στο 9 % της αγοράς χλωρικού νατρίου σε σύγκριση, αφενός, με το μερίδιο της ΕΚΑ που είναι πέντε φορές μεγαλύτερο και, αφετέρου, της Finnish Chemicals που είναι τρεις φορές μεγαλύτερο. Συναφώς, η προσφεύγουσα επισημαίνει περαιτέρω ότι υπάρχει διαφορά μόνο τεσσάρων ποσοστιαίων μονάδων μεταξύ του μεριδίου αγοράς της Arkema France και των μεριδίων της Aragonesas και της Solvay.

323 Κατά τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι με το πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France δεν λαμβάνεται αρκούντως υπόψη η μικρότερη εμπλοκή της Arkema France στην επίδικη παράβαση σε σύγκριση με την ΕΚΑ και τη Finnish Chemicals.

324 Η Επιτροπή αντικρούει τα ως άνω επιχειρήματα.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

325 Όσον αφορά, κατά πρώτον, την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η στρογγυλοποίηση προς τα κάτω του βασικού ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France ήταν πολύ μικρότερη από εκείνη των βασικών ποσών των προστίμων που επιβλήθηκαν στη Finnish Chemicals και στην EKA, διαπιστώνεται ότι η αιτίαση αυτή ταυτίζεται με την έκτη αιτίαση του ογδόου λόγου (βλ. σκέψη 279 ανωτέρω). Πρέπει κατά συνέπεια να απορριφθεί ως αβάσιμη για τους λόγους που εκτέθηκαν στις σκέψεις 305 έως 308 ανωτέρω, όπου διαπιστώθηκε, κατ' ουσίαν, ότι η μεθοδολογία της στρογγυλοποιήσεως προς τα κάτω του εν λόγω προστίμου εφαρμόστηκε κατά τρόπο συνεπή για την καθεμία από τις επιχειρήσεις στις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις με την προσβαλλόμενη απόφαση και ότι η εν λόγω μεθοδολογία ήταν αντικειμενικά δικαιολογημένη.

326 Όσον αφορά, κατά δεύτερον, την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως κατά το μέτρο που δεν έλαβε αρκούντως υπόψη, αφενός, τον μικρό κύκλο εργασιών της Arkema France στην αγορά χλωρικού νατρίου του EOX σε σύγκριση με την EKA και τη Finnish Chemicals και, αφετέρου, το μικρό μερίδιο αγοράς της Arkema France στην εν λόγω αγορά, η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

327 Αφενός, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει ούτε επιχειρήματα ούτε στοιχεία προς απόδειξη του ότι, δεδομένων των στοιχείων που έλαβε υπόψη για την επιμέτρηση του προστίμου που επέβαλε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France, η Επιτροπή εφάρμοσε κατά τρόπο εισάγοντα διακρίσεις τις διατάξεις των κατευθυντηρίων γραμμών στην προσβαλλόμενη απόφαση. Αφετέρου, η ύπαρξη σημαντικής διαφοράς μεταξύ του προστίμου που επιβλήθηκε στην Arkema France και στην προσφεύγουσα και των προστίμων που επιβλήθηκαν εις ολόκληρον στην EKA και στην Akzo Nobel καθώς και στην ELSA και στη Finnish Chemicals, παρά το ότι η Arkema France διέθετε μερίδιο στην αγορά του χλωρικού νατρίου εντός του EOX μικρότερο από εκείνο της EKA και της Finnish Chemicals, δικαιολογείται από το γεγονός ότι η EKA και η Akzo Nobel έτυχαν πλήρους απαλλαγής από το πρόστιμο και ότι το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών της Finnish Chemicals, που έτυχε

μειώσεως κατά 50 % του προστίμου στο πλαίσιο της εφαρμογής της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας, ήταν σχεδόν κατά το ήμισυ μικρότερο εκείνου της προσφεύγουσας (βλ. πίνακες στις αιτιολογικές σκέψεις 524 και 552 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

328 Όσον αφορά, κατά τρίτον, την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι το πρόστιμο που η Επιτροπή επέβαλε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France δεν λαμβάνει αρκούντως υπόψη τη μικρότερη εμπλοκή της στην παράβαση σε σύγκριση με την ΕΚΑ και τη Finnish Chemicals, επισημαίνεται ότι, πέραν του γεγονότος ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο με τις έγγραφες παρατηρήσεις της που να τεκμηριώνει την αιτίαση αυτή, δεν αμφισβητεί την αιτιολογία που παρέθεσε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 536 της προσβαλλομένης αποφάσεως για να απορρίψει τα σχετικά επιχειρήματα της προσφεύγουσας, κατά την οποία, μεταξύ άλλων, «[η προσφεύγουσα] διατήρησε συχνή επαφή με τους ανταγωνιστές της καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στη σύμπραξη», «ήδη οι αρχικές αυτές επαφές αποδεικνύουν την ενεργό συμμετοχή της στις [επίμαχες] αντιβαίνουσες στον ανταγωνισμό συμφωνίες», ή ακόμη ότι ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι «δεν είχε ρόλο διαμεσολαβητή μεταξύ της ΕΚΑ και της Finnish Chemicals λόγω του περιορισμένου μεριδίου της στην αγορά αναιρείται προδήλως από τα αποδεικτικά στοιχεία που παρατίθενται [στην προσβαλλόμενη απόφαση]».

329 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι τόσο η τρίτη αιτίαση όσο και, ως εκ τούτου, ο ένατος λόγος ακυρώσεως στο σύνολό του.

Επί του δεκάτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των διατάξεων της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας

330 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πραγματικά και νομικά σφάλματα μη χορηγώντας της μείωση προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας. Ο λόγος αυτός διαιρείται σε δύο σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά την άρνηση χορηγήσεως μειώσεως του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

331 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παρέβη την ανακοίνωση του 2002 περί συνεργασίας μη μειώνοντας το πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην ίδια και στην Arkema France, για τον λόγο ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η τελευταία ήταν ανεπαρκή. Φρονεί συναφώς ότι, κατά το μέτρο που η Επιτροπή δεσμεύεται από τις διατάξεις της εν λόγω ανακοινώσεως, δεν μπορούσε να αρνηθεί, είτε αναιτιολογήτως, είτε αφηρημένα και «ιδιότροπα», την οποιαδήποτε μείωση των δύο προστίμων που επέβαλε στην προσφεύγουσα.

332 Κατά πρώτον, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 554, 561, 581 και 584 της προσβαλλομένης αποφάσεως, δεν αμφισβητείται ότι η Arkema France ήταν η πρώτη επιχείρηση, μετά την ΕΚΑ, που προσκόμισε στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία για τη σύμπραξη.

333 Κατά δεύτερον, κατά την προσφεύγουσα, από την ίδια την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, σε αντίθεση με τις εκτιμήσεις που διατυπώνει η Επιτροπή στις αιτιολογικές σκέψεις 568 έως 580 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η τελευταία βασίστηκε στα προσκομισθέντα από την Arkema France στοιχεία για να αποδείξει την επίδικη παράβαση. Συναφώς, παραπέμπει, στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως, στις αιτιολογικές σκέψεις 38 και 46 και στην υποσημείωση υπ' αριθ. 63, στην αιτιολογική σκέψη 76 και στην υποσημείωση υπ' αριθ. 116, στην αιτιολογική σκέψη 94 και στην υποσημείωση υπ' αριθ. 136, στην αιτιολογική σκέψη 98 και στην υποσημείωση υπ' αριθ. 142, στις αιτιολογικές σκέψεις 243 και 251 και στην υποσημείωση υπ' αριθ. 302, στις αιτιολογικές σκέψεις 254, 255, 259, 260, 273, 314, 344, 355, 589, 593 και 594 και στις υποσημειώσεις υπ' αριθ. 118, 259, 293, 337, 540 και 542. Ακόμη, κατά την προσφεύγουσα, οι αποδείξεις που προσκόμισε η Arkema France επέτρεψαν την επιβεβαίωση ορισμένων πράξεων σχετικών με την επίδικη παράβαση, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 568, 569, 571 έως 573, 575 και 576 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Εξάλλου, από την αιτιολογική σκέψη 344,

in limine, της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Aragonesas θεώρησε ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

334 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

335 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέβη τις διατάξεις της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας μη χορηγώντας στην Arkema France μείωση του προστίμου κατά 30 έως 50 %, μολονότι ήταν η πρώτη επιχείρηση, μετά την ΕΚΑ, η οποία έτυχε απαλλαγής από το πρόστιμο, που της προσκόμισε στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

336 Βάσει του σημείου 20 της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας, «[ο]ι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις [για να τύχουν απαλλαγής από το πρόστιμο] μπορούν να είναι επιλέξιμες για μείωση προστίμου που θα τους επιβαλλόταν διαφορετικά».

337 Το σημείο 21 της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας ορίζει ότι «για να πληροί τις [...] προϋποθέσεις [μειώσεως του προστίμου βάσει του σημείου 20 της εν λόγω ανακοινώσεως], μια επιχείρηση πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την πιθανολογούμενη παράβαση που αντιπροσωπεύουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα αποδεικτικά στοιχεία που έχει ήδη στην κατοχή της η Επιτροπή και πρέπει να διακόψει την ανάμειξή της στην πιθανολογούμενη παράβαση το αργότερο κατά τη χρονική στιγμή που υποβάλλει τις αποδείξεις».

338 Στο σημείο 23, στοιχείο β΄, πρώτο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας προβλέπονται τρία κλιμάκια μειώσεως του προστίμου. Η πρώτη επιχείρηση που πληροί τους όρους του σημείου 21 της εν λόγω ανακοινώσεως δικαιούται μείωση προστίμου από 30 έως 50 %, η δεύτερη επιχείρηση μείωση προστίμου από 20 έως 30 % και οι επόμενες επιχειρήσεις μείωση μέχρι 20 %.

339 Το σημείο 23, στοιχείο β΄, δεύτερο εδάφιο, της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας αναφέρει ότι «[π]ροκειμένου να προσδιορίσει το επίπεδο της μείωσης του προστίμου εντός των παραπάνω ορίων, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη της τη χρονική στιγμή κατά την οποία τα αποδεικτικά στοιχεία που πληρούν την προϋπόθεση του σημείου 21 [της εν λόγω ανακοινώσεως] υποβλήθηκαν και το βαθμό της "προστιθέμενης αξίας" που αυτά τα στοιχεία αντιπροσωπεύουν» και ότι «[η] Επιτροπή μπορεί επίσης να λάβει υπόψη της το βαθμό και τη διάρκεια της συνεργασίας της επιχείρησης μετά την ημερομηνία υποβολής των αποδεικτικών στοιχείων».

340 Κατά τη νομολογία, η Επιτροπή απολαύει ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως ως προς τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων και μπορεί, συναφώς, να λάβει υπόψη πλειάδα στοιχείων, μεταξύ των οποίων καταλέγεται η συνεργασία των εμπλεκομένων επιχειρήσεων κατά την έρευνα που διεξάγουν οι υπηρεσίες της. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή καλείται να προβεί σε περίπλοκες εκτιμήσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά, όπως οι σχετικές με τη συνεργασία καθεμίας από τις εν λόγω επιχειρήσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2007, C-328/05 P, SGL Carbon κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-3921, σκέψη 81, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 2010, T-456/05 και T-457/05, Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-1443, σκέψη 219).

341 Ακόμη, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της συνεργασίας που παρέχουν τα μέλη μιας συμπράξεως, στην Επιτροπή μπορεί να προσαφθεί μόνον πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, δεδομένου ότι έχει ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως για να αξιολογήσει την ποιότητα και τη λυσιτέλεια της συνεργασίας μιας επιχειρήσεως, ιδίως σε σχέση με τη συμβολή άλλων επιχειρήσεων (απόφαση SGL Carbon κατά Επιτροπής, σκέψη 341 ανωτέρω,

σκέψη 88). Συναφώς, πρέπει ακόμη να υπομνησθεί ότι, αν και η Επιτροπή υποχρεούται να εξηγεί τους λόγους για τους οποίους φρονεί ότι τα στοιχεία που προσκομίζουν οι επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ανακοινώσεως περί συνεργασίας αποτελούν συμβολή που δικαιολογεί ή που δεν δικαιολογεί τη μείωση του επιβαλλόμενου προστίμου, αντιστρόφως, απόκειται στις επιχειρήσεις που επιθυμούν να αμφισβητήσουν τη σχετική απόφαση της Επιτροπής να αποδείξουν ότι, αν αυτές δεν είχαν παράσχει οικειοθελώς τις ως άνω πληροφορίες, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να αποδείξει τα ουσιώδη στοιχεία της παραβάσεως και, επομένως, να εκδώσει απόφαση περί επιβολής προστίμων (απόφαση Erste Group Bank κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 60 ανωτέρω, σκέψη 297).

342 Επιπλέον, η μείωση των προστίμων σε περίπτωση συνεργασίας των επιχειρήσεων που έχουν συμμετάσχει σε παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού στηρίζεται στη σκέψη ότι μια τέτοια συνεργασία διευκολύνει το έργο της Επιτροπής για τη διαπίστωση και, ενδεχομένως, τον τερματισμό της παραβάσεως (απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 45 ανωτέρω, σκέψη 399, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Μαΐου 1998, Τ-338/94, Finnboard κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. ΙΙ-1617, σκέψη 363). Λαμβανομένης υπόψη της ratio της μειώσεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να παραβλέψει τη λυσιτέλεια των παρασχεθεισών πληροφοριών, η οποία αποτελεί αναγκαστικά συνάρτηση των αποδεικτικών στοιχείων που είχε ήδη στην κατοχή της (απόφαση Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής, σκέψη 341 ανωτέρω, σκέψη 220).

343 Εξάλλου, όπως προκύπτει από τη νομολογία, οσάκις επιχείρηση επιβεβαιώνει απλώς, στο πλαίσιο της συνεργασίας, και μάλιστα με μικρότερη ακρίβεια και σαφήνεια, ορισμένα από τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία είχε ήδη παράσχει άλλη επιχείρηση ως συνεργασία, ο βαθμός συνεργασίας της ως άνω επιχειρήσεως, μολονότι ενδέχεται να έχει κάποια χρησιμότητα για την Επιτροπή, δεν μπορεί να θεωρηθεί συγκρίσιμος με αυτόν της πρώτης επιχειρήσεως η οποία προσκόμισε τα εν λόγω στοιχεία. Πράγματι, μια δήλωση που απλώς ενισχύει, σε ορισμένο βαθμό, δήλωση που ήδη ευρισκόταν στη διάθεση της Επιτροπής δεν διευκολύνει σημαντικά το έργο της Επιτροπής. Συνεπώς, δεν αρκεί για να δικαιολογήσει τη μείωση του προστίμου λόγω συνεργασίας (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, Τ-44/00, Mannesmannröhren-Werke κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. ΙΙ-2223, σκέψη 301·

της 25ης Οκτωβρίου 2005, T-38/02, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4407, στο εξής: απόφαση Danone του Πρωτοδικείου, σκέψη 455, και Gütermann και Zwicky κατά Επιτροπής, σκέψη 340 ανωτέρω, σκέψη 222).

344 Τέλος, η συνεργασία μιας επιχειρήσεως κατά την έρευνα δεν γεννά δικαίωμα σε μείωση του προστίμου όταν η συνεργασία αυτή δεν υπερέβη τα όρια των υποχρεώσεων που η εν λόγω επιχείρηση υπέχει από το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003 (βλ., επ' αυτού, απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαρτίου 1992, T-12/89, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-907, σκέψεις 341 και 342, και απόφαση Danone, σκέψη 343 ανωτέρω, σκέψη 451).

345 Εν προκειμένω, επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι αναμφίβολα, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 561 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Arkema France είναι η δεύτερη επιχείρηση, μετά την EKA, που υπέβαλε αίτηση βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας. Πρέπει κατά συνέπεια να εξετασθεί αν, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από την ανάγνωση της καθεμίας από τις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως τις οποίες απαριθμεί και οι οποίες παρατέθηκαν στη σκέψη 333 ανωτέρω προκύπτει ότι η Arkema France παρέσχε στην Επιτροπή στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία κατά την έννοια του σημείου 21 της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας.

346 Κατά πρώτον, όσον αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι, κατ' ουσίαν, έπρεπε να τύχει μειώσεως του προστίμου σύμφωνα με την ανακοίνωση του 2002 περί συνεργασίας, κατά το μέτρο που ήταν η πρώτη επιχείρηση η οποία παρέσχε τις πληροφορίες που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 38, 46, 344, 355 και 589 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και στη σχετική υποσημείωση αριθ. 63, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

347 Πρώτον, όσον αφορά τις αιτιολογικές σκέψεις 38 και 46 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και τη σχετική υποσημείωση αριθ. 63, επισημαίνεται ότι αφορούν

πληροφορίες παρασχεθείσες από την Arkema France σχετικά με την παραγωγική της ικανότητα καθώς και την αξία των πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων που ήταν παρούσες στην αγορά χλωρικού νατρίου του ΕΟΧ. Καθόσον όμως οι εν λόγω πληροφορίες δεν υπερβαίνουν, κατά την έννοια της παρατεθείσας στη σκέψη 344 ανωτέρω νομολογίας, τα όρια των υποχρεώσεων που υπέχει η Arkema France από το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003, διαπιστώνεται ότι δεν έχουν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

348 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι στην αιτιολογική σκέψη 344 της προσβαλλομένης αποφάσεως η Επιτροπή κάνει λόγο για επιχείρημα το οποίο προέβαλε η Aragonesas κατά το οποίο «[τ]α αποδεικτικά στοιχεία τα οποία παρουσίασε η Επιτροπή βασίζονται κυρίως σε αιτήσεις [βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας] της ΕΚΑ, της Finnish Chemicals και της [Arkema France]». Συναφώς, επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή αρκείται να υπενθυμίσει ένα επιχείρημα της Aragonesas, το εν λόγω επιχείρημα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραδοχή εκ μέρους της Επιτροπής ότι η Arkema France προσκόμισε στην Επιτροπή στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία ή ως απόδειξη του ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως με το να μη δεχθεί ότι οι πληροφορίες τις οποίες παρέσχε η Arkema France είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

349 Τρίτον, στην αιτιολογική σκέψη 355 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισημαίνει κατ' ουσίαν ότι «οι δηλώσεις που αντίκεινται στα συμφέροντα του δηλούντος πρέπει, καταρχήν, να θεωρούνται ως ιδιαιτέρως αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία». Συναφώς, διαπιστώνεται ότι από μια τέτοια γενική εκτίμηση της Επιτροπής δεν συνάγεται ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France διευκόλυναν, εν προκειμένω, σημαντικά το έργο της Επιτροπής επιτρέποντάς της να διαπιστώσει τις πράξεις που στοιχειοθετούσαν την παράβαση και, ως εκ τούτου, ότι είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

350 Τέταρτον, στην αιτιολογική σκέψη 589 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, «προς εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των στοιχείων που προσκόμισε η Finnish Chemicals, τονίζεται ότι κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο [αυτή] ήρθε σε επαφή με την Επιτροπή, [η Επιτροπή] ήδη διέθετε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία της είχαν υποβληθεί από την ΕΚΑ, [τη] Finnish Chemicals (με την απάντησή της στην από 10 Σεπτεμβρίου 2004 αίτηση παροχής πληροφοριών, κατά το μέτρο που [η Finnish Chemicals] δεν υπερέβη αυτό που της ζητούνταν) και [από την Arkema France]». Συναφώς, επισημαίνεται ότι, έστω και αν το γράμμα της εν λόγω αιτιολογικής σκέψεως μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Επιτροπή θεώρησε ότι η Arkema France παρέσχε «αποδεικτικά στοιχεία», εντούτοις η ερμηνεία αυτή δεν είναι δυνατόν να γίνει δεκτή εν προκειμένω, δεδομένου του πλαισίου εντός του οποίου διατυπώθηκε από την Επιτροπή η εκτίμηση αυτή και των διαπιστώσεων στις οποίες αυτή προβαίνει εξάλλου με την προσβαλλόμενη απόφαση. Πράγματι, καταρχάς, κατά το μέτρο που η εκτίμηση αυτή της Επιτροπής διενεργήθηκε στο πλαίσιο της αξιολογήσεως της πρόσθετης αποδεικτικής αξίας των στοιχείων που προσκόμισε η Finnish Chemicals, αποβλέπει στο να τονισθεί ότι η Επιτροπή υποχρεούται να εξετάσει αν οι πληροφορίες που παρέσχε η Finnish Chemicals έχουν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία υπό το πρίσμα των στοιχείων που έχει ήδη στο φάκελό της και όχι ότι η Arkema France προσκόμισε στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία. Ακόμη, η εν λόγω εκτίμηση δεν αναιρεί τις διαπιστώσεις της Επιτροπής, στις αιτιολογικές σκέψεις 561 έως 580 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά τις οποίες πρέπει να απορριφθούν όλα τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας και της Arkema France που παρατίθενται στην προσβαλλόμενη απόφαση και με τα οποία προβάλλεται ότι η Arkema France προσκόμισε στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία. Τέλος, εν πάση περιπτώσει, η εκτίμηση την οποία διατύπωσε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 589 της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να αποδείξει ότι, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που παρεσχέθησαν από την Arkema France, η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

351 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τις αιτιολογικές σκέψεις 76, 254, 255, 259 και 273 της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθώς και τις σχετικές υποσημειώσεις αριθ. 116 και 337, στις οποίες παραπέμπει η προσφεύγουσα, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

352 Πρώτον, στην αιτιολογική σκέψη 76 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στη σχετική υποσημείωση αριθ. 116, η Επιτροπή περιγράφει τη γενική λειτουργία της συμπράξεως, η οποία είχε ως κύριο χαρακτηριστικό «συχνές επαφές υπό τη μορφή διμερών ή πολυμερών συναντήσεων και τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, χωρίς όμως να ακολουθείται συγκεκριμένο σχέδιο». Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι «σύμφωνα με την [Arkema France], από την έναρξη της συμπράξεως είχε συνταχθεί κατάλογος των κοινών πελατών και των όγκων των πωλήσεων προς τους πελάτες αυτούς που αναλογούσαν στον καθέναν από τους παραγωγούς χλωρικού νατρίου οι οποίοι ήταν μέλη της συμπράξεως» και ότι «[η Arkema France] δεν υπέβαλε όμως τον εν λόγω κατάλογο στην Επιτροπή». Συναφώς, πέραν του γεγονότος ότι από την προφορική αίτηση της ΕΚΑ για απαλλαγή της από το πρόστιμο προκύπτει ότι η ΕΚΑ είχε ήδη ενημερώσει την Επιτροπή για τη φύση των επαφών μεταξύ των εμπλεκομένων επιχειρήσεων, η πληροφορία αυτή, την οποία η Arkema France δεν τεκμηρίωσε με κανένα έγγραφο αποδεικτικό στοιχείο, δεν είχε, κατά την έννοια της παρατεθείσας στη σκέψη 343 ανωτέρω νομολογίας, σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

353 Δεύτερον, στην αιτιολογική σκέψη 254 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στην υπ' αριθ. 305 υποσημείωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Arkema France δήλωσε ότι «[ο εκπρόσωπός της L.] νομίζει ότι θυμάται μια συνάντηση μεταξύ της Finnish Chemicals και [της Arkema France] προκειμένου να αποσαφηνιστεί για ποιον λόγο είχαν παύσει να τηρούνται οι κανόνες κατανομής που ίσχυαν για [τον πελάτη] MODO» και ότι «κατά τη συνάντηση αυτή, που ο [L.] πιστεύει ότι πραγματοποιήθηκε το πρώτο τρίμηνο του 1999 στη Φινλανδία, η Finnish Chemicals δήλωσε ότι είχε καταστεί ο αποκλειστικός προμηθευτής της [MODO], κατόπιν συμφωνίας της μητρικής της εταιρίας με τη MODO, διαρρηγνύοντας έτσι τη συμφωνία μεταξύ της ΕΚΑ, της Finnish Chemicals και [της Arkema France] όσον αφορά τον ως άνω πελάτη». Συναφώς, επισημαίνεται ότι, στην αιτιολογική σκέψη 255 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή προσθέτει ότι «εντούτοις, δεδομένου ότι η σύμβαση μεταξύ της MODO και της Finnish Chemicals συνήφθη μόλις τον Σεπτέμβριο του 1999, η Επιτροπή φρονεί ότι ο [L.] συγχέει τις ημερομηνίες και τους τόπους και στην πραγματικότητα αναφέρεται στη συνάντηση της 9ης Νοεμβρίου 1999 στην Κοπεγχάγη». Επομένως, πέραν του γεγονότος ότι η πληροφορία την οποία παρέσχε προφορικώς η Arkema France είναι, κατά δική της ομολογία, αβέβαιη («ο [L.] νομίζει ότι θυμάται») και επιπλέον αόριστη, διαπιστώνεται εν πάση περιπτώσει ότι η Επιτροπή επισημαίνει ρητώς, στην αιτιολογική σκέψη 255 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η πληροφορία αυτή είναι εσφαλμένη, πράγμα που δεν αμφισβητεί εξάλλου η προσφεύγουσα.

Συνεπώς, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως με το να μη δεχθεί ότι η πληροφορία αυτή είχε σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

354 Τρίτον, στην αιτιολογική σκέψη 259 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή κάνει λόγο για λογαριασμούς ταξιδιωτικών εξόδων του εκπροσώπου της Arkema France, L., που καλύπτουν το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 1999 και που της προσκομίσθηκαν από την Arkema France. Στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη αναφέρει επίσης ότι τα έγγραφα αυτά περιέχουν τη σημείωση «15/12 EKA Roissy» και ότι εξ αυτού η Arkema France συνάγει ότι «η σημείωση αυτή θα μπορούσε να αφορά συνάντηση με εκπροσώπους της EKA στο αεροδρόμιο Roissy-Charles de Gaulle στο Παρίσι στις 15 Δεκεμβρίου 1999». Διαπιστώνεται ότι, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή επισήμανε ότι η EKA δεν θυμάται μια τέτοια συνάντηση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι το στοιχείο αυτό, για το οποίο η Arkema France δεν είναι βέβαιη και το οποίο δεν επιβεβαιώθηκε, δεν είχε σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία. Πρέπει να τονισθεί συναφώς ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν συμπεριέλαβε, δεδομένης της ελλείψεως επαρκών αποδεικτικών στοιχείων προς επιβεβαίωση της πληροφορίας αυτής, τη συνάντηση στο αεροδρόμιο Roissy-Charles de Gaulle στον κατάλογο των συναντήσεων και των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων όσον αφορά τη σύμπραξη (βλ. παράρτημα 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως) επιβεβαιώνει ότι το στοιχείο αυτό δεν έχει σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

355 Τέταρτον, στην αιτιολογική σκέψη 273 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η Arkema France κάνει λόγο για συνάντηση μεταξύ της EKA, της Finnish Chemicals και της Arkema France «κατά την άνοιξη του 2000». Επισημαίνεται όμως ότι, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι ούτε η EKA ούτε η Finnish Chemicals επιβεβαίωσαν την πραγματοποίηση της ως άνω συναντήσεως. Ακόμη, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη η Επιτροπή επισημαίνει ότι πρέπει να θεωρηθεί, βάσει των πληροφοριών που παρέσχε η EKA και οι οποίες παρετέθησαν στην αιτιολογική σκέψη 283 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι πρόκειται στην πραγματικότητα για τη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 9 Φεβρουαρίου 2000. Συνεπώς, πέραν του γεγονότος ότι η ως άνω πληροφορία την οποία παρέσχε η Arkema France είναι αόριστη, η Επιτροπή επισήμανε, χωρίς να αμφισβητείται τούτο από την προσφεύγουσα, ότι δεν επιβεβαιώθηκε από άλλα στοιχεία που να παρέχουν στην Επιτροπή δυνατότητα αποδείξεώς της. Συνεπώς, η Επιτροπή

δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως με το να μη δεχθεί ότι η πληροφορία αυτή είχε σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

356 Πέμπτον, διαπιστώνεται ότι στην υποσημείωση αριθ. 337 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επεξηγεί τα όσα εκθέτει στην αιτιολογική σκέψη 284 της εν λόγω αποφάσεως, στην οποία η Επιτροπή επισήμανε μεταξύ άλλων ότι «έστω και αν εξακολούθησαν κάποιες τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και συναντήσεις μεταξύ ανταγωνιστών τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2000 […], η συνεργασία δεν αποκαταστάθηκε [το 2000] στο [σύνηθες] επίπεδο, που περιελάμβανε κυρίως προσπάθειες για τον καταμερισμό των όγκων πωλήσεων και για τον καθορισμό των τιμών, εξαιτίας της απώλειας εμπιστοσύνης και από τις δύο πλευρές και για κάθε άλλο συναφή λόγο που αναφέρεται από τους ανταγωνιστές στις διάφορες δηλώσεις τους». Στην υποσημείωση αριθ. 337 της εν λόγω αποφάσεως, η Επιτροπή αναφέρει, όσον αφορά την ημερομηνία κατά την οποία έπαυσε η σύμπραξη, ότι «η ΕΚΑ και η [Arkema France] αναφέρονται στα προγράμματα [για την τήρηση του δικαίου του ανταγωνισμού] που θέσπισαν αντιστοίχως το 1999 και το 2000» και ότι «η Finnish Chemicals αναφέρει ότι οι επαφές με τους ανταγωνιστές έπαυσαν να έχουν αντικείμενο από τη στιγμή που συνήψε τη σύμβαση με [τον πελάτη] MODO». Συναφώς, επισημαίνεται ακόμη ότι η Επιτροπή αναφέρει, στην αιτιολογική σκέψη 575 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο εκπρόσωπος της Arkema France, L., «περιορίστηκε να επιβεβαιώσει τη δήλωση της ΕΚΑ όσον αφορά το αποτέλεσμα της θεσπίσεως των προγραμμάτων συμμορφώσεως, χωρίς να προσκομίσει νέα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία». Ακόμη, στην αιτιολογική σκέψη 593 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στην υποσημείωσή της αριθ. 540, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «κατά τη στιγμή που έλαβε την απάντηση στην αίτηση παροχής πληροφοριών και την αίτηση της Finnish Chemicals [για την παροχή συνεργασίας], ο φάκελός της περιείχε ήδη στοιχεία, προερχόμενα από δύο ανεξάρτητες πηγές [ΕΚΑ και Arkema France], που μαρτυρούσαν ότι η παράβαση δεν είχε παύσει πριν την άνοιξη του 2000». Τέλος, στην αιτιολογική σκέψη 594 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθώς και στην υπ' αριθ. 542 υποσημείωσή της, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι «είχε συναγάγει από [τ]η συμβολή [της ΕΚΑ]» ότι αυτή είχε λάβει αποστάσεις από τη σύμπραξη κατά την άνοιξη του 2000.

357 Υπό το πρίσμα των διαπιστώσεων της Επιτροπής στις αιτιολογικές σκέψεις της προσβαλλομένης αποφάσεως που παρατέθηκαν στη σκέψη 356 ανωτέρω, πρέπει να κριθεί ότι το σχετικό στοιχείο που προσκόμισε η Arkema France δεν είχε σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία κατά την ημέρα που υποβλήθηκε στην Επιτροπή.

Πράγματι, πέραν του γεγονότος ότι το στοιχείο που προσκόμισε η Arkema France ότι η σύμπραξη τερματίσθηκε κατόπιν της εισαγωγής προγραμμάτων για την τήρηση του δικαίου του ανταγωνισμού είναι ασαφής σε ό,τι αφορά την ακριβή ημερομηνία που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή για να καθορίσει τον χρόνο λήξεως της παραβάσεως, ήτοι τις 9 Φεβρουαρίου 2000 [άρθρο 1, στοιχείο ε΄, της προσβαλλομένης αποφάσεως], οι διευκρινίσεις της ΕΚΑ ήταν αυτές που επέτρεψαν στην Επιτροπή, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 290 της προσβαλλομένης αποφάσεως, να εξακριβώσει ότι η παράβαση είχε λήξει με τη συνάντηση του επαγγελματικού σωματείου CEFIC στις 9 Φεβρουαρίου 2000.

358 Κατά τρίτον, διαπιστώνεται ότι, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η αιτιολογική σκέψη 94 και η υπ' αριθ. 196 υποσημείωση, η αιτιολογική σκέψη 98 και η υπ' αριθ. 142 υποσημείωση, η αιτιολογική σκέψη 243 και η υπ' αριθ. 293 υποσημείωση, η αιτιολογική σκέψη 251 και η υπ' αριθ. 302 υποσημείωση, οι αιτιολογικές σκέψεις 260 και 593 και η υπ' αριθ. 540 υποσημείωση, η αιτιολογική σκέψη 594 και η υπ' αριθ. 542 υποσημείωση, καθώς και οι υπ' αριθ. 118 και 259 υποσημειώσεις, κάνουν λόγο είτε για πληροφορίες για τις οποίες προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση ότι βρίσκονταν ήδη στην κατοχή της Επιτροπής την ημέρα κατά την οποία η Arkema France υπέβαλε την αίτησή της βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας, είτε για πληροφορίες που δεν ήταν αρκούντως σαφείς ή τεκμηριωμένες ώστε να επιτρέψουν στην Επιτροπή να αποδείξει τις πράξεις που στοιχειοθετούσαν την παράβαση είτε, τέλος, για πληροφορίες τις οποίες η Επιτροπή μπορούσε να λάβει σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003.

359 Πρώτον, στην αιτιολογική σκέψη 94 και στην υπ' αριθ. 136 υποσημείωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή αναφέρει ότι «[κ]ατά τη Finnish Chemicals, στις 17 Μαΐου [1995] πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο ξενοδοχείο SAS Royal de Κοπεγχάγη, στην οποία συμμετείχαν [η ΕΚΑ, η Finnish Chemicals και η Arkema France]». Η Επιτροπή επισημαίνει στο σημείο αυτό ότι οι λογαριασμοί ταξιδιωτικών εξόδων του εκπροσώπου της Arkema France, D., επιβεβαίωσαν την παρουσία του στη συνάντηση αυτή. Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις 95 και 96 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη της ως άνω συναντήσεως βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε η Finnish Chemicals, πράγμα που δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Πράγματι, στην αιτιολογική σκέψη 96 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι οι σημειώσεις που κράτησε κατά τη συνάντηση της 17ης Μαΐου 1995

ο εκπρόσωπος της Finnish Chemicals, S., «αποδεικνύουν τη συμμετοχή της [Arkema France] στη σύμπραξη». Αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι η υποβολή απλώς των λογαριασμών ταξιδιωτικών εξόδων του εκπροσώπου της Arkema France που επιβεβαίωναν την παρουσία του στην επίμαχη συνάντηση αποτελεί συνεργασία μη υπερβαίνουσα, κατά την έννοια της παρατεθείσας στη σκέψη 344 ανωτέρω νομολογίας, τα όρια των υποχρεώσεων που της επέβαλλε το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι η Arkema France δεν είχε παράσχει συναφώς στοιχεία με σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

360 Δεύτερον, στην αιτιολογική σκέψη 98 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στην υποσημείωση υπ' αριθ. 142, η Επιτροπή αναφέρει μεταξύ άλλων ότι «η ΕΚΑ δηλώνει επίσης ότι κατά το 1995 αποφάσισαν από κοινού με τη Finnish Chemicals και [την Arkema France] να "πραγματοποιήσουν σημαντική αύξηση των τιμών η οποία πέτυχε" όσον αφορά την Πορτογαλία, λαμβανομένης υπόψη της υποτιμήσεως του εσκούδου» και προσθέτει ότι «από τα υποβληθέντα από την ΕΚΑ αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι το 1995 η εν λόγω επιχείρηση αύξησε τις τιμές της για τους Πορτογάλους πελάτες της κατά 31 % και κατά 44 % σε σχέση με τις τιμές του 1993». Επιπλέον, η Επιτροπή αναφέρει ότι «η [Arkema France] κάνει επίσης λόγο για επιτυχή αύξηση τιμών». Από το κείμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει κατά συνέπεια ότι η ως άνω αύξηση τιμών του 1995 αποδείχθηκε βάσει στοιχείων που υπέβαλε προφορικώς και εγγράφων που προσκόμισε η ΕΚΑ, πράγμα που δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα. Επομένως, έστω και αν η πληροφορία που παρέσχε προφορικώς η Arkema France επιβεβαιώνει εκείνη της ΕΚΑ, διαπιστώνεται, όπως θεώρησε και η Επιτροπή, ότι η πληροφορία αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί, σύμφωνα με την παρατεθείσα στη σκέψη 343 ανωτέρω νομολογία, ως έχουσα σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία, δεδομένου ότι η Arkema France δεν προσκόμισε λεπτομερή στοιχεία για την εν λόγω αύξηση τιμών πέραν εκείνων που είχε προσκομίσει η ΕΚΑ.

361 Τρίτον, στην αιτιολογική σκέψη 243 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στην υπ' αριθ. 293 υποσημείωση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «[σ]τις δηλώσεις τους, η ΕΚΑ και η [Arkema France] ανέφεραν ότι πραγματοποιήθηκε συνάντηση των εκπροσώπων τους τον Φεβρουάριο ή τον Μάρτιο του 1999» και ότι «η [Arkema France] επιβεβαίωσε ότι ο [W.] εκπροσωπούσε την ΕΚΑ κατά την ως άνω συνάντηση». Συναφώς,

διαπιστώνεται ότι, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή προβαίνει ρητώς σε επανάληψη των στοιχείων που παρέσχε προφορικώς η ΕΚΑ. Ακόμη, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή επισήμανε περαιτέρω, στην αιτιολογική σκέψη 245 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «έστω και αν δεν κατέστη δυνατό να αποδειχθεί με απόλυτη βεβαιότητα ότι η συνάντηση έλαβε χώρα, η Επιτροπή θεωρεί ότι πιθανότατα οι συνομιλίες μεταξύ των ανταγωνιστών συνεχίστηκαν κατά τον τρόπο που περιέγραψε η ΕΚΑ». Συνεπώς, πέραν του γεγονότος ότι με βάση τις πληροφορίες και μόνο που παρέσχε η ΕΚΑ η Επιτροπή έλαβε γνώση της εν λόγω συναντήσεως και του περιεχομένου της, η Επιτροπή θεωρεί, χωρίς να αμφισβητείται τούτο από την προσφεύγουσα, ότι το στοιχείο αυτό δεν παρέχει τη δυνατότητα να διαπιστωθούν τα πραγματικά περιστατικά της παραβάσεως με βεβαιότητα. Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη με το να μη δεχθεί ότι η σχετική πληροφορία που είχε παράσχει η Arkema France είχε σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

362 Τέταρτον, στην αιτιολογική σκέψη 251 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στη σχετική υποσημείωση αριθ. 302, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «η Finnish Chemicals ενημέρωσε την Επιτροπή για μια συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στην Κοπεγχάγη στις 9 Νοεμβρίου 1999» και στην οποία παρίσταντο εκπρόσωποι της Arkema France και της Finnish Chemicals. Στο ίδιο σημείο διευκρινίζεται επίσης ότι η Arkema France «επιβεβαίωσε ότι η συνάντηση αυτή έλαβε χώρα και [ότι] απέστειλε στην Επιτροπή τους λογαριασμούς ταξιδιωτικών εξόδων του [εκπροσώπου της, L.], που αποδεικνύουν ότι αυτός μετέβη στην Κοπεγχάγη στις 9 Νοεμβρίου 1999». Συναφώς, επισημαίνεται ότι, αφενός, η υποβολή απλώς των λογαριασμών ταξιδιωτικών εξόδων του εκπροσώπου της Arkema France που επιβεβαιώνουν την παρουσία του στην επίμαχη συνάντηση αποτελεί συνεργασία μη υπερβαίνουσα, κατά την έννοια της παρατεθείσας στη σκέψη 344 ανωτέρω νομολογίας, τις υποχρεώσεις που της επέβαλλε το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003. Αφετέρου, η Επιτροπή επαναλαμβάνει κατά λέξη, στην αιτιολογική σκέψη 252 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τις σαφείς πληροφορίες που παρέσχε η Finnish Chemicals όσον αφορά το περιεχόμενο των συνομιλιών που έλαβαν χώρα κατά την ως άνω συνάντηση, ενώ η αιτιολογική σκέψη 254 της προσβαλλομένης αποφάσεως κάνει λόγο για αόριστες δηλώσεις εκ μέρους της Arkema France σχετικά με τη συνάντηση αυτή. Τέλος, από τις εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις προκύπτει ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France δεν επέτρεψαν να επιβεβαιωθούν στοιχεία του φακέλου της Επιτροπής κατά την ημέρα της υποβολής τους, αλλά οι πληροφορίες που παρέσχε η Finnish Chemicals είναι εκείνες που επέτρεψαν στην Επιτροπή να αποδείξει τα εν λόγω πραγματικά περιστατικά. Συνεπώς, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι οι

σχετικές πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

363 Πέμπτον, στην αιτιολογική σκέψη 260 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «η Finnish Chemicals δήλωσε [διά του εκπροσώπου της, S.] ότι οι εκπρόσωποι της [Arkema France] και της Finnish Chemicals ξανασυναντήθηκαν στις 21 Δεκεμβρίου 1999 […] στη Στοκχόλμη» και ότι «η συνάντηση αυτή επιβεβαιώνεται και από τους λογαριασμούς ταξιδιωτικών εξόδων του [L.] τους οποίους απέστειλε η [Arkema France]». Επισημαίνεται συναφώς ότι, πέραν του γεγονότος ότι, όπως προκύπτει από την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, η Επιτροπή απέδειξε τη συνάντηση αυτή μόνο βάσει των πληροφοριών που παρέσχε η Finnish Chemicals, η υποβολή απλώς των λογαριασμών ταξιδιωτικών εξόδων του εκπροσώπου της Arkema France που επιβεβαιώνουν την παρουσία του στην επίμαχη συνάντηση αποτελεί συνεργασία μη υπερβαίνουσα, κατά την έννοια της παρατεθείσας στη σκέψη 344 ανωτέρω νομολογίας, τις υποχρεώσεις που της επέβαλλε το άρθρο 18 του κανονισμού 1/2003.

364 Έκτον, στην υποσημείωση αριθ. 118 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «η [Arkema France] επιβεβαίωσε την ύπαρξη του μηχανισμού κατανομής της αγοράς και του συστήματος αντισταθμίσεως που περιγράφησαν από την ΕΚΑ». Συναφώς, επισημαίνεται ότι, πέραν του γεγονότος ότι από την ως άνω αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε στις προφορικές δηλώσεις της ΕΚΑ για να διαπιστώσει τα πραγματικά περιστατικά της παραβάσεως, πράγμα που δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα, η απλή προφορική και αόριστη επιβεβαίωση της πληροφορίας αυτής δεν μπορεί να θεωρηθεί, όπως προκύπτει από την παρατεθείσα στη σκέψη 343 ανωτέρω νομολογία, ως έχουσα σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

365 Έβδομον, στην αιτιολογική σκέψη 207 της προσβαλλομένης αποφάσεως και στη σχετική υποσημείωση αριθ. 259, η Επιτροπή επισημαίνει ότι «πρέπει να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο συνομιλιών μεταξύ της Finnish Chemicals και της [Arkema France] σχετικά με [τον πελάτη] MODO, ο [L., εκπρόσωπος της Arkema France] τηλεφώνησε στον [B.] (τον εκπρόσωπο της Quadrimex, εισαγωγέα της Finnish Chemicals στη

Γαλλία) προκειμένου να συζητήσουν για τους όγκους πωλήσεων που είχε απωλέσει η [Arkema France]» και ότι «κατά τις τηλεφωνικές αυτές συνδιαλέξεις της 2ας και της 5ης Οκτωβρίου 1998, ο [L.] παραπονέθηκε για την επιθετικότητα των Σκανδιναβών και ζήτησε αντιστάθμιση σε όγκο πωλήσεων υπέρ της [Arkema France]». Συναφώς, από τα έγγραφα στα οποία γίνεται αναφορά στην υποσημείωση αριθ. 257 της προσβαλλομένης αποφάσεως και από το σημείο 4.3.1.20, στις αιτιολογικές σκέψεις 205 έως 216 της εν λόγω αποφάσεως, το οποίο φέρει τον τίτλο «1998 — σύγκρουση για τον πελάτη MODO», προκύπτει ότι, για να εξακριβώσει την ακριβή φύση των επαφών μεταξύ των ανταγωνιστών όσον αφορά τον εφοδιασμό του πελάτη MODO, τις ημερομηνίες των επαφών αυτών και τους κατανεμηθέντες όγκους πωλήσεων, η Επιτροπή βασίστηκε πλήρως στις σαφείς πληροφορίες που της παρέσχε η Finnish Chemicals. Η Επιτροπή δεν υπέπεσε συνεπώς σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως με το να μη δεχθεί ότι η σχετική πληροφορία την οποία παρέσχε η Arkema France είχε σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

366 Τέταρτον, όσον αφορά τις αιτιολογικές σκέψεις 568, 569, 571 έως 573, 575 και 576 της προσβαλλομένης αποφάσεως στις οποίες αναφέρεται η προσφεύγουσα, επισημαίνεται ότι από τις εν λόγω αιτιολογικές σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή διέθετε τις πληροφορίες αυτές «από δύο πηγές» κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο της παρασχέθηκαν από την Arkema France (αιτιολογική σκέψη 568 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι η Arkema France «επιβεβαίωσε γενικόλογα την ύπαρξη του συστήματος κατανομής, αλλά δεν [προσκόμισε] κανένα έγγραφο στοιχείο που να χρονολογείται από την περίοδο την οποία αφορούν τα πραγματικά περιστατικά, το οποίο θα ενίσχυε τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά» (αιτιολογική σκέψη 569 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France όσον αφορά επαφές με τους ανταγωνιστές της ήταν «στοιχειώδ[εις] και δεν της επέτρεψαν να αποδείξει τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά» (αιτιολογική σκέψη 571 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι οι πληροφορίες για τις αυξήσεις τιμών από το 1993 έως το 1995 επιβεβαίωσαν «πολύ γενικόλογα» εκείνες που είχε ήδη στη διάθεσή της (αιτιολογική σκέψη 572 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι οι πληροφορίες για τον εφοδιασμό του πελάτη MODO είχαν «ήδη πιστοποιηθεί σε επαρκή βαθμό από τα έγγραφα που είχε προσκομίσει η ΕΚΑ» (αιτιολογική σκέψη 573 της προσβαλλομένης αποφάσεως), ότι η Arkema France «περιορίστηκε να επιβεβαιώσει τη δήλωση της ΕΚΑ όσον αφορά το αποτέλεσμα της θεσπίσεως προγραμμάτων συμμορφώσεως, χωρίς να προσκομίσει νέα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία» (αιτιολογική σκέψη 575 της προσβαλλομένης αποφάσεως), καθώς και η εκτίμηση της Επιτροπής ότι «η [Arkema France] επιβεβαίωσε μεν πολύ γενικόλογα ορισμένες πτυχές της λειτουργίας της συμπράξεως, όχι όμως κατά

τρόπο που να ενισχύει τη δυνατότητα της Επιτροπής να αποδείξει την παράβαση» (αιτιολογική σκέψη 579 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι καμία από τις ως άνω αιτιολογικές σκέψεις δεν αποδεικνύει ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία.

367 Υπό το πρίσμα όλων των ανωτέρω σκέψεων, συνάγεται ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως μη χορηγώντας στην Arkema France μείωση προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας. Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του δεκάτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

368 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μη αναγνωρίζοντας καμιά αξία στις πληροφορίες που παρέσχε η Arkema France, σε αντίθεση απ' ό,τι έπραξε σε σχέση με τη Finnish Chemicals, μολονότι αναγνώρισε, στις αιτιολογικές σκέψεις 568, 569, 571, 572, 573, 575 και 576 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι πληροφορίες αυτές επιβεβαίωναν τις πράξεις που στοιχειοθετούσαν την παράβαση. Αυτή η διαφορετική μεταχείριση είχε ως αποτέλεσμα τη «διόγκωση» των προστίμων που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα, η οποία έπρεπε να είχε τύχει, από κοινού με την Arkema France, μειώσεως του προστίμου κατά 30 έως

50 % σε σχέση με τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις και ιδίως στη Finnish Chemicals.

369 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

370 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, εφόσον χορήγησε στη Finnish Chemicals, αλλά όχι στην Arkema France, μείωση προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας.

371 Κατά τη νομολογία που υπενθυμίζεται στη σκέψη 196 ανωτέρω, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ούτε κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός εάν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς.

372 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι, αφενός, όπως κρίθηκε κατόπιν της εξετάσεως του πρώτου σκέλους του δεκάτου λόγου ακυρώσεως (βλ. σκέψη 367 ανωτέρω), η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως κρίνοντας ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Arkema France δεν είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία και ότι, αφετέρου, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί, στο πλαίσιο αυτό, την εκτίμηση της Επιτροπής ότι οι πληροφορίες που παρέσχε η Finnish Chemicals είχαν σημαντική πρόσθετη αποδεικτική αξία, διαπιστώνεται ότι η Arkema France και η Finnish Chemicals δεν τελούσαν στην ίδια κατάσταση όσον αφορά τη χορήγηση μειώσεως του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας.

373 Διαπιστώνεται κατά συνέπεια ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή παρέβη την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως μη χορηγώντας μείωση προστίμου στην Arkema France δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας.

374 Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι τόσο το δεύτερο σκέλος του δεκάτου λόγου ακυρώσεως όσο και, ως εκ τούτου, ο δέκατος λόγος στο σύνολό του, καθώς και το πρώτο αίτημα της προσφεύγουσας.

2. *Επί του επικουρικού αιτήματος για τη μεταρρύθμιση των προστίμων*

Επιχειρήματα των διαδίκων

375 Στο πλαίσιο του ενδεκάτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι σε περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο δεν ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον την αφορά, πρέπει να ακυρώσει ή να μειώσει τα πρόστιμα που της επιβλήθηκαν.

376 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι είναι άδικο να βαρύνεται αυτή με το υψηλότερο από τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση, μολονότι η Arkema France ευθύνεται για την παράβαση πολύ λιγότερο απ' ό,τι η EKA και η Finnish Chemicals. Επισημαίνει, συναφώς, ότι οι δύο κύριοι παράγοντες της συμπράξεως ήταν η EKA και η Finnish Chemicals, όπως προκύπτει από την αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως, και ότι κυρίως για να αντιμετωπίσουν τις διαμάχες μεταξύ των δύο αυτών ανταγωνιστών για τον καταμερισμό των σκανδιναβικών αγορών οδηγήθηκαν οι λοιποί μετέχοντες στη σύμπραξη, όπως η Arkema France, στο να αντιδράσουν και να προστατεύσουν τις αγορές τους στις περιφέρειές τους.

377 Δεύτερον, η προσφεύγουσα φρονεί ότι, στο πλαίσιο της γενικής εξουσίας του εκτιμήσεως, το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη, αφενός, τη μικρότερη ευθύνη της Arkema France για την επίδικη παράβαση σε σύγκριση με εκείνη της EKA και της Finnish Chemicals και, αφετέρου, τους παράγοντες στους οποίους αναφέρθηκε στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης αιτιάσεως του ογδόου λόγου (βλ. σκέψεις 267 έως 273 ανωτέρω), στο πλαίσιο του πρώτου και του δευτέρου σκέλους του ενάτου λόγου (βλ. σκέψεις 310 έως 312 και 320 έως 323 ανωτέρω) και στο πλαίσιο του δεκάτου λόγου (βλ. σκέψεις 331 έως 333 και 368 ανωτέρω).

378 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

379 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία, όσον αφορά τον έλεγχο που ασκεί ο δικαστής της Ένωσης επί των αποφάσεων της Επιτροπής στον τομέα του ανταγωνισμού, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας, βάσει του οποίου μπορεί απλώς να απορριφθεί η προσφυγή ακυρώσεως ή να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, η πλήρης δικαιοδοσία που παρέχει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 229 ΕΚ, το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003 στο Γενικό Δικαστήριο επιτρέπει στο δικαιοδοτικό αυτό όργανο να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη πράξη, έστω και χωρίς να την ακυρώσει, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πραγματικά στοιχεία, προκειμένου, για παράδειγμα, να τροποποιήσει το ύψος του προστίμου (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-534/07 P, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7415, σκέψη 86 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

380 Όσον αφορά, πρώτον, το αίτημα μεταρρυθμίσεως του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην προσφεύγουσα και στην Arkema France, για τον λόγο ότι με το πρόστιμο αυτό δεν λαμβάνεται αρκούντως υπόψη η μικρότερη εμπλοκή της Arkema France στη σύμπραξη σε σύγκριση με την EKA και τη Finnish Chemicals, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι το αίτημα αυτό δεν πρέπει να γίνει δεκτό δεδομένου ότι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 328 ανωτέρω, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα ή αποδεικτικό στοιχείο από τα οποία να προκύπτει ότι η Arkema France είχε

ήσσονα ρόλο στη σύμπραξη με συνέπεια να δικαιολογείται η χορήγηση σε αυτήν μειώσεως του προστίμου για τον λόγο αυτό.

381 Όσον αφορά, δεύτερον, το αίτημα μεταρρυθμίσεως των προστίμων που επιβλήθηκαν εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα, καθώς και ατομικά στην προσφεύγουσα, λαμβανομένων υπόψη των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης αιτιάσεως του ογδόου λόγου, στο πλαίσιο του πρώτου και του δευτέρου σκέλους του ενάτου λόγου και στο πλαίσιο του δεκάτου λόγου, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, υπό το πρίσμα του συνόλου των προεκτεθέντων και καθόσον η προσφεύγουσα δεν προβάλλει συναφώς περαιτέρω επιχειρήματα, ότι τίποτε δεν δικαιολογεί μια τέτοια μείωση.

382 Συνεπώς, το δεύτερο αίτημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί, καθώς και η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

383 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Elf Aquitaine SA στα δικαστικά έξοδα.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Μαΐου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς ..... II - 2160

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 2168

Σκεπτικό ..... II - 2170

1. Επί του κυρίου αιτήματος για ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως ..... II - 2170

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των κανόνων οι οποίοι διέπουν τον καταλογισμό της ευθύνης για μια παράβαση στο πλαίσιο των ομίλων εταιριών ..... II - 2171

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο κατά τον καταλογισμό της ευθύνης για την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά στην προσφεύγουσα ..... II - 2171

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2171

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2173

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση των αρχών της νομικής και οικονομικής αυτοτέλειας των εταιριών ..... II - 2181

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2181

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2183

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από σφάλμα το οποίο συνίσταται στο ότι οι ενδείξεις τις οποίες έχει παραθέσει η Επιτροπή στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν ενισχύουν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής ..... II - 2184

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2184

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2185

Επί του τετάρτου σκέλους, που ανάγεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή κακώς θεώρησε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε προσκομίσει δέσμη ενδείξεων που ανέτρεπαν το τεκμήριο περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής ..... II - 2186

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2186

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2190

Επί του πέμπτου σκέλους, που αντλείται από μετατροπή του τεκμηρίου περί ασκήσεως αποφασιστικής επιρροής σε αμάχητο τεκμήριο ..... II - 2195

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2195

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2197

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση έξι θεμελιωδών αρχών συνεπεία του καταλογισμού της ευθύνης για την επίμαχη παραβατική συμπεριφορά στην προσφεύγουσα ..... II - 2199

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας ..... II - 2199

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2199

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2202

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων ..... II - 2208

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2208

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2208

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από προσβολή του τεκμηρίου αθωότητας ..... II - 2210

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2210

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2212

Επί του τετάρτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ευθύνης εξ ιδίας πράξεως και της εξατομικεύσεως των ποινών ..... II - 2214

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2214

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2215

Επί του πέμπτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής «ουδεμία ποινή άνευ νόμου» ..... II - 2217

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2217

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2217

Επί του έκτου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ..... II - 2218

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2218

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2220

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραμόρφωση της δέσμης ενδείξεων που προσκόμισε η προσφεύγουσα ..... II - 2222

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2222

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2223

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως ..... II - 2223

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της κατά το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ εννοίας της επιχειρήσεως ..... II - 2224

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2224

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2225

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά τη γνώση της επίδικης παραβάσεως από την προσφεύγουσα ..... II - 2227

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2227

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2227

Επί του τρίτου σκέλους, που αντλείται από αντιφατική αιτιολογία όσον αφορά τη φύση του ελέγχου που η μητρική εταιρία ασκεί στη θυγατρική της ώστε να της καταλογιστεί η παράβαση της τελευταίας ..... II - 2228

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2228

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2229

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως ..... II - 2230

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2230

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2231

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου ..... II - 2233

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2233

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2234

Επί του εβδόμου λόγου, που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας ..... II - 2239

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2239

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2239

Επί του ογδόου λόγου, που αντλείται από την έλλειψη ερείσματος για την επιβολή ατομικού προστίμου στην προσφεύγουσα ..... II - 2240

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2240

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2244

Επί του ενάτου λόγου, που αντλείται από παραβίαση των αρχών και των κανόνων που ίσχυαν για την επιμέτρηση του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα ..... II - 2252

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από σφάλματα κατά την επιμέτρηση του προστίμου που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα ..... II - 2253

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2253

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2254

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά το πρόστιμο που επιβλήθηκε εις ολόκληρον στην Arkema France και στην προσφεύγουσα ..... II - 2256

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2256

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2258

Επί του δεκάτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση των διατάξεων της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας ..... II - 2259

Επί του πρώτου σκέλους, που αφορά την άρνηση χορηγήσεως μειώσεως του προστίμου δυνάμει της ανακοινώσεως του 2002 περί συνεργασίας ..... II - 2260

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2260

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2261

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ..... II - 2275

— Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2275

— Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2276

2. Επί του επικουρικού αιτήματος για τη μεταρρύθμιση των προστίμων ..... II - 2277

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 2277

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 2278

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 2279